

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE

MAS KRKONOŠE

A. ANALYTICKÁ ČÁST

Zpracovatel: SPF Group, s.r.o., Bozděchova 99/6, 400 01 Ústí nad Labem

Datum zpracování: duben–květen 2014

Datum aktualizace: říjen 2017

Obsah	2
Seznam tabulek, grafů a map	5
1 Úvod	7
2 Socioekonomická analýza	8
2.1 Obyvatelstvo	8
2.1.1 Populační vývoj a pohyb obyvatelstva	8
2.1.2 Věková skladba obyvatel	11
2.1.3 Vzdělanostní skladba obyvatel	13
2.1.4 Shrnutí	15
2.2 Doprava	16
2.2.1 Silniční síť a silniční doprava	16
2.2.2 Veřejná doprava	19
2.2.3 Vertikální doprava	21
2.2.4 Ostatní druhy dopravy a pohybu	21
2.2.5 Plánované významné projekty	23
2.2.6 Shrnutí	24
2.3 Ekonomická situace území a struktura ekonomiky území	25
2.3.1 Struktura ekonomiky	25
2.3.2 Trh práce	29
2.3.3 Plochy pro podnikání	34
2.3.4 Shrnutí	35
2.4 Ekologická situace a ochrana životního prostředí	35
2.4.1 Přírodní podmínky	35
2.4.2 Ochrana přírody	41
2.4.3 Environmentální rizika	43
2.4.4 Shrnutí	44
2.5 Technická infrastruktura	45

2.5.1	Technická infrastruktura v jednotlivých obcích.....	46
2.5.2	Shrnutí vybraných segmentů technické infrastruktury.....	54
2.5.3	Obnovitelné zdroje energie.....	57
2.5.4	Shrnutí.....	58
2.6	Občanská vybavenost, kultura, společenské a sportovní aktivity.....	59
2.6.1	Sociální služby.....	59
2.6.2	Školství.....	61
2.6.3	Zdravotnická zařízení a vybavenost.....	64
2.6.4	Kulturní, společenské a sportovní aktivity.....	65
2.6.5	Shrnutí.....	65
2.7	Rekreace, památky a cestovní ruch.....	67
2.7.1	Atraktivita a atrakce cestovního ruchu.....	67
2.7.2	Poptávka v cestovním ruchu.....	72
2.7.3	Organizace cestovního ruchu a marketing.....	74
2.7.4	Shrnutí.....	75
2.8	Vyhodnocení rozvojového potenciálu území.....	76
2.8.1	Územní plánování.....	76
2.8.2	Rozvojová území.....	77
2.8.3	Lidský rozvojový potenciál.....	78
2.8.4	Institucionální rozvojový potenciál.....	78
2.8.5	Finanční potenciál.....	79
2.8.6	Shrnutí.....	80
3	SWOT analýza.....	81
3.1	Souhrnná SWOT analýza.....	82
3.2	Dílčí SWOT analýzy.....	85
3.2.1	Poloha, image a správa regionu.....	85
3.2.2	Infrastruktura a vybavenost.....	86
3.2.3	Ekonomika a lidské zdroje.....	88
3.2.4	Obyvatelstvo a sociální soudržnost.....	90
3.2.5	Životní prostředí.....	91

3.2.6	Cestovní ruch	92
4	Analýza rozvojových problémů a potřeb území	94
4.1	Doprava.....	94
4.2	Sociální soudržnost a veřejné služby	96
4.3	Ekonomika a lidské zdroje.....	99
4.4	Cestovní ruch.....	101
4.5	Životní prostředí, přírodní zdroje a kulturní dědictví	103
5	Seznam zdrojů.....	106

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A MAP

Tabulka 2: Pohyb obyvatelstva v období 1991-2013	8
Tabulka 3: Věková skladba obyvatel podle SLDB 2011	12
Tabulka 4: Vzdělanostní struktura obyvatel podle SLDB 2011	13
Tabulka 5: Vývoj počtu registrovaných subjektů a intenzita ekonomické aktivity v roce 2013	26
Tabulka 6: Vývoj počtu registrovaných subjektů v SO ORP Vrchlabí podle počtu zaměstnanců	26
Tabulka 7: Zaměstnanost podle odvětví v roce 2011 (v %).....	27
Tabulka 8: Nejvýznamnější zaměstnavatelé v regionu v roce 2014	28
Tabulka 9: Nezaměstnanost a volná pracovní místa v obcích MAS v dubnu 2015.....	31
Tabulka 10: Brownfieldy v zájmovém území uvedené v databázi Královéhradeckého kraje	34
Tabulka 11: Greenfieldy v zájmovém území uvedené v databázi Královéhradeckého kraje	34
Tabulka 12: Využití půdy v obcích SO ORP Vrchlabí k 31.12.2012.....	38
Tabulka 13: Technická infrastruktura a vybavenost obcí.....	46
Tabulka 14: Domy s pečovatelskou službou na území MAS Krkonoše v roce 2010	59
Tabulka 15: Poskytovatelé sociálních služeb sídlící v území MAS Krkonoše	60
Tabulka 16: Střední a vyšší odborné školy na území SO ORP Vrchlabí a Svazku obcí Horní Labe	62
Tabulka 17: Základní a mateřské školy v obcích MAS Krkonoše	62
Tabulka 18: Přehled regionálních produktů certifikovaných MAS Krkonoše	68
Tabulka 19: Vývoj počtu HUZ podle kategorie MAS Krkonoše.....	70
Tabulka 20: HUZ v obcích MAS Krkonoše k 31.12.2014.....	70
Tabulka 21: Návštěvnost HUZ v území MAS Krkonoše v období 2000-2014	72
Tabulka 22: Přehled územně plánovacích dokumentací podle obcí.....	76
Tabulka 23: Finanční kondice obcí v r. 2013	79
Graf 1: Vývoj počtu obyvatel 1991 – 2014	10
Graf 2: Pohyb obyvatel 1991-2013	10
Graf 3: Vývoj nezaměstnanosti v referenčních územích v období 2006 - 2015	31
Graf 4: Návštěvnost HUZ v SO ORP Vrchlabí v období 2000-2014	73

Mapa 2: Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Vrchlabí mezi lety 1991 a 2013	11
Mapa 3: Index stáří	12
Mapa 4: Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v obcích SO ORP Vrchlabí podle SLDB 2011	14
Mapa 5: Schematická mapa hlavních silničních komunikací a železničních tratí v zájmovém území a jeho okolí.....	17
Mapa 6: Intenzita dopravy na pozemních komunikacích v zájmovém území a jeho okolí (2010)	18
Mapa 7: Labská cyklostezka na území Česka.....	22
Mapa 8: Podíl nezaměstnaných v obcích MAS Krkonoše v letech 2014 - 2015	33
Mapa 9: Koeficient ekologické stability v obcích SO ORP Vrchlabí k 31.12.2012.....	40
Mapa 10: Zonace KRNAP.....	42
Obrázek 1: Trasy cyklobusů v Krkonoších	20
Obrázek 2: Základní geologická mapa území a jeho okolí.....	36
Obrázek 2: Konstrukce analýzy SWOT	81

1 Úvod

Analytická část má za cíl charakterizovat dosavadní vývoj a současný stav socioekonomické sféry na území měst a obcí zájmového území. Na základě analýzy jednotlivých oblastí byly v řešeném území identifikovány klíčové jevy a vývojové trendy. Data byla čerpána z veřejně přístupných zdrojů a databází a to jak v běžné databázové podobě (Sčítání lidu, domů a bytů, různé resortní a regionální statistiky), tak i v podobě geografických informačních systémů (GIS), kterými disponuje krajský úřad Královéhradeckého kraje. Dalšími důležitými zdroji dat a informací byly koncepční dokumenty měst, obcí krajů a okresů či různé výroční zprávy. V případě potřeby je v určitých případech uvedeno, jaká omezení příslušný datový soubor obsahuje. Jednotlivé jevy jsou sledovány primárně za obce a jsou agregovány na základě jejich příslušnosti k jednotlivým územním celkům (viz následující podkapitola Identifikace správního obvodu). Vybraná data jsou sledována též v časových řadách s cílem postihnout nejen aktuální stav, ale i vývojové trendy s možností prognózy či predikce budoucího vývoje. Hlavní analytické závěry jsou sumarizovány prostřednictvím analýzy SWOT. Součástí analýzy je také vyhodnocení aktuálních strategických dokumentů relevantních pro zájmové území.

2 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA

2.1 OBYVATELSTVO

Obyvatelstvo, resp. sociální soudržnost obyvatel představuje jeden ze tří hlavních pilířů trvale udržitelného rozvoje území. Změny ve vývojových trendech základních charakteristik populace mohou mít výrazné dopady na budoucí život v obcích. Stárnutí obyvatelstva, populační úbytek způsobený záporným přirozeným přírůstkem či záporným migračním saldem výrazně ovlivňuje strukturu obyvatelstva v obcích. Vliv těchto změn se následně promítá do regionální ekonomiky (zaměstnanosti či nezaměstnanosti) nebo do využití domovního a bytového fondu. Data použitá v této kapitole pocházejí z databáze Českého statistického úřadu z rozpětí let 1991 – 2013. Využity jsou i výsledky z posledního republikového sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011.

2.1.1 POPULAČNÍ VÝVOJ A POHYB OBYVATELSTVA

Přehled pohybu obyvatelstva v posledních dvou desetiletích ve sledovaném území naznačuje střednědobé trendy ve vývoji počtu obyvatel. Pohyb obyvatelstva je vzhledem k poměrně malé lidnatosti sledovaného území relativně rozkolísaný, protože je ovlivněn nejen obecnými trendy vývoje populace (které se projevují zejména na přirozené změně obyvatelstva), ale i lokálními vlivy (které mohou stát za velkými meziročními změnami migračního salda). Zatímco do r. 1995 docházelo k celkovému růstu počtu obyvatel, a to jak přirozenou (s výjimkou r. 1994), tak i migrační (s výjimkou r. 1991) měnou, r. 1995 začal dlouhodobý trend přirozeného úbytku populace (přerušovaný pouze v r. 1998). Trend přirozeného úbytku populace vykazoval poměrně stálou intenzitu (s minimem -11 r. 2005 a maximem -104 r. 2003), vývoj celkového počtu obyvatel tak kopíroval především výkyvy v migračním saldu. Migrační měna obyvatelstva přitom vykazovala odlišné charakteristiky od měny přirozené, přičemž v 90. letech v území docházelo s výjimkou r. 1991 k migračnímu přírůstku obyvatel. Díky tomu byl pokles celkového počtu obyvatel po r. 1994 jen mírný, v roce 1998 pak díky vysokému kladnému migračnímu saldu došlo dokonce k celkovému přírůstku počtu obyvatel.

Tabulka 1: Pohyb obyvatelstva v období 1991-2013

	Počet obyvatel k 1.1	Přirozená měna	Migrační měna	Celková měna
1991	40 704	58	-38	20
1992	40 667	47	178	225
1993	40 892	87	108	195
1994	41 087	-67	108	41
1995	41 128	-62	20	-42
1996	41 086	-92	65	-27
1997	41 059	-99	27	-72
1998	40 987	-63	88	25
1999	41 012	-88	25	-63

2000	40 949	-45	-12	-57
2001	40 500	-64	-100	-164
2002	40 336	-69	-79	-148
2003	40 188	-104	29	-75
2004	40 113	-88	151	63
2005	40 176	-11	274	263
2006	40 439	-36	33	-3
2007	40 436	35	174	209
2008	40 645	37	-42	-5
2009	40 640	-93	-498	-591
2010	40 049	88	-358	-270
2011	40 091	13	-153	-140
2012	39 951	27	-90	-63
2013	39 888	-34	-241	-275
2014	39 613	-	-	-

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR

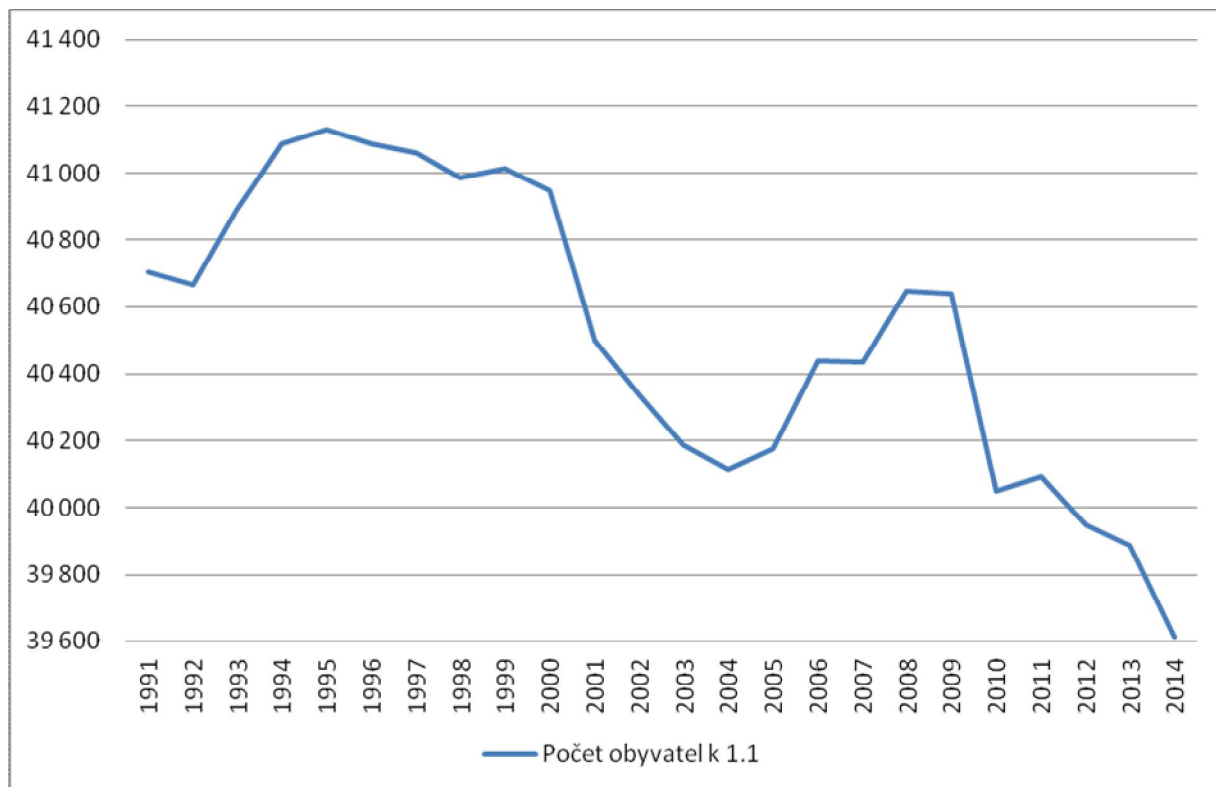
Od r. 2000 však dochází k obratu ve vývoji migrace, spojeném s markantním úbytkem počtu obyvatel stěhováním. Díky souběhu s přirozeným úbytkem populace tak nastalo období poměrně výrazného úbytku počtu obyvatel s minimem v r. 2004. Tehdy nastalo patrně v souvislosti s hospodářskou konjunkturou období rapidních přírůstků obyvatel stěhováním, od r. 2007 začalo v souvislosti s reprodukci populačně silných ročníků 70. let také období přirozeného přírůstku obyvatel (přerušené v r. 2009).

Další rapidní zvrát v migrační měně i vývoji celkového počtu obyvatel nastal r. 2009, kdy patrně v souvislosti s nástupem globální hospodářské recese došlo stejně jako v následujícím roce k rekordnímu úbytku obyvatelstva stěhováním. Ten připadal zejména na město Vrchlabí (o téměř 280 více vystěhovalých než přistěhovalých v letech 2009 i 2010), a mohl souviset s propadem zaměstnanosti u místního dominantního zaměstnavatele – Škoda Auto a.s. Navzdory přetrvávajícímu přirozenému přírůstku obyvatel (s výjimkou let 2009 a 2013) tak v důsledku velkého migračního úbytku obyvatel docházelo v zájmovém území v posledních 6 letech k celkovému úbytku populace. K 1.1.2014 žilo na území MAS Krkonoše 39 613 obyvatel, což bylo nejméně za celé sledované období.

Z územního hlediska (viz Mapa č. 2) ve sledovaném období nejvíce populačně strádalo město Vrchlabí (úbytek v letech 1991-2013 cca 728 obyvatel), zatímco obce v sousedství Vrchlabí s výjimkou Špindlerova Mlýna populačně rostly. Zatímco město Vrchlabí ve sledovaném období dlouhodobě „vymíralo“ přirozenou měnou populace (s výjimkou velkého úbytku stěhováním v letech 2001, 2009 a 2010, který patrně souvisel s odlivem ve městě nezakořeněné pracovní síly), okolní obce populačně rostly zejména díky přírůstku stěhováním. Stěhováním do těchto obcí mohlo být spojeno jednak s procesem suburbanizace s jádrem ve Vrchlabí (stěhováním obyvatel Vrchlabí do okolních obcí), jednak s přistěhováním obyvatel z různých oblastí ČR, případně i zahraničí (zejména v souvislosti s rekreační atraktivitou území). Populačně výrazně strádala také města Hostinné (-603), Svoboda nad Úpou (-319) a Žacléř (-314 obyvatel v období 1991-2013). Úbytek populace byl zaznamenán také ve městech Špindlerův Mlýn, Janské Lázně, Svoboda nad Úpou, Městýse Černý Důl a obcích Čermná, Prosečné a Bernartice. Úbytek byl tedy zaznamenán u všech typů sídel v řešeném území – a to jak průmyslových

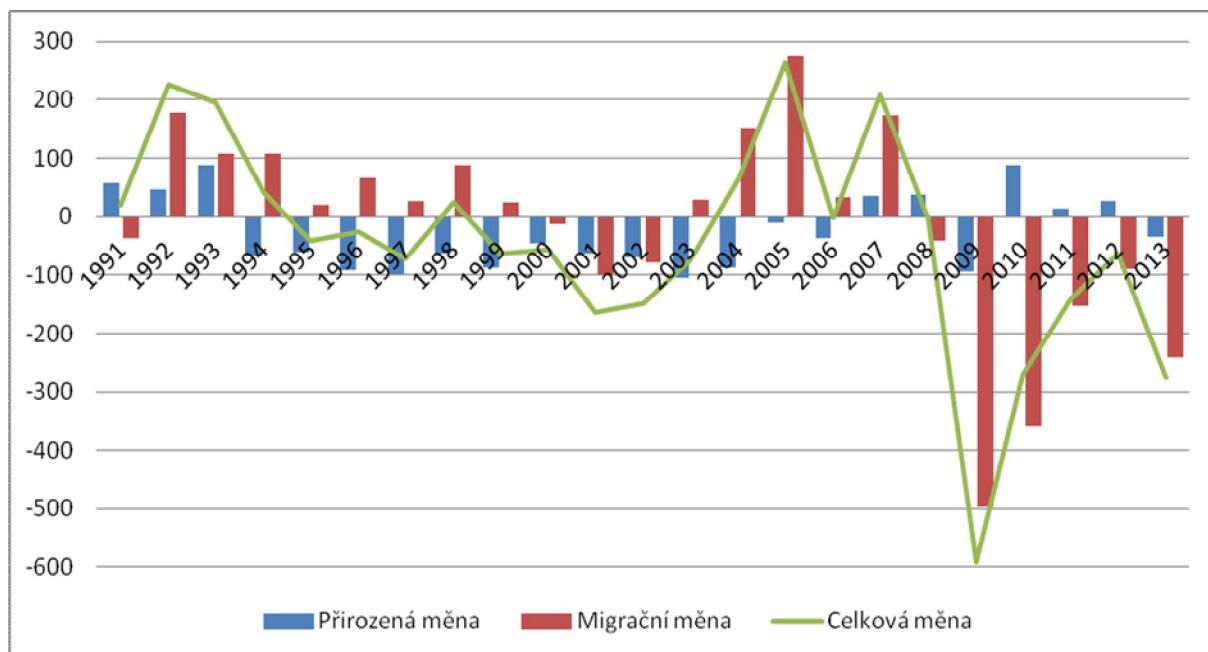
měst (méně atraktivní rezidenční prostředí, úbytek pracovních příležitostí), tak některých horských středisek (konflikt rezidenční a rekreační funkce, vysoké životní náklady) a vesnických sídel (zejména sídel s méně atraktivní polohou v rámci sídelního systému i vzhledem k rekreačnímu zázemí).

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel 1991 – 2014

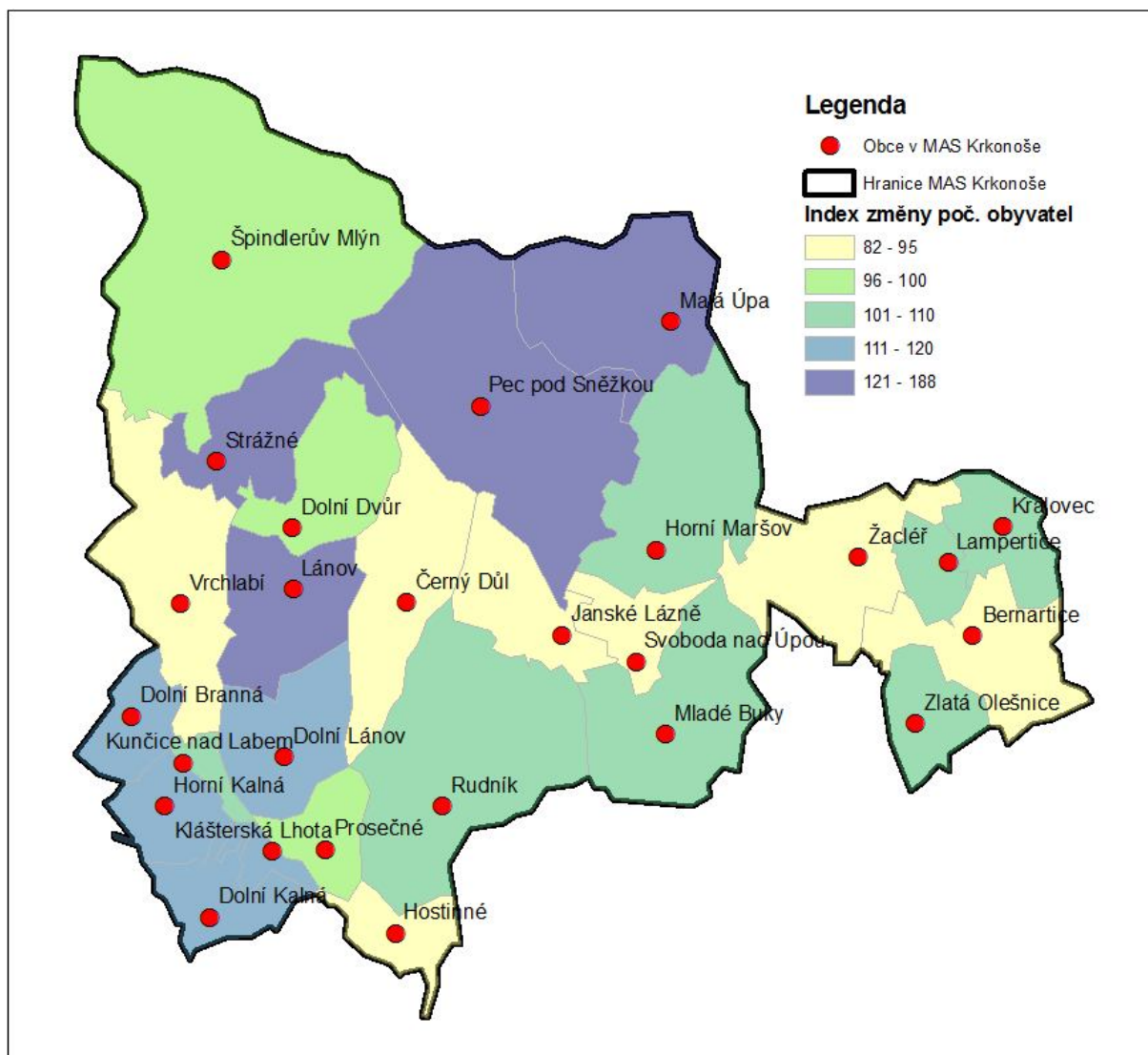
Zdroj dat: Databáze demografických údajů za obce ČR

Graf 2: Pohyb obyvatel 1991-2013

Zdroj dat: Databáze demografických údajů za obce ČR

Mapa 1: Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Vrchlabí mezi lety 1991 a 2013

Zdroj dat: Veřejná databáze ČSÚ.

Pozn.: Index změny počtu obyvatel udává podíl mezi počtem obyvatel k 1.1.2013 a k 1.1.1991. U hodnoty menší než 100 došlo k úbytku, u hodnoty vyšší než 100, naopak k přírůstku počtu obyvatel.

2.1.2 VĚKOVÁ SKLADBA OBYVATEL

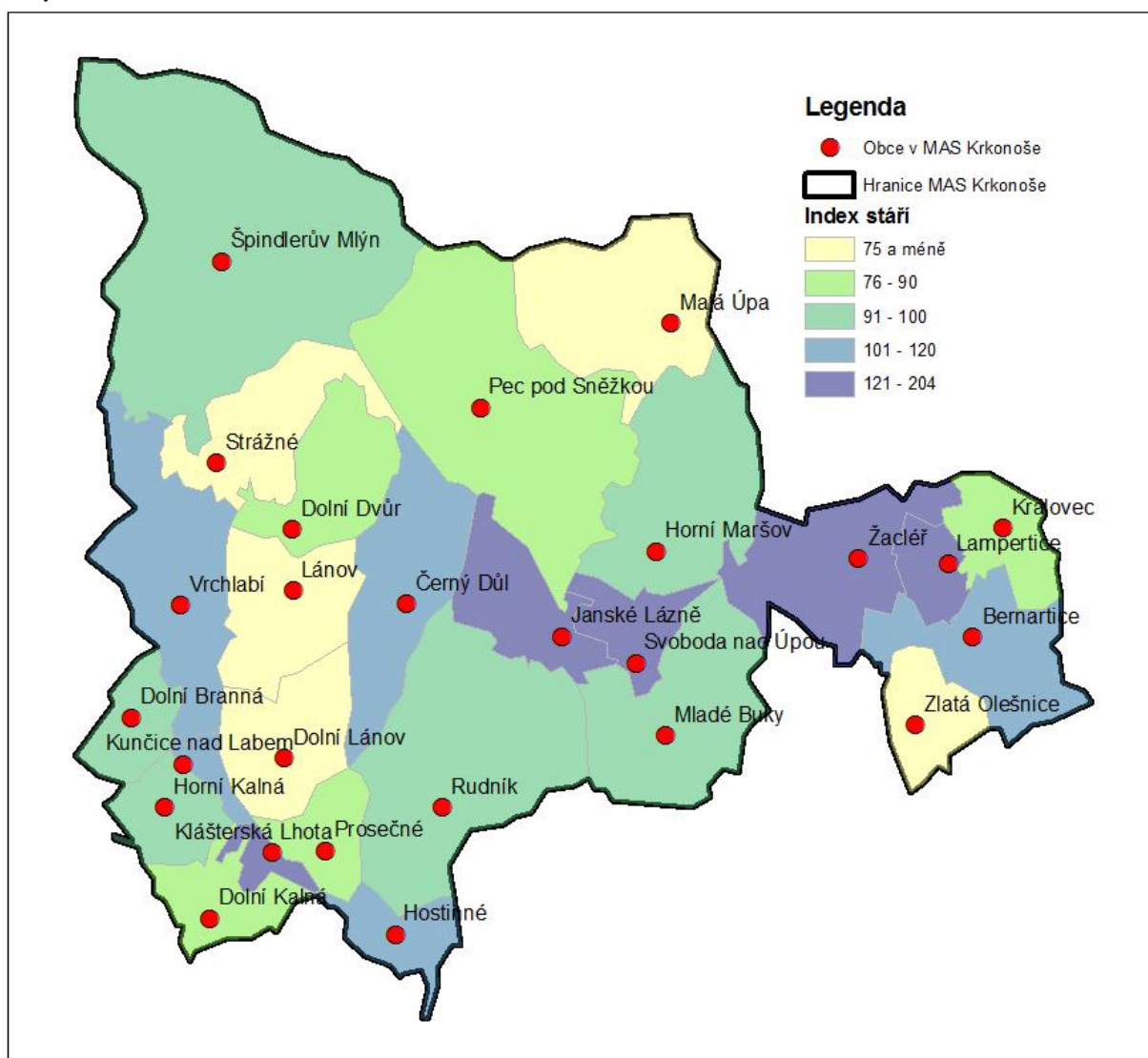
Změny ve věkové struktuře obyvatelstva jsou v Česku v posledních letech spojené především s obecným trendem stárnutí populace. I přes zvyšující se porodnost v posledních letech bude tento trend v budoucnosti podle všech dostupných populačních prognóz nabírat na síle. Postupný podílový úbytek nejmladší věkové generace 0–14 let zejména v porovnání s kategorií postproduktivního věku 65+ a zlepšování úmrtnostních poměrů a s tím související prodlužování naděje dožití budou do budoucna trend demografického stárnutí celé populace posilovat. Případné problémy pak mohou představovat zvýšené nároky na důchodové zabezpečení, zdravotní a sociální služby, ale i na zaměstnanost, zejména ve vztahu k zaměstnání seniorů, či naopak i v uplatnění mladých lidí.

Tabulka 2: Věková skladba obyvatel podle SLDB 2011

	celkem	věk			Index stáří
		0 - 14 let	15 - 64 let	65 a více let	
MAS Krkonoše	38 959	14,2	70,0	15,4	108,8
Královéhradecký kraj	547 916	14,4	68,4	16,8	116,3
Česká republika	10 436 560	14,3	69,6	15,8	110,5

Zdroj: SLDB 2011

Mapa 2: Index stáří

Zdroj dat: SLDB 2011

Pozn.: Index stáří udává počet seniorů (65 a více let) na 100 dětí (0-14 let).

Z hlediska ČR i Královéhradeckého kraje je sice věková struktura obyvatelstva zájmového území poměrně příznivá (v r. 2011 bylo proporční zastoupení seniorů jen mírně vyšší, než zastoupení dětí), i zde však dlouhodobě dochází ke stárnutí obyvatelstva. To je zřejmé zejména u spádových center území (Vrchlabí, Hostinné, Žacléř) a dalších populačně strádajících obcí, kde se vedle obecného demografického vývoje (růst počtu seniorů, dlouhodobé snižování porodnosti) vedoucího ke stárnutí

populace místy projevují také důsledky migrace (vystěhování obyvatel v reprodukčním věku, které vede k dalšímu snižování porodnosti).

Naopak nejpříznivější věková struktura obyvatelstva je v obcích Zlatá Olešnice, Lánov, Dolní Lánov a Strážné, které dlouhodobě populačně rostou zejména díky velkému počtu přestěhovalců, z nichž významná část připadá na domácnosti s dětmi (či v očekávání dětí).

2.1.3 VZDĚLANOSTNÍ SKLADBA OBYVATEL

Vzdělanost obyvatelstva je jedním z ukazatelů poukazujících na kvalitu lidského kapitálu v území. Vzđělanost rovněž ovlivňuje situaci na trhu práce a podmiňuje tak budoucí možnosti rozvoje celého regionu. Od roku 1989 se výrazně změnily podmínky v přístupu ke vzdělávání. Vzđělanostní struktura obyvatelstva se v řešeném území výrazně proměnila, neboť význam vzdělání v tržním hospodářství je vyšší než v období do roku 1989. Od roku 1991 do roku 2011 došlo k výraznému poklesu počtu obyvatel se základním a neukončeným vzděláním a výraznému nárůstu podílu obyvatel se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 3: Vzđělanostní struktura obyvatel podle SLDB 2011

	celkem	z toho					VŠ
		bez vzdělání	základní vč. neukonč.	střední bez maturity	úplné střední	vyšší odborné	
MAS Krkonoše	33 437	0,4	20,4	38,5	27,2	1,3	7,2
Královéhradecký kraj	468 789	0,5	17,6	35,5	30,4	1,3	10,1
Česká republika	8 947 632	0,5	17,6	33,0	29,9	1,3	12,5

Zdroj: SLDB 2011

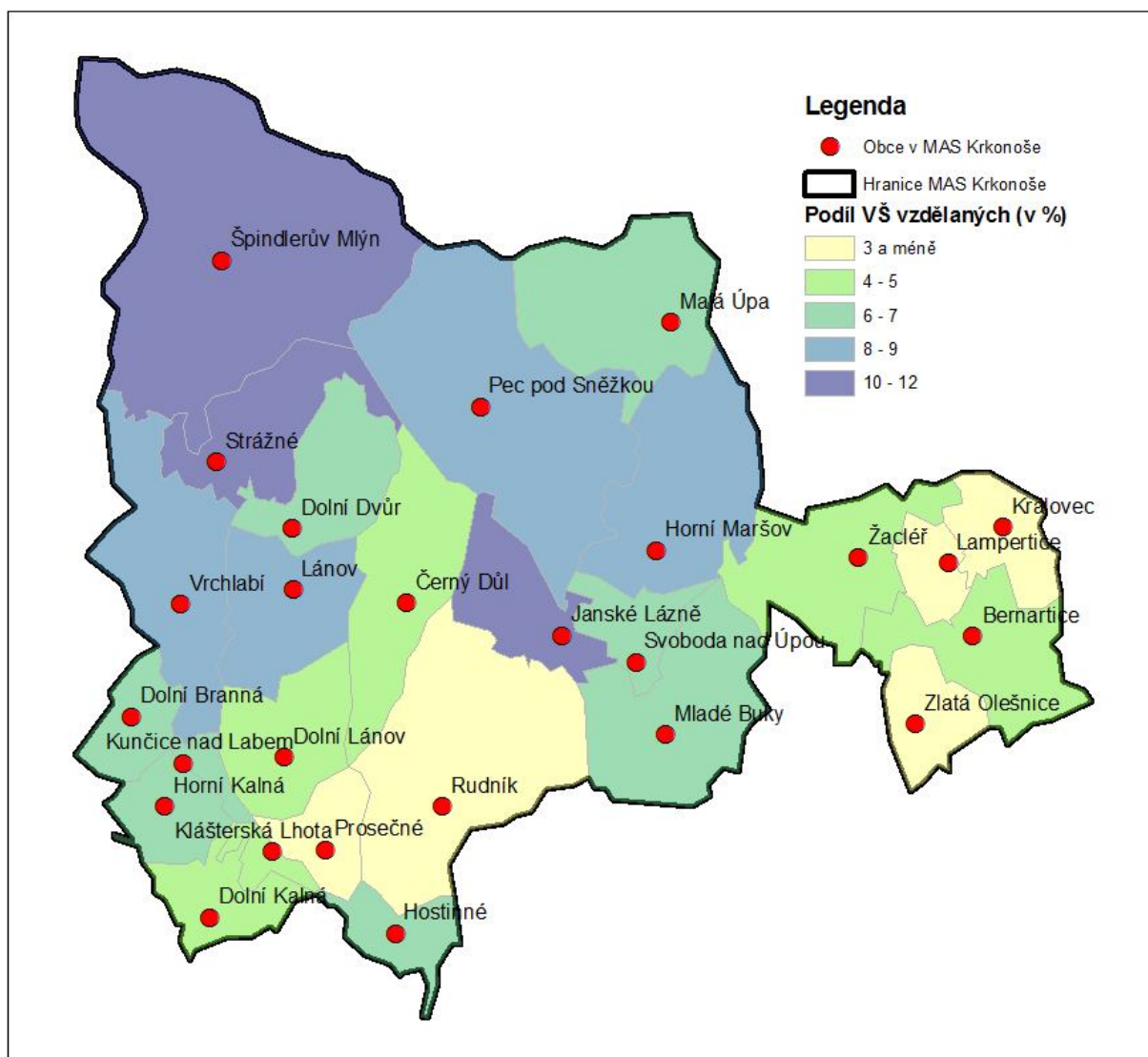
Ve srovnání s ČR i Královéhradeckým krajem je vzdělanostní struktura obyvatel zájmového území méně příznivá, což se projevuje nižším zastoupením osob s vysokoškolským a úplným středním vzděláním a naopak vyšším zastoupením osob se středním vzděláním bez maturity (včetně učňovského vzdělání) a základním vzděláním. Poměrně vysoké zastoupení osob s neúplným středním vzděláním zde může souviset s charakterem trhu práce, kde má velký význam sektor cestovního ruchu a průmysl, tedy obory, v nichž najde uplatnění především velké množství pracovní síly s učňovským, středním odborným, případně i základním vzděláním. V době prosperity místního hospodářství tak nižší vzdělanostní úroveň obyvatelstva nemusí být na škodu, problémy mohou nastat v případě útlumu místních odvětví, protože méně vzdělaná pracovní síla je obecně méně adaptabilní, což limituje možnosti uplatnění na trhu práce.

Také nižší zastoupení vzdělanější populace (zejména vysokoškolsky vzdělaných osob) zde může souviset s nabídkou na trhu práce (nízké zastoupení oborů, kde by bylo zapotřebí větší množství nadstandardně vzdělané pracovní síly), obecně ale také souvisí s určitou odlehlostí regionu v rámci sídelního systému (vzdálenost správních a vzdělanostních středisek).

Z územního hlediska je vysoké zastoupení vysokoškolsky vzdělaných obyvatel přirozeně ve Vrchlabí, z jehož střediskového významu vyplývá vyšší nabídka uplatnění pro vysokoškolsky vzdělané obyvatele, nejvyšší zastoupení vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je však v zimních střediscích – Špindlerově Mlýně, Strážném a v Janských Lázních. To souvisí s nabídkou na trhu práce (velké množství subjektů podnikajících v cestovním ruchu potřebuje vzdělaný management), i určitou žádaností zimních středisek jako lokalit k bydlení, a to zejména mezi vrstvami obyvatel s vyšším sociálním kapitálem (prestižní adresa, možnosti využití).

Naopak méně příznivá vzdělanostní struktura obyvatelstva z hlediska podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je ve venkovských obcích Prosečné, Rudník, Černá, Královec, Lampertice a Zlatá Olešnice, které prakticky nenabízejí možnosti pracovního uplatnění pro nadstandardně vzdělané obyvatele a v kontextu sídelní soustavy i rekreačního zázemí mají méně příznivou polohu.

Mapa 3: Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v obcích SO ORP Vrchlabí podle SLDB 2011

Zdroj dat: SLDB 2011

2.1.4 SHRnutí

- V posledních dvou desetiletích docházelo na území MAS spíše k úbytku populace, a to zejména přirozeným úbytkem, který území zasáhl v období 1994-2006. V souvislosti s reprodukci populačně silných ročníků byl následně zaznamenáván přirozený přírůstek obyvatel. Naopak původně dlouhodobě kladný přírůstek stěhováním se od r. 2008 patrně v souvislosti s méně příznivou hospodářskou situací změnil v rapidní úbytek.
- Úbytek populace byl zaznamenán zejména ve městech, dále ale také v některých rekreačních střediscích a venkovských obcích. Populačně rostly zejména venkovské obce v zázemí Vrchlabí a Trutnova a některá rekreační střediska.
- I přes relativně příznivou věkovou strukturu obyvatelstva se v území projevuje proces stárnutí obyvatelstva, a to zejména ve městech. Příznivější situace je ve venkovských obcích, které jsou cílem migrace (a to zejména z okolních měst), jež vede ke zvyšování reprodukčního potenciálu místní populace.
- V území je poměrně nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel projevující se relativně nízkým zastoupením obyvatel s vysokoškolským, nebo úplným středním vzděláním. To je spojené zejména s omezenými možnostmi uplatnění pro vzdělanější část populace a patrně především ve venkovských částech území s méně příznivou polohou. Lepší vzdělanostní struktura je především v zimních střediscích a ve Vrchlabí, které plní úlohu obslužného, pracovního a administrativního centra pro velkou část území.

2.2 DOPRAVA

Doprava je jedním z důležitých faktorů socioekonomického rozvoje regionu. Kvalitní dopravní napojení na hlavní tahy a celková kvalita infrastruktury významně ovlivňuje kvalitu života obyvatel i atraktivitu regionu pro návštěvníky a případné investory.

V současné době zájmovým územím neprochází žádná dálnice ani rychlostní komunikace a jeho silniční dostupnost není příliš dobrá. Nejbližší napojení na páteřní silniční síť poskytuje na západě silnice R10/R35 v Turnově a na východě dálnice D11 u Hradce Králové. Dálnice D11 (silnice R11) by v budoucnu (termín dokončení nelze odhadnout) měla propojit Prahu, Hradec Králové, Trutnov a polskou dálnici A4 u Lehnice (Legnica). Ani po dokončení dálnice po východním okraji území se jeho dostupnost plošně výrazně nezvýší, protože dvě ze čtyř hlavních okolních aglomerací (Praha a Liberecko včetně přilehlého německého pohraničí) zůstanou i nadále se zájmovým územím nekvalitně propojené. Vzhledem k charakteru území se nejvýrazněji projevuje absence kapacitní a rychlé spojovací komunikace vedené západovýchodním směrem, kde v současnosti existují dvě částečně paralelní silnice I/14 a I/16, které ovšem vykazují velké množství dopravních závad a pro dálkovou dopravu nejsou v řadě úseků vhodné.

Železniční doprava není v regionu kvůli horskému masivu a sevřeným přírodně cenným říčním údolím příliš rozvinuta. Železniční tratě se nacházejí v okrajových částech území, ale svými parametry neodpovídají současným potřebám na rychlou přepravu mezi zájmovým územím a hlavními nadregionálními centry Prahou, Hradcem Králové a Libercem. Poloha regionu vůči významným železničním koridorům je vyloženě periferní.

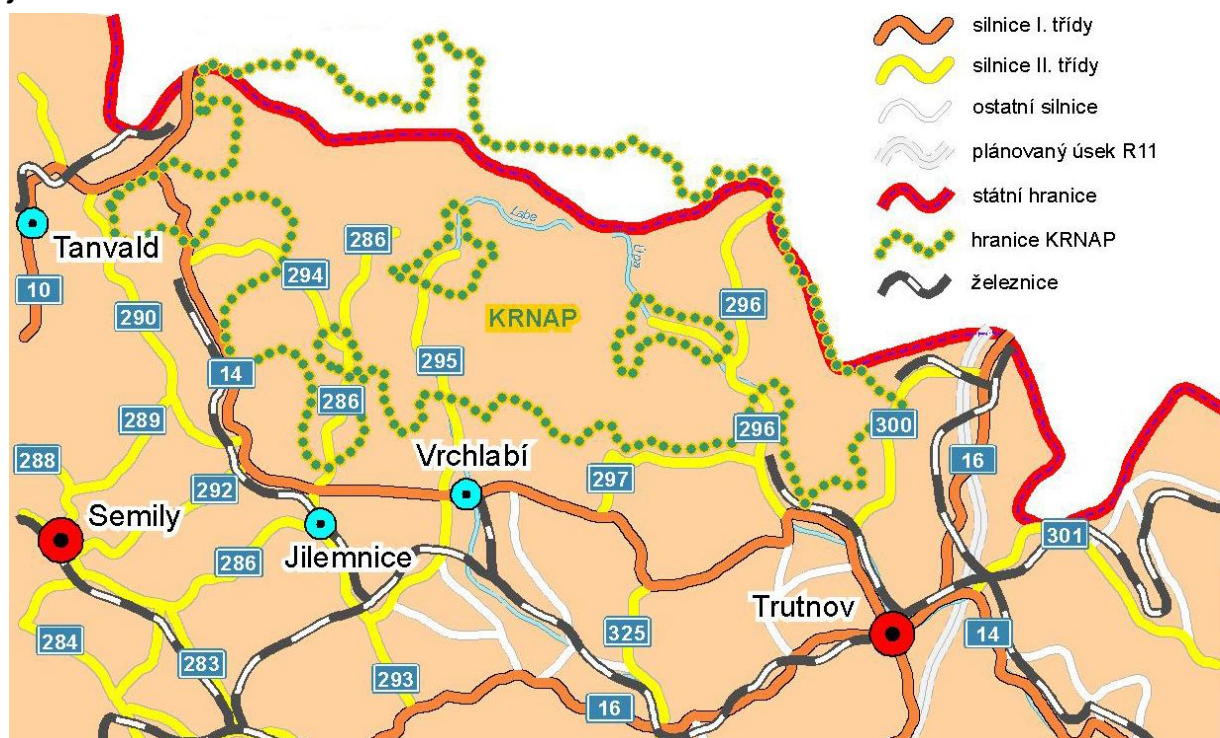
Nejbližší veřejná mezinárodní letiště se nacházejí v Praze a dále v Pardubicích a polské Vratislavi. Pražské letiště je od Krkonoš relativně daleko, obě bližší regionální letiště ve Vratislavi a Pardubicích zase zatím nabízejí pouze omezený rozsah letových destinací a jejich využití pro ekonomický rozvoj regionu je proto velmi slabé. Z hlediska využití v oblasti cestovního ruchu je však nutné konstatovat, že převážná část návštěvníků Krkonoš pochází z blízkých oblastí (tj. severní část Čech, Praha a polské a německé příhraničí) a letecká doprava tak představuje spíše prostředek pro výhledové získání doplňkových návštěvnických skupin (například ruských turistů).

2.2.1 SILNIČNÍ SÍŤ A SILNIČNÍ DOPRAVA

Silniční dostupnost krkonošského regionu z hlavních okolních aglomerací (Praha, Německo + Liberecko, „hradubická“ aglomerace, Vratislav) není odpovídající. Páteřní komunikace vedou (nebo jsou plánovány) západně (R10/R35) a východně od zájmového území (D11/R11). Spojnici mezi nimi představuje především silnice I/14, která ovšem svým směřováním a kvalitou neodpovídá požadavkům na rychlý západovýchodní přesun mezi jednotlivými významnými regionálními středisky (Jilemnice, Vrchlabí, Trutnov, příp. Jablonec n. N., Semily a Liberec). Regionem procházejí následující hlavní komunikace (I. a II. třídy):

- I/14 Liberec (I/13, I/35) – Jablonec nad Nisou (I/65) – Tanvald (I/10) – Jilemnice – Vrchlabí – Trutnov (I/16, I/37) – Náchod (I/33) – Třebovice (I/43)
- I/16 Řevničov (I/6) – Mladá Boleslav (I/10, I/38) – Jičín (I/32, I/35) – Trutnov (I/14, I/37) – Královec (CZ/PL)
- II/252 Horní Maršov – Malá Úpa (CZ/PL)
- II/295 Studenec – Vrchlabí – Špindlerův Mlýn
- II/296 Mladé Buky – Pec pod Sněžkou
- II/297 Svoboda nad Úpou – Janské Lázně – Černý Důl
- II/300 Trutnov – Žacléř – Královec
- II/325 Chlum – Bílá Třemešná – Hostinné – Rudník

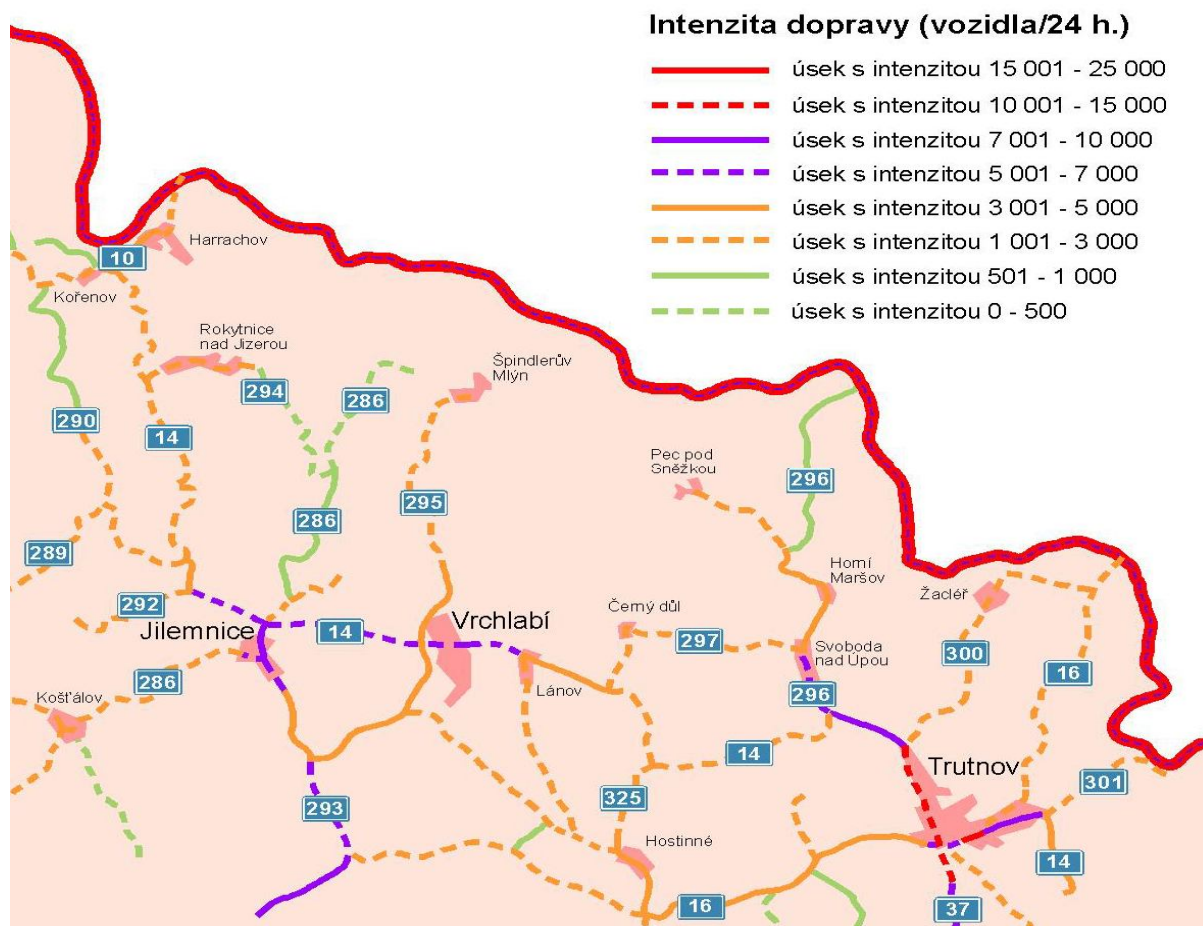
Mapa 4: Schematická mapa hlavních silničních komunikací a železničních tratí v zájmovém území a jeho okolí

Za poslední dvě desetiletí došlo celorepublikově k výraznému nárůstu intenzity silniční dopravy, na kterou nebyla stávající silniční síť dimenzována. Přestože se na konci desetiletí nárůst intenzity již zastavil a někde intenzita dopravy dokonce mírně klesá (včetně většiny krkonošských úseků), předešlý růst se podepsal zejména na kvalitě silničních povrchů a také na bezpečnosti účastníků silničního provozu (chybějící chodníky, nedostatečné osvětlení úseků v intravilánu apod.). Nejzatíženějšími komunikacemi v rámci zájmového území jsou silnice I/14 (u Vrchlabí), I/16 a II/296 které při sčítání dopravy v roce 2010 vykázaly intenzitu 6 - 8 tisíc vozidel za den. Těžká nákladní vozidla tvoří v nejzatíženějších úsecích 10 - 20 % celkového počtu projíždějících vozidel. Intenzita dopravy a podíl těžké nákladní dopravy představuje v některých obcích velký problém, dlouhé průjezdy obcemi kromě jiného komplikují a prodlužují dopravní spojení (např. v obci Rudník na I/14). Proto je i přes stísněné údolní podmínky plánováno několik obchvatů, např. kolem Vrchlabí na silnici I/14.

Dopravní polohu východní části zájmového území může v budoucnu výrazně zlepšit plánovaná stavba rychlostní silnice R11, která má územím procházet v ose Trutnov – Zlatá Olešnice – Bernartice – Královec – Lubawka (PL)¹. Ta přispěje jednak k lepší dopravní dostupnosti Žaclěrska (což by mohlo mj. výrazně zlepšit možnosti vyjíždky do zaměstnání), jednak ke zlepšené dostupnosti celého regionu (ta však bude i nadále limitována nevyhovujícími parametry regionálních páteřních dopravních tahů).

Mapa 5: Intenzita dopravy na pozemních komunikacích v zájmovém území a jeho okolí (2010)

Zdroj: celostátní sčítání dopravy 2010

S individuální automobilovou dopravou v regionu úzce souvisí také parkování (doprava v klidu). Tato oblast je v regionu specifická, neboť se zde kromě obvyklého nedostatku parkovacích ploch v městských centrech (v daném případě Vrchlabí, Hostinného a Žaclěře nepříliš významný problém) objevuje také fenomén vysoké lokální a časové koncentrace návštěvníků v exponovaných lokalitách v blízkosti skiareálů, lanovek a nástupních míst horských túr. Situace se ještě komplikuje v zimním období, kdy je kapacita parkovacích ploch omezena obvodovými sněhovými bariérami. Proto musí

¹ V poslední době se však objevují informace o uvažovaném přeshraničním spojení Wrocław – Klodsko – Králíky – Lanškroun – Moravská Třebová (kde by mělo navazovat na připravovanou rychlostní silnici R43), které by mohlo částečně suplovat chybějící přeshraniční dálniční spojení mezi Dolním Slezskem a ČR. Toto spojení by sice nebylo vhodné pro prioritní relaci Wrocław – Praha, na druhou stranu by však jeho případná realizace mohla vést ke zpomalení přípravy spojení R11 – S3 přes přechod Královec – Lubawka.

být v regionu zajištěna velkokapacitní parkoviště s dostatečnou kapacitní rezervou. Řada parkovacích míst v regionu je zpoplatněna, ovšem většinou se nejedná o provázaný systém regulace parkování.

Příležitostí ve členitém a přírodně cenném krkonošském regionu je také rozvoj elektromobility, který je v území urychlen především díky zapojení do pilotního projektu SMART region ČEZ. V rámci tohoto projektu byly v oblasti Vrchlabí například pro testovací účely zakoupeny služební elektromobily nebo jsou budovány dobíjecí stanice elektromobilů (projekt má ovšem řadu dopadů i mimo oblast dopravy).

2.2.2 VEŘEJNÁ DOPRAVA

Zájmové území je na železniční síť napojeno jednou celostátní a třemi regionálními drahami. Žádná z tratí neumožňuje přímé a rychlé spojení s Prahou a dalšími nadregionálními centry (Hradec Králové, Liberec). Po železnici nejsou dostupná ani turistická centra vč. Špindlerova Mlýna a Pece pod Sněžkou. Určitý význam pro dálkové napojení regionu má železniční trať 040 Chlumec nad Cidlinou – Stará Paka – Trutnov, procházející zájmovým územím v trase Horní Branná – Kunčice nad Labem – Hostinné, z níž se v Kunčicích odděluje krátká spojka do Vrchlabí. Pro regionální osobní dopravu má význam trať 045 Trutnov – Svoboda nad Úpou. Potenciál pro nákladní dopravu má jediná přeshraniční trať v zájmovém území 043 Trutnov – Lubawka, kde jsou momentálně (2013/14) provozovány pouze tři páry osobních vlaků o víkendech v letní sezóně. Další trati vedou již pouze v blízkosti zájmového území: 030 Pardubice – Hradec Králové – Stará Paka – Turnov – Liberec (napojení na Liberecko) a 032 Hradec Králové – Jaroměř – Trutnov (napojení na „hradubickou“ aglomeraci). Po uvedených tratích zpravidla jezdí rychlíky nebo spěšné vlaky celodenně a celotýdenně přibližně ve dvouhodinovém taktu. Potenciál pro budoucí rozvoj příměstské dopravy mají dráhy 044 (Trutnov) – Kunčice nad Labem – Vrchlabí a 045 Trutnov – Svoboda nad Úpou, které jsou dobře využitelné místními obyvateli (nikoli však návštěvníky regionu). Všechny vlakové spoje také přepravují jízdní kola.

V nedávné minulosti byly zpracovány studie rozvoje železniční dopravy v krkonošské oblasti, které zahrnují nové odbočky do center cestovního ruchu (vč. tratí Vrchlabí – Špindlerův Mlýn a Svoboda nad Úpou – Pec pod Sněžkou), které by umožnily dosažení horských městeček i středisek cestovního ruchu pomocí železnice. Studijně bohužel dosud nebyla prověřována optimalizace a dostavba rychlé podhorské páteřní trati vedené v západovýchodním směru a spojující jádrová města a uzly s vazbou na dálkovou dopravu (Turnov – Železný Brod – Semily – Jilemnice – úvrať Vrchlabí – Kunčice nad Labem – Trutnov), která by umožnila plně využít systému horské a podhorské metropolitní železnice.

Vzhledem k zastaralé, řídké a směrově povětšinou nevyhovující železniční síti má v zájmovém území z hlediska dopravní obsluhy území větší význam autobusová doprava (dálková a místní). Většina dálkových linek nepravidelně spojuje Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Vrchlabí, příp. Hostinné s Prahou. Místní a regionální autobusové linky zejména spojují hlavní krkonošská sídla. Všechny železniční a autobusové linky zajišťující dopravní obsluhu území dotovanou Královéhradeckým krajem jsou začleněny do integrovaného dopravního systému IREDO (KHK). Po optimalizaci veřejné dopravy také vznikly návaznosti mezi jednotlivými železničními a autobusovými spoji v garantovaných přestupních uzlech. Na zájmovém území byly vytvořeny následující přestupní uzly veřejné dopravy:

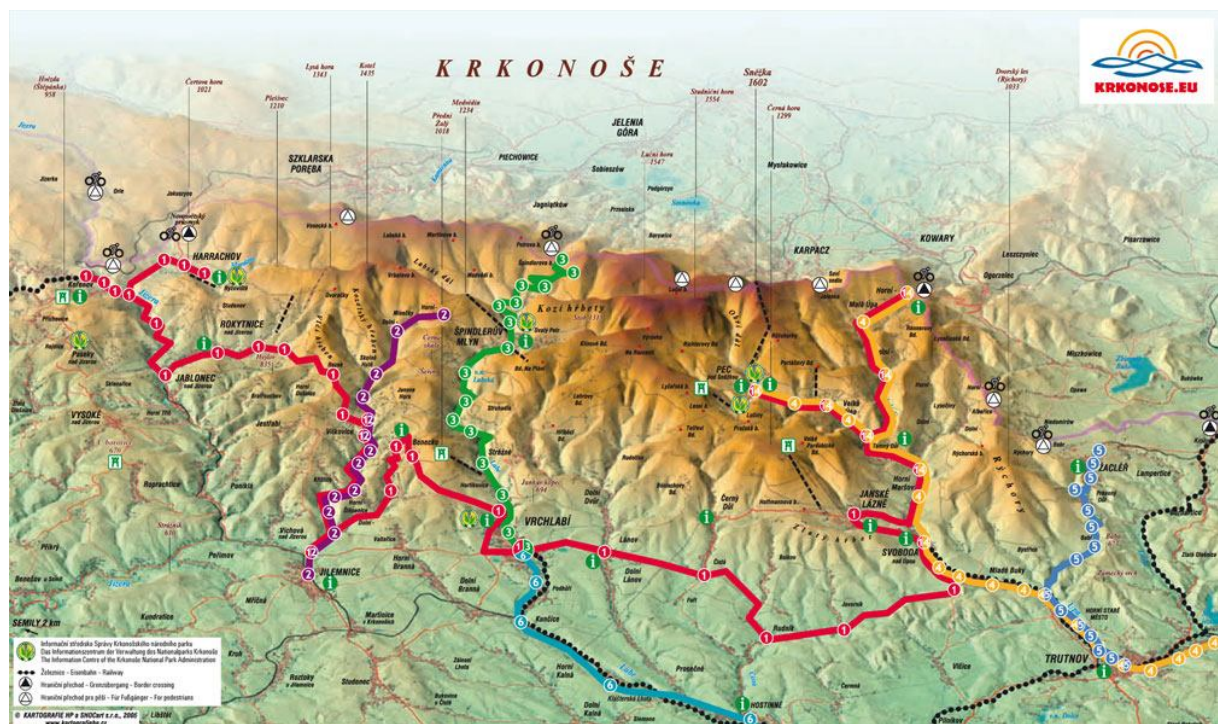
- Černý Důl, křižovatka (bus)
- Horní Maršov, Temný důl (bus)
- Hostinné, autobusové stanoviště (bus)
- Lánov, křižovatka (bus)
- Rudník, pošta (bus)
- Svoboda nad Úpou, železniční stanice (vlak – bus)
- Špindlerův Mlýn, autobusové stanoviště (bus)
- Vrchlabí, autobusové nádraží (bus)
- Vrchlabí, železniční stanice (vlak – bus)

Specifickou roli v autobusové dopravě mají v posledních letech cyklobusy a skibusy. V zájmovém území, resp. širším regionu Krkonoš vznikla následující provázaná nabídka cyklobusových linek:

- Trasa 1: páteřní linka Harrachov – Kořenov – Rokytnice nad Jizerou – **Vrchlabí** – Janské Lázně – Pec pod Sněžkou – Pomezní boudy (118 km)
- Trasa 2: Jilemnice – Hrabachov – Vítkovice – Dolní Mísečky – Horní Mísečky (22 km)
- Trasa 3: **Vrchlabí** – **Špindlerův Mlýn** – **Špindlerovka** (26 km)
- Trasa 4: Úpice – Svoboda nad Úpou – Horní Malá Úpa, Pomezní Boudy (30 km)
- Trasa 5: Žacléř – Trutnov (pouze pro pěší, velmi omezená přeprava jízdních kol – 22 km)
- Trasa 6: **Vrchlabí** – **Hostinné** – Dvůr Králové nad Labem – Hořice – Hradec Králové (75 km)

V letním období jsou některé úseky cyklobusů využívány také místními obyvateli pro cesty do zaměstnání a službami apod. Současně platí, že v tomto období má naopak turistické využití i řada spojů základní dopravní obslužnosti.

Obrázek 1: Trasy cyklobusů v Krkonoších

Zdroj: www.krkonoše.eu

2.2.3 VERTIKÁLNÍ DOPRAVA

V území je díky jeho členitosti silně rozvinuta vertikální doprava (lanovky, vleky). Řada lanovek a vleků se nachází v lyžařských areálech a jsou provozovány kromě zimního také v letním období. V uplynulých letech docházelo a stále dochází k modernizaci zastaralých zařízení, jejímž důsledkem je zvýšení bezpečnosti, pohodlí a kapacity a někdy také doplňkový letní provoz a přeprava jízdnicích kol. Mezi nejvýznamnější lanovky patří:

- Lanovka Herlíkovice – Žalý
- Lanovka Špindlerův Mlýn – Pláně
- Lanovka Špindlerův Mlýn – Medvědin
- Lanovka Janské Lázně – Černá hora
- Lanovka Pec pod Sněžkou – Sněžka
- Lanovka Pec pod Sněžkou – Hnědý vrch
- Lanovka Velká Úpa – Portášovy Boudy

2.2.4 OSTATNÍ DRUHY DOPRAVY A POHYBU

Výrazný fenomén představuje v posledních letech cyklistická doprava, která se ovšem v zájmovém území kvůli členitosti a klimatickým podmínkám objevuje spíše ve formě rekreační aktivity než každodenního dojíždění na kole. Její význam je proto spojen zejména s cestovním ruchem a rekreací, čímž vytváří alternativu k zimní lyžařské sezoně. V případě každodenní dojížděky na kole do zaměstnání či škol lze význam spatřovat také v prostorové nenáročnosti a šetrnosti tohoto způsobu přepravy z hlediska emisí, zdraví i životního stylu populace. Zásadní dopad pro rozvoj rekreační i každodenní cyklistiky v krkonošském regionu může mít zvyšování dostupnosti elektrokol.

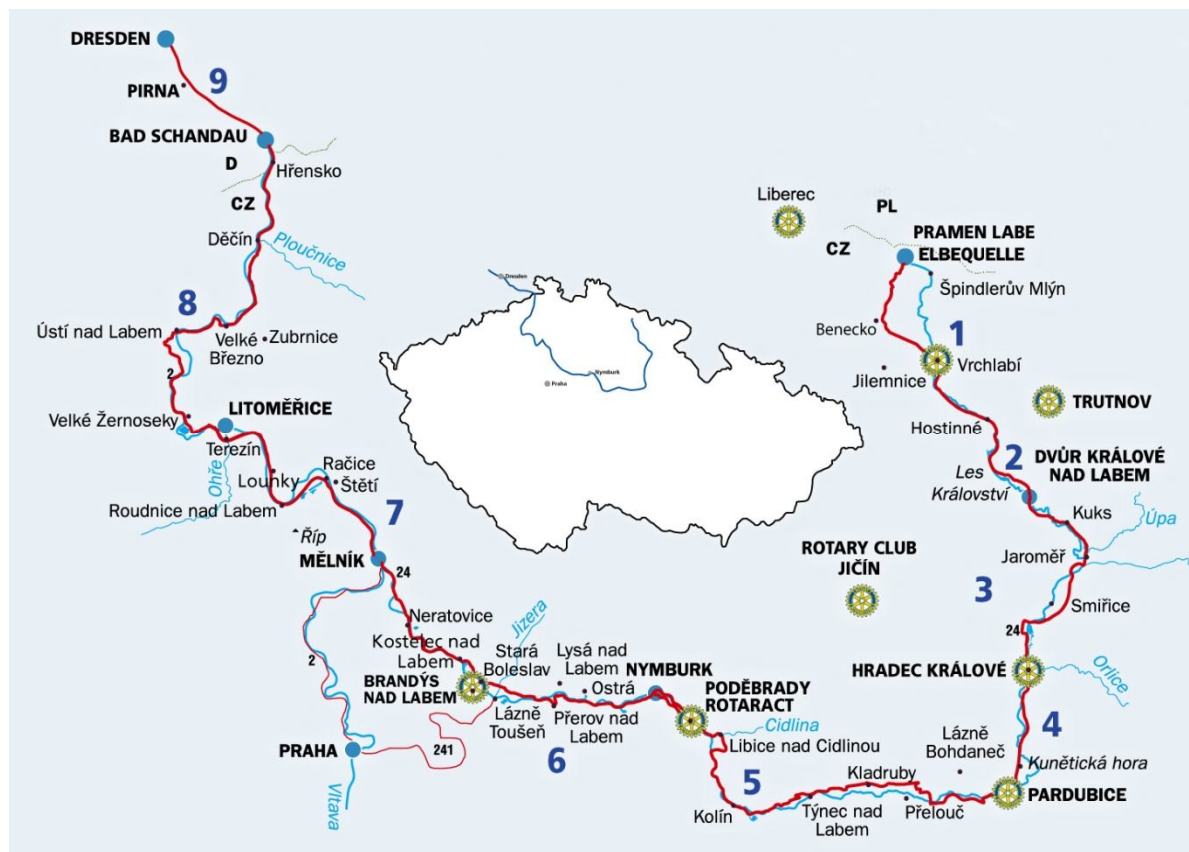
Nejvýznamnějšími turistickými cyklotrasami regionu jsou cyklokoridory mezinárodního a nadregionálního významu. Tyto páteřní cyklotrasy jsou doplněny o síť cyklotras regionálního významu, které spojují zejména sídla a významné lokality uvnitř regionu. Územím prochází jedna definovaná cyklotrasa mezinárodního významu. Jedná se o Labskou stezku (cyklotrasa 24, nově cyklotrasa 2, viz mapa č. 7), která dále navazuje na stejnojmennou cyklostezku v Německu.

Hlavním problémem cyklotras je jejich trasování, protože v určitých úsecích trasy vedou po frekventovaných silnicích či v jejich blízkosti (například I/14), čímž ztrácí na atraktivitě. Proto je vhodná optimalizace některých úseků. Cyklotrasy se nacházejí i na území KRNAP, avšak cyklistická turistika je správou parku regulována.

Pro každodenní dojížděku na kole jsou v krkonošském regionu vhodné podmínky zejména v hustě osídleném a urbanizovaném údolí Labe. V současnosti je cyklistické dojíždění nejrozvinutější v Hostinném (podél Labe po ose Dobrá Mysl – centrum – Podháj) a Vrchlabí (po ose Lánov – centrum a centrum – Škoda – Podhůří). Dalším způsobem propojujícím veřejnou dopravu a cyklistiku je koncept BIKE&RIDE, kdy dochází ke kombinaci využití vlaku a kola. V blízkosti příměstských

železničních zastávek (Vrchlabí, Hostinné, Kunčice nad Labem, Svoboda nad Úpou, atd.) dosud není dostatečný počet krytých cyklostanů, které by umožnily absolvovat cestu k zastávce na kole a cestu dále do centra města vlakem nebo autobusem.

Mapa 6: Labská cyklostezka na území Česka

Zdroj: www.labskastezka.cz

Významným a podceňovaným dopravním odvětvím je také pěší doprava. V zájmovém území je často chápána jako pěší turistika, ale přitom je chůze jedním z nejčastějších způsobů každodenní „dopravy“ do školy nebo zaměstnání. Podmínky pro pěší dopravu jsou výrazně lepší ve městech a několika dalších sídlech vybavených chodníky. V malých obcích často naopak chybí chodníky i podél dopravně nejvíce zatížených komunikací. Nejhorší jsou potom podmínky pro docházku (a dojíždku na kole) podél frekventovaných silnic mezi navzájem souvisejícími sídly (s propojenými intravilány).

Pěší turistika je spojena zejména s poznávacím cestovním ruchem, při kterém dochází k cílené návštěvě vybraných objektů. V zájmovém regionu se nachází celá řada turistických tras a naučných stezek. Některé z nich leží v nejvyšších horských polohách, které tvoří nejatraktivnější části území. V Krkonoších bylo v rámci projektů Krkonoše pro všechny a Krkonoše bez bariér vyznačeno také 10 bezbariérových tras určených pro pohyb vozíčkářů, případně dalších osob se sníženou schopností pohybu (osoby s jiným zdravotním postižením, rodiny s malými dětmi v kočárcích apod.).

Lodní doprava má na dolním Labi dlouholetou tradici (labská plavba). V rámci zájmového území však vzhledem k říčním poměrům lodní doprava není a nemůže být provozována. Jedinou reálnou alternativou „vodní dopravy“ je rekreační plavba (vodáctví), kterou lze provozovat zejména na

horním a středním toku Labe. Horní Labe je určeno spíše pro extrémní vodáky (splutí Labské soutěsky je navíc zcela zakázáno), v současnosti je smrtelně nebezpečný zejména průjezd městem Vrchlabí (nebezpečné jezy ve vysokých regulačních zdech). Pod Hostinným je naopak možné Labe využívat i pro turistickou plavbu (s omezením daným přehradou Les Království). Přesto podle zpracované studie Labe může být řeka vodáky využívána v úseku přehrada Labská – Vrchlabí – Podhůří – Kunčice nad Labem – Hostinné.

Leteckou dopravu v regionu zastupuje sportovní letiště ve Vrchlabí s případným potenciálem rychlé osobní dopravy do regionu.

Zásadní rozvojovou výzvu týkající se jednotlivých druhů dopravy i jejich vzájemné koexistence představuje řešení bezpečnosti v dopravě, spočívající mj. v odstraňování kolizních míst mezi jednotlivými druhy dopravy. Problematika bezpečnosti je zpravidla nejzásadnější na průtazích frekventovaných silnic I. a II. třídy intravilány obcí, kde je často nevyhovující či zcela chybějící infrastruktura pro ostatní druhy dopravy (především pěší, ale i cyklisty). Bezpečnost účastníků silničního provozu limituje absence chodníků u mnoha frekventovaných silnic, absence přechodů pro chodce odpovídajících normám, nedostatečné osvětlení komunikací včetně přechodů pro chodce, apod. Obzvláště citelná je absence udržovaných chodníků v některých zimních střediscích, kde bývá velký pohyb pěších i automobilů, kteří se v zimních měsících střetávají na vozovkách silnic, jež chodci využívají, aby se vyhýbali závějím. I vzhledem k poloze sídel především v údolích jsou specifickým typem osídlení v regionu dlouhé vesnice řadového půdorysu (usedlosti jsou situovány v řadách po obou stranách silnic), vzhledem k velké délce silničních komunikací procházejících těmito sídly není ve finančních možnostech obcí zajištění výstavby a údržby chodníků či stezek pro chodce, které by alespoň zčásti omezily kolize pěší a automobilové dopravy.

Vedle nedostatečné infrastruktury pro pěší je problémem také bariérovost velké části existující infrastruktury pro pěší, která limituje pohyb jak tělesně postižených osob, tak seniorů, nebo rodičů s kočárky. V regionu bude zapotřebí postupné odstraňování bariérovosti chodníků, přechodů pro chodce, zastávek veřejné hromadné dopravy, venkovních schodišť, přístupů do objektů občanské vybavenosti, jakož i samotných interiérů objektů občanské vybavenosti

2.2.5 PLÁNOVANÉ VÝZNAMNÉ PROJEKTY

V současné době v zájmovém území existuje několik záměrů na rozvoj dopravní infrastruktury. V oblasti silniční dopravy se kromě již zmíněné rychlostní silnice R11 jedná o přípravu stavby jižního obchvatu Vrchlabí na silnici I/14, který by částečně ulevil širšímu centru města od tranzitní dopravy. Neexistuje však žádná koncepce kvalitní západovýchodní komunikace vedené po jižní hranici od zájmového území, která by umožnila rychlé vzájemné spojení hlavních regionálních středisek a napojení na silnice R10/R35 a D11/R11. Velmi ambiciózním projektem je plán železnice do Špindlerova Mlýna, Pece pod Sněžkou a polské Karpacze. V minulosti se objevovaly reálnější úvahy o drážním propojení Vrchlabí a Špindlerova Mlýna nebo alespoň prodloužení stávající železnice ke skiareálům do Herlíkovic.

2.2.6 SHRnutí

- Dopravní poloha zájmového území je z republikového i mezinárodního hlediska nepříznivá. Zatím chybí napojení na síť dálnic a rychlostních silnic, páteřní regionální komunikace i železniční tratě vedoucí zájmovým územím mají nevyhovující parametry.
- Nejvíce dopravně zatížené jsou silnice I/14 v okolí Vrchlabí a v Mladých Bukách a I/16 ve směru Stará Paka. Problémem je nárazové zatížení silnic obsluhujících střediska cestovního ruchu a nedostatečné parkovací kapacity (a absence managementu parkování) v těchto střediscích.
- Pro veřejnou dopravní obslužnost mají význam zejména autobusové linky, které jsou spolu s vlakovými spoji začleněny do integrovaného dopravního systému IREDO (KHK).
- V kraji mají v souvislosti s cestovním ruchem velký význam zejména rekreační formy ostatních druhů dopravy (pěší turistika, cykloturistika, lyžařská turistika, vertikální doprava). Význam bezmotorové dopravy pro cesty do zaměstnání je omezen charakterem území, větší je pouze u hlavních pracovních a obslužných center.
- Pro zlepšení dopravní dostupnosti zájmového území bude důležitá zejména připravovaná výstavba rychlostní silnice R11, případně další stavby na páteřních komunikacích (obchvat Vrchlabí I/14, přestavba I/16 mezi Novou Pakou a Dolní Kalnou, apod.).

2.3 EKONOMICKÁ SITUACE ÚZEMÍ A STRUKTURA EKONOMIKY ÚZEMÍ

Současná podoba ekonomické základny zájmového území je ovlivněna průmyslovou tradicí regionu, rozvojem cestovního ruchu od druhé poloviny 20. století a po r. 1989 tržní transformací, která významně ovlivnila strukturu místní ekonomiky a s ní spojený trh práce. V tradičních průmyslových odvětvích (zejména textilní, dřevozpracující, částečně i strojírenský a elektrotechnický průmysl) došlo po roce 1989 v období tzv. transformační recese k významným poklesům produkce a zaměstnanosti. Řada tradičních podniků se nedokázala adaptovat na nové konkurenční prostředí a byla nucena ve významném měřítku snižovat objem výroby nebo ukončila činnost. Novým impulsem pro rozvoj ekonomiky v období po r. 1989 byl naopak dynamický rozvoj cestovního ruchu (zejména v 90. letech ve vnitřních Krkonoších) a příliv převážně zahraničních investic do spádových center (např. v automobilovém, strojírenském, elektrotechnickém a potravinářském průmyslu).

Hlavním problémem při analýze stavu a vývoje regionální ekonomiky je obecně nedostatek relevantních statistických dat a příp. dalších relevantních informací. Navíc řada statistických dat s vazbou na ekonomiku není kvůli způsobu výkaznictví zcela přesná, což je nutné zohlednit při hodnocení. V rámci této kapitoly byly hodnoceny struktura ekonomiky a trh práce. Odvětví cestovního ruchu, které má s ohledem na turistický potenciál regionu, specifické postavení v rámci ekonomiky, je hodnoceno v samostatné kapitole.

2.3.1 STRUKTURA EKONOMIKY

Hlavní vývojové trendy v ekonomice po roce 1989 se významně odrazily na současných strukturálních charakteristikách místní ekonomiky. V rámci analýzy ekonomické základny byly hodnoceny intenzita ekonomické aktivity, struktura podniků dle velikosti a zaměstnanost podle ekonomických odvětví. Data uvedená v tabulkách však nejsou zcela úplná, neboť řada ekonomických subjektů během statistického šetření blíže nespecifikovala základní informace (např. v tabulce týkající se počtu zaměstnanců je proto ve většině případů uvedena položka „neuvedeno“). Přesto se lze domnívat, že většina statisticky významných podniků byla do statistik zahrnuta.

V období 2008-2012 se na území regionu kontinuálně zvyšoval počet ekonomických subjektů, což odpovídá trendům i na úrovni krajů a ČR. Tento vývoj byl pravděpodobně způsoben nejen určitým růstem podnikatelské aktivity, ale zejména nižším zdaněním OSVČ a rozšířeným využíváním tzv. švarcsystému, což mohlo být spojeno také s propouštěním a omezováním nákladů zaměstnavatelů v důsledku hospodářské recese a snahou pracovní síly o nalezení alternativních zdrojů obživy. Nutno podotknout, že v celkovém počtu ekonomických subjektů je velké množství subjektů, u nichž nebyla zjištěna aktivita. Někteří významnější zaměstnavatelé či podniky působících v tradičních průmyslových odvětvích (např. textilní) se v posledních letech zejména v důsledku hospodářské krize dostávají do existenčních potíží, velký vliv na ekonomiku regionu má také změna výrobního programu spojená s útlumem zaměstnanosti ve společnosti Škoda Auto a.s., Vrchlabí.

Trend růstu počtu ekonomických subjektů se na všech sledovaných úrovních zastavil r. 2013. Je otázkou, do jaké míry se na tomto obratu podílela daňová politika státu a do jaké míry aktuální ekonomická situace.

Intenzita ekonomické aktivity je mezi sledovanými územními celky nejvyšší v MAS Krkonoše. To může souviset zejména s velkým významem místního sektoru cestovního ruchu, který na sebe váže velké množství ekonomických subjektů.

Tabulka 4: Vývoj počtu registrovaných subjektů a intenzita ekonomické aktivity v roce 2013

	Registrované subjekty						IEA
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
MAS Krkonoše	9 976	10 134	10 335	10 471	10 522	10 286	25,8
Královéhr. kraj	130 544	129 399	132 423	134 689	135 372	133 970	24,2
ČR	2 552 149	2 570 611	2 637 551	2 703 444	2 727 654	2 694 737	25,6

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Pozn.: Intenzita ekonomické aktivity (IEA) vyjadřuje počet ekonomických subjektů na 100 obyvatel

Z hlediska velikostní struktury ekonomických subjektů přirozeně dominují subjekty bez zaměstnanců (tedy živnostníci). Specifikem zájmového území je poměrně velký význam velkých zaměstnavatelů. V území se dlouhodobě, podle aktuální ekonomické situace nachází 5 a více podniků s více než 250 zaměstnanci, dlouhodobě nejvýznamnějším podnikem, na který jsou dodavatelskými vazbami navázané další místní podniky je továrna Škoda Auto a.s. ve Vrchlabí, která měla podle Veřejné databáze ČSÚ až do r. 2010 více než 1000 zaměstnanců.

Tabulka 5: Vývoj počtu registrovaných subjektů v SO ORP Vrchlabí podle počtu zaměstnanců

	Registrované subjekty					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	9 976	10 134	10 335	10 471	10 522	10 286
Neuvedeno	3 939	5 647	5 794	5 859	5 964	5 911
Bez zaměstnanců	2 414	3 457	3 554	3 663	3 642	3 529
1 - 5 zaměstnanců	520	707	680	646	634	581
6 - 9 zaměstnanců	68	101	112	125	111	98
10 - 19 zaměstnanců	78	105	91	78	74	70
20 - 24 zaměstnanci	19	18	21	16	16	25
25 - 49 zaměstnanců	40	60	46	55	52	46
50 - 99 zaměstnanců	22	21	21	14	15	12
100 - 199 zaměstnanců	4	10	8	7	6	7
200 - 249 zaměstnanců	-	1	2	2	2	2
250 - 499 zaměstnanců	5	6	2	2	3	3
500 - 999 zaměstnanců	2	-	3	4	3	2
1000 - 1499 zaměstnanců	1	1	1	-	-	-
Ekonomické subj. celkem - ČR	2 552 149	2 570 611	2 637 551	2 703 444	2 727 654	2 694 737
Ekonomické sub. celkem - Královéhradecký kraj	130 544	129 399	132 423	134 689	135 372	133 970

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Výše zmínění významní zaměstnavatelé jsou především reprezentováni průmyslovými podniky, i díky místnímu clusteru automobilky Škoda Auto a jejích dodavatelů je v zájmovém území relativně vysoká zaměstnanost v průmyslu. Tabulka poskytuje přehled zaměstnanosti podle odvětví, vytvořený na základě SLDB 2011 (který bohužel neobsahuje kompletní údaje, protože se u poměrně velkého vzorku respondentů nepodařilo zjistit příslušnost k některému z příslušných odvětví). Přehled má tedy spíše význam pro srovnání mezi územními celky z něhož mj. vyplývá právě vysoký význam průmyslu v MAS Krkonoše kde je také vysoká zaměstnanost v odvětví ubytování, stravování a pohostinství, naopak nižší je vzhledem k absenci významného oblužného centra zaměstnanost v sektoru veřejných služeb (veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče) a některých odvětvích sektoru soukromých služeb (velkoobchod a maloobchod, doprava a skladování, informační a komunikační činnosti, peněžnictví a pojišťovnictví, apod.).

Tabulka 6: Zaměstnanost podle odvětví v roce 2011 (v %)

	Česká republika	Královéhradecký kraj	MAS Krkonoše
počet obyvatel	10 436 560	547 916	39 728
počet zaměstnaných	4 580 714	238 986	17 406
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,7	3,5	2,4
průmysl	25,4	28,8	31,0
stavebnictví	6,8	6,4	5,9
velkoobchod a maloobchod	10,2	9,7	7,1
doprava a skladování	5,6	5,0	4,1
ubytování, stravování a pohostinství	3,1	3,0	8,8
informační a komunikační činnosti	3,0	2,0	1,0
peněžnictví a pojišťovnictví	2,5	2,0	1,4
profesní, vědecké a technické a administrativní činnosti	7,8	5,7	4,6
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5,9	5,7	3,9
vzdělávání	6,0	6,1	5,5
zdravotní a sociální péče	6,5	7,0	5,8
nezjištěno	11,2	12,3	15,3

Zdroj: SLDB 2011

Region je z hlediska odvětvového zaměření ekonomických aktivit zřetelně diferencován. V horské části zájmového území (Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou, Janské Lázně, Strážné atd.) mají přirozeně významné postavení aktivity spojené s cestovním ruchem. Ubytování, stravování, pohostinství, rekreační aktivity, obsluha a údržba hlavní turistické infrastruktury tvoří přibližně 9 % na zaměstnanosti v zájmovém území. Naopak pro spádová centra regionu (Vrchlabí, Hostinné, Svoboda nad Úpou, Žacléř) a podhorskou oblast je charakteristická poměrně velká odvětvová rozmanitost ekonomických aktivit. Významnější roli zde má zpracovatelský průmysl, strojírenství, stavebnictví, velkoobchod i maloobchod, veřejné služby (ty zejména ve městech), ale také primární aktivity spojené s těžbou dřeva a lesnictvím, na které je posléze navázáno zpracování dřeva, papírenství a výroba nábytku.

Nejvýznamnějšími zaměstnavateli v zájmovém území jsou průmyslové podniky. Dominantním centrem zaměstnanosti je město Vrchlabí, kde se nachází čtyři z pěti největších zaměstnavatelů zájmového území. Zdejší nejdůležitější podnik – Škoda Auto a.s. prochází v posledních letech restrukturalizací spojenou se změnou výrobního programu a snížením počtu zaměstnanců (které připadá především na agenturní zaměstnance, případně na kmenové zaměstnance převáděné do ostatních výrobních závodů automobilky), což může mít vliv i na místní dodavatele. Z místních velkých podniků je dodavatelem pro automobilový průmysl také společnost TAKATA – PETRI PARTS s.r.o. se závodem v Dolní Kalné. Navzdory přetrvávajícímu pozitivnímu vlivu místního průmyslu na dlouhodobě příznivou situaci na trhu práce je velkým rizikem do budoucna vysoká koncentrace zaměstnanosti v automobilovém průmyslu, které může při případné recesi tohoto odvětví vést k markantnímu skokovému růstu nezaměstnanosti (doposud se propouštění týkalo zejména agenturních pracovníků, kteří vesměs region opustili).

Významným podnikem jsou také Krkonošské papírny a.s. působící ve druhém největším městě zájmového území – Hostinném, ve Svobodě nad Úpou působí společnost Krkonošské obálky s.r.o., která byla původně součástí a.s. Krkonošské papírny. Společnost Krkonošské vápenky Kunčice a.s. vyrábí stavební hmoty a provozuje těžbu v lomech Horní Lánov (vápnitý dolomit, zpracováván v mlýnici ve Vrchlabí) a Černý Důl (vápenec, nákladní lanovkou přepravován k dalšímu zpracování do vápenky v Kunčicích nad Labem). Dříve významné hornické město Žacléř (těžba černého uhlí v dole Jan Šverma) se dlouhodobě potýká s následky ukončení těžby. Dnes je zde nejvýznamnějším zaměstnavatelem firma Keramtech s.r.o. vyrábějící technickou a slévárenskou keramiku.

Tabulka 7: Nejvýznamnější zaměstnavatelé v regionu v roce 2014

Název	Převažující činnost (CZ – NACE)	Kategorie počtu zaměstnanců	Obec
Škoda Auto – pobočka Vrchlabí	automobilový průmysl	500 - 999	Vrchlabí
ARGO – HYTOS s.r.o.	výroba hydraulických a pneumatických zařízení	500 – 999	Vrchlabí
TAKATA – Parts s.r.o.	výroba elektr. a elektron. zařízení pro motorová vozidla	500 – 999	Dolní Kalná
NKT Cables s.r.o.	výroba elektrických vodičů a kabelů	250 – 499	Vrchlabí

Zdroj: ČSÚ, studie Labe

Specifikem zájmového území jsou diverzifikované rozvojové předpoklady mezi horskou částí území a podhůřím Krkonoš. Horská část území je výrazně orientována na cestovní ruch, který dominuje místní ekonomice v zimních střediscích a oživuje místní ekonomiku v obcích situovaných na úpatí Krkonoš, kde jsou zimní střediska méně etablovaná. Oproti tomu se v podhůří, zejména pak ve městech koncentrují průmyslové podniky, které jsou důležité pro zaměstnanost v regionu, venkovské části podhůří ovšem ekonomicky stagnují. Ve venkovských částech podhůří je přitom důležitou ekonomickou aktivitou zemědělství, jehož význam umocňuje skutečnost, že se navíc zásadním způsobem podílí i na údržbě krajiny podhůří. Pro ekonomickou vitalitu venkovských obcí v podhůří je nezbytné zajištění udržitelného rozvoje zemědělství, a to i přes poměrně malý význam zemědělství pro celkovou zaměstnanost. Udržitelný rozvoj zemědělství zde přitom limituje především zastaralá infrastruktura a vybavení zemědělských podniků, dále slabá spolupráce mezi zemědělci (např. v oblasti marketingu a obchodu), slabá motivace lidí pro práci v zemědělství (i snížené zemědělské

dovednosti populace oproti minulosti) nízká přidaná hodnota zemědělských produktů, resp. vysoká závislost na zpracovateli a obchodních řetězcích či nedostatečně rozvinutý trh s místními produkty. Pozitivem dosavadní činnosti MAS Krkonoše je existence regionální značky „Krkonoše originální produkt“ na území širšího regionu (viz kap. 2.7.1), v rámci které jsou certifikovány místní produkty, jež jsou distribuovány prostřednictvím zapojených subjektů. Jedná se ovšem spíše o aktivity zaměřené na návštěvníky regionu a nikoliv o krátký dodavatelský řetězec v užším smyslu. Zemědělci zpravidla také nemají kapacity na administraci dotací a nedokážou je tak efektivně využívat. V regionu je omezené využívání místních produktů, a je zde nedostatečně zajištěna distribuce regionálních potravin. Stimulem rozvoje může být kromě rozvoje spolupráce mezi zemědělci a dalšími místními aktéry také využití dotační podpory v novém programovém období fondů EU, k čemuž však budou zemědělci potřebovat asistenci s administrací podpory.

V zájmovém území se nenacházejí velké potravinářské provozy. Sektor potravinářství je zastoupen vesměs malými a rodinnými podniky. Poměrně hojně jsou zde zastoupeny malé pivovary a minipivovary – např. Pivovar Trautenberk, a.s. (Malá Úpa), Rodinný pivovar Hendrych (Vrchlabí), Minipivovar Pivovarská Bašta (Vrchlabí), Pivovar Luční Bouda (Pec pod Sněžkou) a Pivovar Friesovy boudy (Strážné). Ve Vrchlabí jsou v provozu jatka (Městská jatka, s.r.o.) produkující masné výrobky. Potravinářskou výrobou se v zájmovém území zabývá také větší množství cukráren a malých pekáren a farmářů, kteří dále zpracovávají produkty prvovýroby (např. ve formě mléčných výrobků, nebo masa). Dále zde působí např. výrobci sirupů (Vrchlabí) a medoviny (Rudník). Potravinářství jako segment přímo navázaný na místní zemědělskou produkci však navzdory uvedeným příkladům není příliš rozvinuto a většina zemědělců je tak závislá na zpracovateli. Produkce valné většiny zemědělců tudíž nemá přidanou hodnotu ve formě zpracování zemědělských produktů, což omezuje jejich konkurenceschopnost. Proto je vhodné také podporovat investice do zpracování zemědělských produktů, a to především samotnými zemědělci (prvovýrobci).

2.3.2 TRH PRÁCE

Charakteristika trhu práce je ztížena absencí veřejně dostupných aktuálních dat pro úroveň SO ORP i jednotlivých obcí v období mezi lednem roku 2012 a únorem roku 2014. Z důvodu organizačních změn ve fungování Úřadu práce ČR nebyly aktualizovány veřejně dostupné statistiky na této úrovni, ani nebyly příslušnými pracovišti Úřadu práce pravidelně vydávány Zprávy o situaci na trhu práce v nižších územních celcích, a proto chyběly jakékoliv aktuální komplexní informace o situaci na místním trhu práce. Tyto údaje začaly být opětovně zveřejňovány až v březnu 2014. Sledování dlouhodobých vývojových trendů navíc ztěžuje opětovná změna ukazatele nezaměstnanosti, ke které došlo v lednu 2013. Namísto míry nezaměstnanosti je nově sledován podíl nezaměstnaných, který uvádí podíl dosažitelných uchazečů na celkové populaci v produktivním věku (15-64 let). Protože je v tomto případě počet dosažitelných uchazečů dělen vyšší hodnotou (u míry nezaměstnanosti byl ve jmenovateli počet ekonomicky aktivních obyvatel), je podíl nezaměstnaných o více než 1 procentní bod nižší, než by činila míra nezaměstnanosti.

Trh práce v regionu je ovlivněn sezónností významné části pracovních míst (vázaných na cestovní ruch). Z hlediska dlouhodobého vývoje je pak ovlivněn především makroekonomickou situací, o čemž vypovídá graf č. 3, kde je zřejmé, že vývoj míry nezaměstnanosti v zájmovém regionu do značné míry

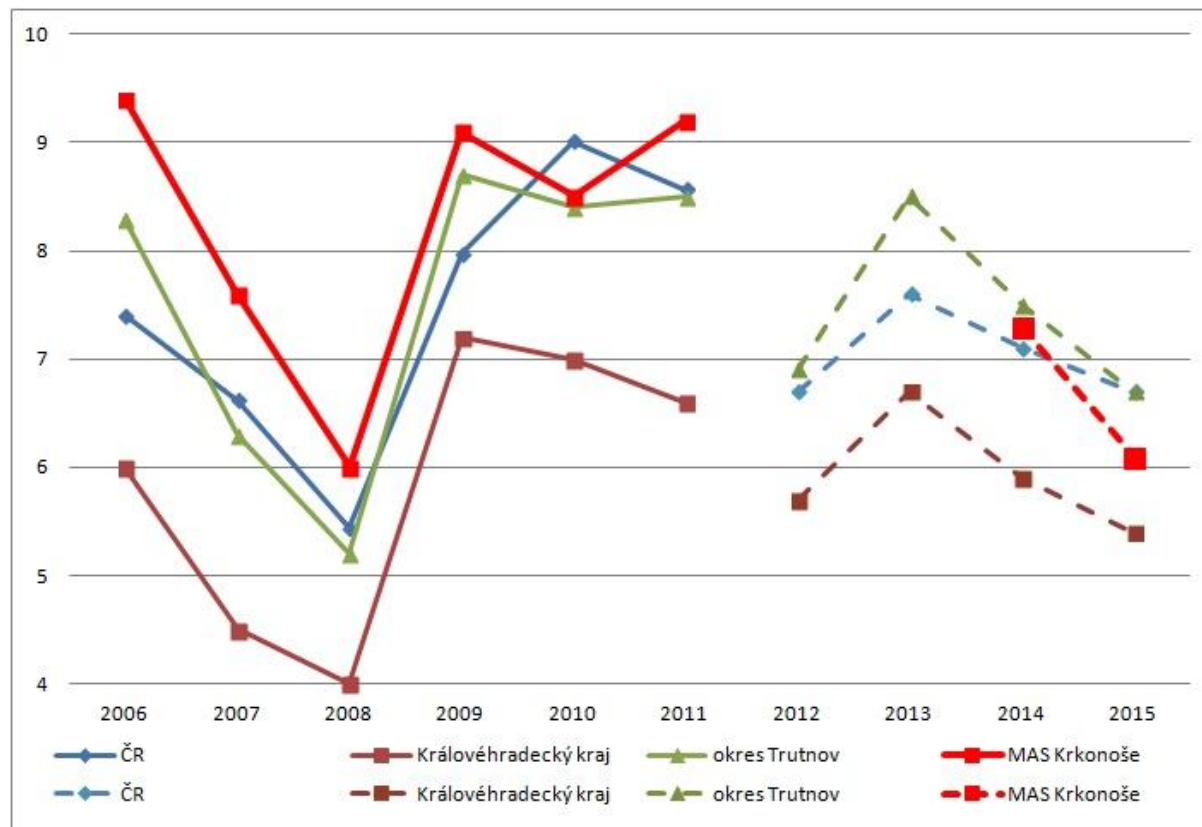
kopíruje vývoj míry nezaměstnanosti v kraji i ČR. Do r. 2008 v souvislosti s hospodářskou konjunkturou dlouhodobě klesala míra nezaměstnanosti. Následně došlo vlivem nástupu globální hospodářské recese k rapidnímu meziročnímu zvýšení míry nezaměstnanosti. Zatímco v celé ČR přetrvával nepříznivý vývoj situace na trhu práce i nadále (růst, nebo jen mírný pokles nezaměstnanosti), v Královéhradeckém kraji i MAS Krkonoše se situace zlepšila již v r. 2010. To souviselo se zlepšenými výkony automobilového průmyslu jakožto místního významného odvětví, které byly mj. důsledkem vládních kampaní na podporu prodeje nových osobních aut (tzv. šrotovným). I díky předchozí velmi nízké míře nezaměstnanosti a skutečnosti, že se propouštění v průmyslu ve velké míře týkalo agenturních zaměstnanců (kteří zde byli najímání právě kvůli nedostatku pracovních sil souvisejícím mj. s předchozí nízkou mírou nezaměstnanosti a mezi nimiž bylo velké množství cizinců), dopady hospodářské recese započaté r. 2008 na místní trh práce nebyly kritické. To však může vzhledem k velkému významu pro zaměstnanost nastat při případné budoucí recesi automobilového průmyslu, zejména pokud odbyt automobilů nebude povzbuzen vládními opatřeními.

V souvislosti s přetrvávající nepříznivou makroekonomickou situací však došlo k opětovnému růstu nezaměstnanosti v letech 2012 a 2013, a to na všech sledovaných úrovních. Teprve v letech 2014 a 2015 byl zaznamenán stabilnější trend poklesu nezaměstnanosti, což bylo možné sledovat i v samotném území MAS Krkonoše. Kvůli změně ukazatele však není možné adekvátně ilustrovat aktuální pozici místního trhu práce z dlouhodobého hlediska. Změna ukazatele totiž vedla ke zdánlivému snížení nezaměstnanosti mezi lety 2011 a 2012, ve skutečnosti však mezi sledovanými měsíci říjen 2011 a říjen 2012 došlo k meziročnímu zvýšení počtu uchazečů o zaměstnání a to na úrovni ČR, Královéhradeckého kraje i okresu Trutnov. K 30. dubnu 2015 bylo na území MAS evidováno celkem 1645 dosažitelných uchazečů ve věku 15-64 let, zatímco k poslednímu říjnu nejpříznivějšího ze sledovaných let – roku 2008 zde bylo evidováno „pouze“ 1016 uchazečů. Ukazatele nezaměstnanosti přitom pro zmíněné měsíce uvádí přibližně stejné hodnoty (viz Graf 3).

Příznivý trend z posledních dvou let by mohl být náznakem očekávané hospodářské konjunktury, která bude mít pozitivní vliv také na trh práce. Pokud nedojde k dalším zvrátům v makroekonomických trendech, lze předpokládat, že ke zlepšování situace na trhu práce bude docházet i v nejbližších letech.

Z hlediska pozice jednotlivých referenčních území je zjevná dlouhodobě příznivější situace na trhu práce v Královéhradeckém kraji oproti průměru ČR. To se však netýká okresu Trutnov, který je z pohledu průměru ČR spíše průměrný, až podprůměrný. V ještě méně příznivé pozici je trh práce v území MAS Krkonoše, který však na konci sledovaného období vykazoval příznivější hodnoty podílu nezaměstnaných, než činil průměr ČR a okresu Trutnov. Nutno podotknout, že statistiky odrážejí situaci mimo turistické sezóny, tudíž z celoročního hlediska může být situace na trhu práce území MAS Krkonoše ve srovnání s referenčními územími příznivější.

Graf 3: Vývoj nezaměstnanosti v referenčních územích v období 2006 - 2015

Zdroj: MPSV

Pozn.: Plnou čarou je znázorněn vývoj míry nezaměstnanosti, přerušovanou čarou vývoj podílu nezaměstnaných. Míra nezaměstnanosti byla používána do ledna 2013 a vyjadřuje podíl všech dosažitelných uchazečů o zaměstnání a EAO. Podíl nezaměstnaných osob je používán od zmíněného data a vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel stejného věku. Podíl nezaměstnaných je tedy nižší (o více než 1 procentní bod) než míra nezaměstnanosti z důvodu vyšší hodnoty jmenovatele. Ukazatele nezaměstnanosti jsou pro očištění od sezónních vlivů udávány za měsíc říjen s výjimkou roku 2015, kdy je udáván podíl nezaměstnanosti za měsíc duben. Data pro MAS Krkonoše nejsou pro roky 2012 a 2013 k dispozici.

Tabulka 8: Nezaměstnanost a volná pracovní místa v obcích MAS v dubnu 2015

	Počet dosažitelných uchazečů	Počet obyv. ve věku 15-64 let	Podíl nezaměstnaných	Volná pracovní místa
Bernartice	31	642	4,8%	3
Černý Důl	21	470	4,5%	6
Dolní Branná	30	688	4,4%	5
Dolní Dvůr	12	176	6,8%	0
Dolní Kalná	26	462	5,6%	2
Dolní Lánov	31	521	6,0%	0
Horní Kalná	6	238	2,5%	0
Horní Maršov	69	712	9,7%	6
Hostinné	213	3 042	7,0%	18
Janské Lázně	39	537	7,3%	21

Klásterská Lhota	9	136	6,6%	0
Královec	10	134	7,5%	0
Kunčice nad Labem	17	416	4,1%	36
Lampertice	38	304	12,5%	0
Lánov	70	1 238	5,7%	0
Malá Úpa	5	95	5,3%	9
Mladé Buky	135	1 582	8,5%	12
Pec pod Sněžkou	25	461	5,4%	58
Prosečné	18	402	4,5%	0
Rudník	74	1 484	5,0%	3
Strážné	6	133	4,5%	0
Svoboda nad Úpou	88	1 398	6,3%	15
Špindlerův Mlýn	22	824	2,7%	94
Vrchlabí	461	8 337	5,5%	83
Zlatá Olešnice	8	137	5,8%	1
Žacléř	181	2 197	8,2%	5
MAS Krkonoše	1 645	26 766	6,1%	377

Zdroj dat: MPSV

Z územního hlediska je zjevná dlouhodobě lepší situace na trhu práce v oblasti SO ORP Vrchlabí, zatímco situace ve východní části území, a zejména na Žacléřsku je dlouhodobě spíše nepříznivá. Na území Žacléřska je situace na trhu práce daná strukturálními změnami místní ekonomiky, která byla zasažena ukončením těžby černého uhlí, případně i útlumem zaměstnanosti v dalších tradičních odvětvích. Dlouhodobě nejhorší situace je v obci Lampertice, která leží v těsné blízkosti zavřeného dolu Jan Šverma, jenž byl v minulosti dominantním zaměstnavatelem v obci. Situaci na Žacléřsku však může v budoucnosti zlepšit plánovaná výstavba rychlostní silnice R11, která výrazně zlepší dopravní dostupnost alternativních pracovních center pro EAO ze Žacléřska a může případně stimulovat rozvoj místní ekonomiky (včetně příchodu investorů).

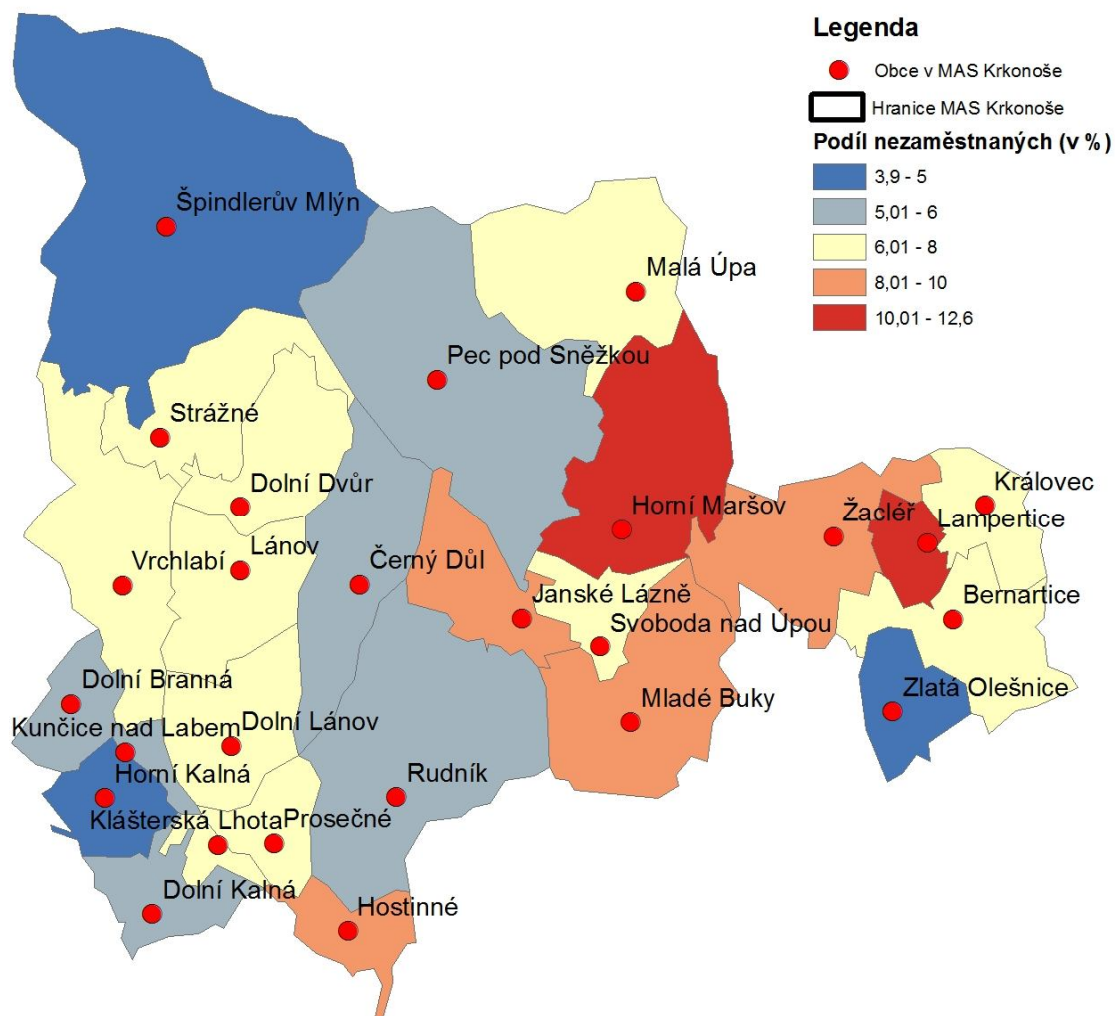
Naopak na Vrchlabsku byla příznivá situace na trhu práce spojená zejména s dlouhodobou prosperitou místního průmyslu, jenž ve sledovaném období táhla výroba osobních automobilů a součástek do automobilů. Do situace na trhu práce v zájmovém území se citelně promítá také kondice místního specifického odvětví – sektoru cestovního ruchu, který má zásadní vliv na zaměstnanost zejména na území KRNAPu. Zde je zjevná diverzifikace situace na trhu práce mezi středisky CR² i poměrně horší situace některých středisek (zejména menších středisek v KRNAPu, která jsou závislá na CR) mimo hlavní sezónu.

Na trhu práce obecně platí pravidlo, že čím vyšší dosažené vzdělání má daná osoba, tím rostou její šance na uplatnění. V poslední době výrazně roste poptávka po kvalifikované pracovní síle vyučené

² Zatímco v „prestižním“ Špindlerově Mlýně byla zaznamenána příznivá situace na trhu práce i mimo hlavní sezónu – což může souviset také s tím, že místní velcí poskytovatelé služeb v sektoru CR najímají v sezóně pracovní sílu odjinud, v menších střediscích, kde převažují spíše malí poskytovatelé služeb v CR je mimo sezónu poměrně vysoká míra nezaměstnanosti (přičemž v hlavní sezóně zde klesá míra nezaměstnanosti až o několik p.b.).

v technických oborech, které je v současné době na trhu práce nedostatek, přičemž do budoucna se dá očekávat další zvýšení této poptávky.

Mapa 7: Podíl nezaměstnaných v obcích MAS Krkonoše v letech 2014 - 2015

Zdroj dat: MPSV

Pozn.: Podíl nezaměstnaných je pro očištění od sezónních vlivů udáván za měsíce duben a říjen. Zobrazené hodnoty jsou tedy průměrem podílů nezaměstnaných v obcích za měsíce duben 2014, říjen 2014 a duben 2015.

Přetrvávajícím problémem na trhu práce je dlouhodobě vysoká nezaměstnanost osob se ztíženou pozicí na trhu práce (zdravotně postižení, osoby s nízkou úrovní vzdělání, osoby nad 50 let, matky s malými dětmi, osoby pečující o hendikepované členy domácnosti, apod.). Pro zvýšení zaměstnanosti těchto cílových skupin bude zapotřebí jednak diagnostická, poradenská, vzdělávací a další podpora klientů, jednak podpora vzniku pracovních míst určených pro tyto cílové skupiny a podpora sociálního podnikání a v neposlední řadě také zajištění odpovídající úrovně péče o děti a dostatečných kapacit sociálních služeb. V území MAS Krkonoše však podle Adresáře sociálních podniků (www.ceske-socialni-podnikani.cz) zatím nepůsobí žádné sociální podniky.

2.3.3 PLOCHY PRO PODNIKÁNÍ

V rámci hospodářského rozvoje regionů existují různé možnosti, jak lokalizovat výrobu. Jednou z možností je rekonstrukce a revitalizace chátrajících a nevyužívaných areálů. Tento způsob je finančně náročný a pro většinu investorů je jednodušší a levnější začít podnikat na „zelené louce“. Přilákání těchto investorů do regionu představuje velkou příležitost, neboť se často jedná o potenciální zaměstnavatele. Proto má mnoho měst a obcí na svém území vyčleněny rozvojové plochy pro budoucí investory. Protože však v Česku dochází po roce 1989 k proměně struktury hospodářství a jeho primárního zaměření, zanikla nebo oslabil část tradičních průmyslových aktivit, které jsou nahrazovány jinými činnostmi, a dochází tak k prostorové změně lokalizace výrobních areálů, které v některých oblastech zanikají z celé řady důvodů (nedostatečné výrobní kapacity, levnější pracovní síla či prostý úpadek daného odvětví). Během této přeměny dochází k opouštění původních průmyslových a zemědělských výroben, které časem chátrají a stávají se z nich tzv. „brownfields“. Vysoká cena spojená s jejich rekonstrukcí či nevyřešené vlastnické vztahy představují významné bariéry v jejich regeneraci či budoucím využitím v území. Tyto objekty či areály si z minulosti často přinášejí také různé ekologické zátěže, což jejich revitalizaci a využití dále komplikuje.

V zájmovém území jsou registrovány brownfieldy v místech někdejší textilní (Lánov, Žacléř), potravinářské (Hostinné) a dřevozpracující (Horní Maršov) výroby. Ve skutečnosti zde však bude mnohem více brownfieldů, které se do krajské databáze z různých důvodů nedostaly. I u rozvojových ploch výroby „na zelené louce“ lze předpokládat, že bude v zájmovém území větší nabídka.

Tabulka 9: Brownfieldy v zájmovém území uvedené v databázi Královéhradeckého kraje

obec	název objektu	rozloha celkem (m ²)/rozloha zastavěna (m ²)	infrastruktura	vlastnictví	limity a omezení - ekologické zátěže zátěží/ochrana území, NP
Lánov	Průmyslový areál Lánov	5300/1700	E,V,K,P	smíšené	lze předpokládat/ne
Hostinné	Labský Mlýn 1	3770/-	E,V,K,P	obecní	ne/památková zóna
Hostinné	Labský Mlýn 2	1171/-	E,V,K,P	obecní	ne/památková zóna
Žacléř	Areál bývalého Texlenu	21000/5716	?	soukromé	lze předpokládat/ne
Horní Maršov	Továrna Mechanika, Temný důl	4856/2183	E	soukromé	ne/ochranné pásmo NP

Zdroj: Databáze rozvojových lokalit Královéhradeckého kraje

Tabulka 10: Greenfieldy v zájmovém území uvedené v databázi Královéhradeckého kraje

obec	název	plocha (ha)	budoucí způsob využití
Hostinné	Dlouhá louka	10	výroba
Lánov	PZ - Kovársko	15	podnikání, lehký průmysl
Černý Důl	E1	1,5	výroba a skladování
Černý Důl	E3	4,2	výroba a skladování
Žacléř	PZ Žacléř	17,5	výroba a služby

Zdroj: Databáze rozvojových lokalit Královéhradeckého kraje

2.3.4 SHRNUÍ

- V zájmovém území je poměrně vysoká intenzita ekonomické aktivity spojená zejména s rozvinutým sektorem CR. V posledních letech zde docházelo stejně jako v celé ČR k růstu počtu ekonomických subjektů, a to mj. ve spojitosti s podmínkami k podnikání (švarcsystém, výhody OSVČ, apod.).
- V území MAS Krkonoše mají značný význam velcí zaměstnavatelé, reprezentovaní především průmyslovými podniky. Mezi nimi dominuje továrna Škoda Auto a.s. ve Vrchlabí, význam automobilového průmyslu zvyšuje přítomnost několika dalších subdodavatelů. Rizikem je případná recese automobilového průmyslu, která by v regionu velmi ztížila situaci na trhu práce. Kromě průmyslu je v území vzhledem k místnímu rekreačnímu potenciálu nadstandardně rozvinut i sektor CR, naopak zde má vzhledem k absenci významného střediska menší zastoupení sektor veřejných (a jiných) služeb.
- Pro zajištění ekonomické vitality a údržbu krajiny podhůří Krkonoš je nezbytné zajištění udržitelného rozvoje zemědělství. To je limitováno mj. zastaralou infrastrukturou a vybavením řady zemědělských podniků, obecně nízkou přidanou hodnotou produkce zemědělců, závislostí na zpracovatelích a obchodních řetězcích, či nedostatečně rozvinutým trhem s místními produkty. Využívání dotačních prostředků zemědělci a drobnými podnikateli omezuje vysoká administrativní zátěž.
- Vývoj nezaměstnanosti negativně ovlivnila globální hospodářská recese započatá r. 2008, situace na trhu práce se začala rapidněji zlepšovat až v letech 2014-2015. Dlouhodobě méně příznivá je situace na trhu práce na Žacléřsku, které se dosud nevzpamatovalo z útlumu místních tradičních odvětví (těžba černého uhlí, textilní průmysl), naopak na Vrchlabsku je i díky automobilovému průmyslu dlouhodobě příznivější situace. Významným fenoménem jsou velké mezisezónní výkyvy míry nezaměstnanosti v obcích s významným sektorem CR, což je obzvláště patrné u obcí v KRNAPu.

2.4 EKOLOGICKÁ SITUACE A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Při analýze životního prostředí je obzvláště potřeba vzít v úvahu vymezení zájmového území s velmi rozdílnými potřebami z hlediska ochrany životního prostředí, přírody a krajiny. Vymezené území zahrnuje jednak území KRNAP, v jehož rámci jsou nejcenější části území chráněny formou národního parku, a jednak rozsáhlou oblast mimo území národního parku.

2.4.1 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Geologická a geomorfologická situace, nerostné suroviny

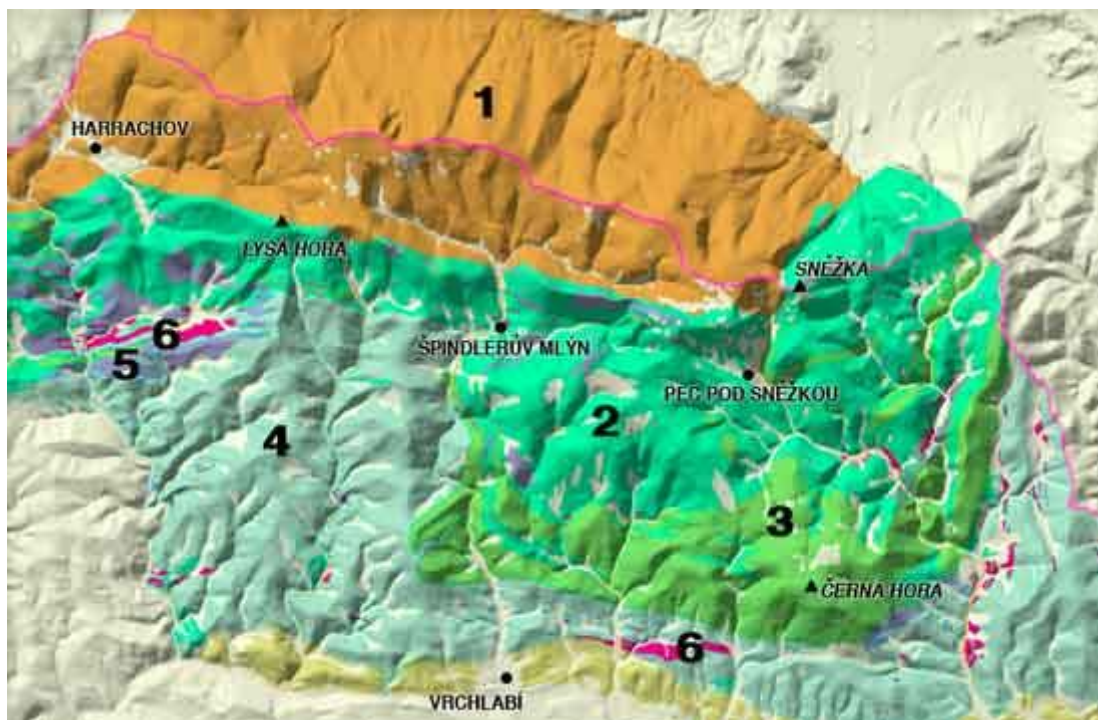
Geologické podloží území je tvořené metamorfity (krystalické břidlice, svor, fylit, ruly), sedimenty (slepence, jílovce, pískovce, prachovce), hlubinnými (žula) a vzácně i výlevnými vyvřelinami. Z ostatních hornin se na stavbě podílejí křemence, krystalické vápence a čedič, jež se významně

účastnily při utváření reliéfu a vegetace. Severní část území spadá do geologického celku zvaného krkonoško – jizerské krystalinikum, jižní a východní část území zasahuje do podkrkonošské pánve.

Významnější geomorfologické procesy lze sledovat od poloviny třetihor, kdy v období teplého a vlhkého klimatu docházelo k postupnému obrušování a zarovnávaní reliéfu. Během třetihorního alpinského vrásnění došlo k vyzdvižení celého pohoří a tím i zvýšení sklonu toků, zrychlení odtoku a zintenzivnění eroze, což mělo za následek vznik širokých údolí. Ve čtvrtohorách došlo k výrazné změně klimatu. K území se velmi přiblížil kontinentální skandinávský ledovec, který se následně podílel na modelování povrchu. Jeho pozůstatky, jakož i pozůstatky horského zalednění lze nalézt v podobě morén, přemodelovaných říčních údolí na ledovcová údolí profilu U, apod. Střídání teplot společně s působením mrazu a ledu se podílelo a dále podílí na tvorbě mrazových srubů, kryoplančních teras a kamenných moří. Zhloubení řek ve třetihorách a čtvrtohorách umožnilo vznik krasových jevů na karbonátových horninách. V současné době se na geomorfologickém utváření nejvíce podílí vodní eroze, zvětrávací a svahové procesy. Z geomorfologického hlediska je území výjimečné také výskytem mrazem tříděných forem reliéfu.

Výše uvedený geologický a geomorfologický vývoj se podílel na vzniku a přístupnosti ložisek nerostných surovin. V minulosti se jednalo především o železné, měděné, arzenové a uranové rudy, cín, olovo, stříbro a zlato. Z nerudných surovin černé uhlí, vápenc, dolomit a melafyr. V současnosti je nejvýznamnější těžba krystalického vápence v Horním Lánově a Černém Dole a melafyru v Královci. Těžba dolomitu představuje hlavní zdroj surovin pro podnik Krkonošské vápenky, a.s. Kunčice. Zásoby dolomitu v nejvýznamnější lokalitě v Horním Lánově byly odhadnuty na cca 136 mil. tun s hypotetickou dobou těžby přibližně 300 let (kapacita těžby max. 450 kt/rok).

Obrázek 2: Základní geologická mapa území a jeho okolí

Pozn.: 1) žula, 2) svory a fylity, 3) ruly, 4) břidlice, 5) kvarcity, 6) krystalické vápence

Zdroj: www.ergis.cz

Podnebí a ovzduší

Zájmové území klimaticky náleží do mírného pásu. Hřeben Krkonoš tvoří překážku pro proudění vlhkého a chladného vzduchu od Atlantiku, což má za následek velké množství srážek a nižší teploty. Vrcholy Krkonoš jsou v průměru výrazně chladnější než podhůří a údolní části.

Průměrná roční teplota na hřebenech Krkonoš se pohybuje mezi 0 – 0,5 °C, ve Špindlerově Mlýně pak + 4,7 °C. Nejteplejším měsícem je červenec, kdy průměrné denní teploty dosahují od 14 °C v podhůří po 8 °C na hřebenech. Nejchladnějším měsícem je leden, kdy se teploty pohybují od -4,5 °C v podhůří až po -7,2 °C na hřebenech. Nižší rozdíl teplot v zimním období je způsoben častým klimatickým jevem, kdy během podzimu a zimy dochází k déletrvajícimu stabilnímu zvrstvení atmosféry s inverzními situacemi (nižší teploty společně s mlhami či nízkou oblačností v údolích a jasno a tepleji na vrcholech).

Území je srážkově poměrně bohaté. Množství srážek roste s nadmořskou výškou a expozicí svahů. Na úpatí hor spadne přibližně 800 mm srážek, zatímco na hřebenech 1200 – 1400 mm. V průběhu celého roku převažují pevné srážky (sníh). Nejvyšší úhrn srážek bývá v srpnu vlivem převažujícího západního proudění, nejméně srážek je zaznamenáno v jarních měsících. Výška sněhové pokrývky dosahuje 150 – 300 cm a na vrcholových místech leží až 180 dní v roce, v podhůří se sněhová pokrývky vyskytuje průměrně 70 – 120 dní. Na závětrných stranách hřebene a na svazích vytváří akumulované vrstvy sněhu, které jsou jedním ze zdrojů častých sněhových lavin.

Proměnlivost větrného proudění je způsobena výraznou členitostí a složitostí terénu. Převažuje severozápadní až jihozápadní proudění větrů. Nejslabší větrné proudění bývá v létě, nejsilnější intenzity dosahuje v zimních měsících.

Vodstvo

Zájmové území je pramennou oblastí několika řek a potoků vč. největší české řeky Labe (samotný pramen však leží mimo zájmové území). Říční síť má stromovité uspořádání, toky jsou charakteristické prudkým spádem a nevyrovnaným podélným profilem. Malou jímavost krkonošských hornin a převážně mělkých zvětralin kompenzují poněkud vysoké srážky a velká lesnatost území, ale při nevelké ploše pohoří i jednotlivých povodí trpí přesto řeky velkou rozkolísaností průtoků, která se projevuje nebezpečnými povodněmi za vydatných dešťů a velmi nízkými průtoky při suchých obdobích. (Povodňová situace v regionu je obsažena v podkapitole Environmentální rizika.) Největší česká řeka Labe u Špindlerova Mlýna dosahuje průtoku 2,14 m³/s, v Dolní Olešnici nedaleko Hostinného již 6,1 m³/s. Hospodářský význam řeky však není v této oblasti natolik významný jako v jeho dalších úsecích.

Pedosféra

Výšková půdní zonace zájmového území je výrazná. Kvalita půd je ovlivněna kyselým, minerálně chudým geologickým podložím a také chladným a vlhkým klimatem, proto je většina půd kyselá. V podhůří se nacházejí hnědé lesní půdy, se stoupající nadmořskou výškou přecházejí v podzoly a rankery až po vrcholové kamenité půdy. Podél Labe a dalších toků se vyskytují nivní a glejové půdy. Specifikum představují 2 – 3 m mocné rašelinné půdy, na nichž došlo k vytvoření unikátních severských ekosystémů, což představuje jeden z nejvýznamnějších přírodních fenoménů místní

krajiny. Kyselost půd se zvýšila také v důsledku antropogenní činnosti - vysokých koncentrací imisí v posledních desetiletích 20. století.

Využití krajiny

Předchozí informace týkající se přírodního prostředí naznačují, jaký způsob využití krajiny převládá v obcích zájmového území. Vliv na využití území mají jak přírodní podmínky, tak i požadavky na ochranu přírody a krajiny v jednotlivých zónách národního parku a jeho ochranném pásmu. Jednoznačně se zde projevuje výškový gradient, kdy se vzrůstající nadmořskou výškou klesá podíl zemědělské půdy. V jižní a východní části území je podíl zemědělské půdy na celkové rozloze obcí nadpoloviční. V těchto oblastech je v souladu s podmínkami provozováno v širší míře zemědělství. Podíl zemědělské půdy v horských údolích je podstatně nižší. V místech s vysokým podílem zemědělské půdy je naopak nízká výměra lesů a také trvalých travních porostů (a obráceně). Horské oblasti (s výjimkou vyšších nadmořských výšek) jsou tedy více zalesněné než podhůří.

Různé využití ploch v regionu ovlivňuje ekologickou stabilitu území a dá se velmi zjednodušeně vyjádřit koeficientem ekologické stability území, který vyjadřuje poměr ekologicky pozitivně využívaných ploch k ekologicky negativně využívaným plochám. Mezi pozitivně využívané plochy se řadí např. lesy, sady, zahrady, louky a pastviny, vodní plochy, ale i sportoviště či rekreační plochy. Do skupiny negativně využívaných ploch lze zařadit ornou půdu, zastavěné plochy, dopravní stavby či neplodnou půdu. Čím vyšší je hodnota koeficientu ekologické stability, tím je pozitivnější situace pro danou obec. Nižší hodnoty indexu v obcích v podhůří poukazují na vyšší diverzitu lidských činností a zvyšující se intenzitu využívání půdy.

Tabulka 11: Využití půdy v obcích SO ORP Vrchlabí k 31.12.2012

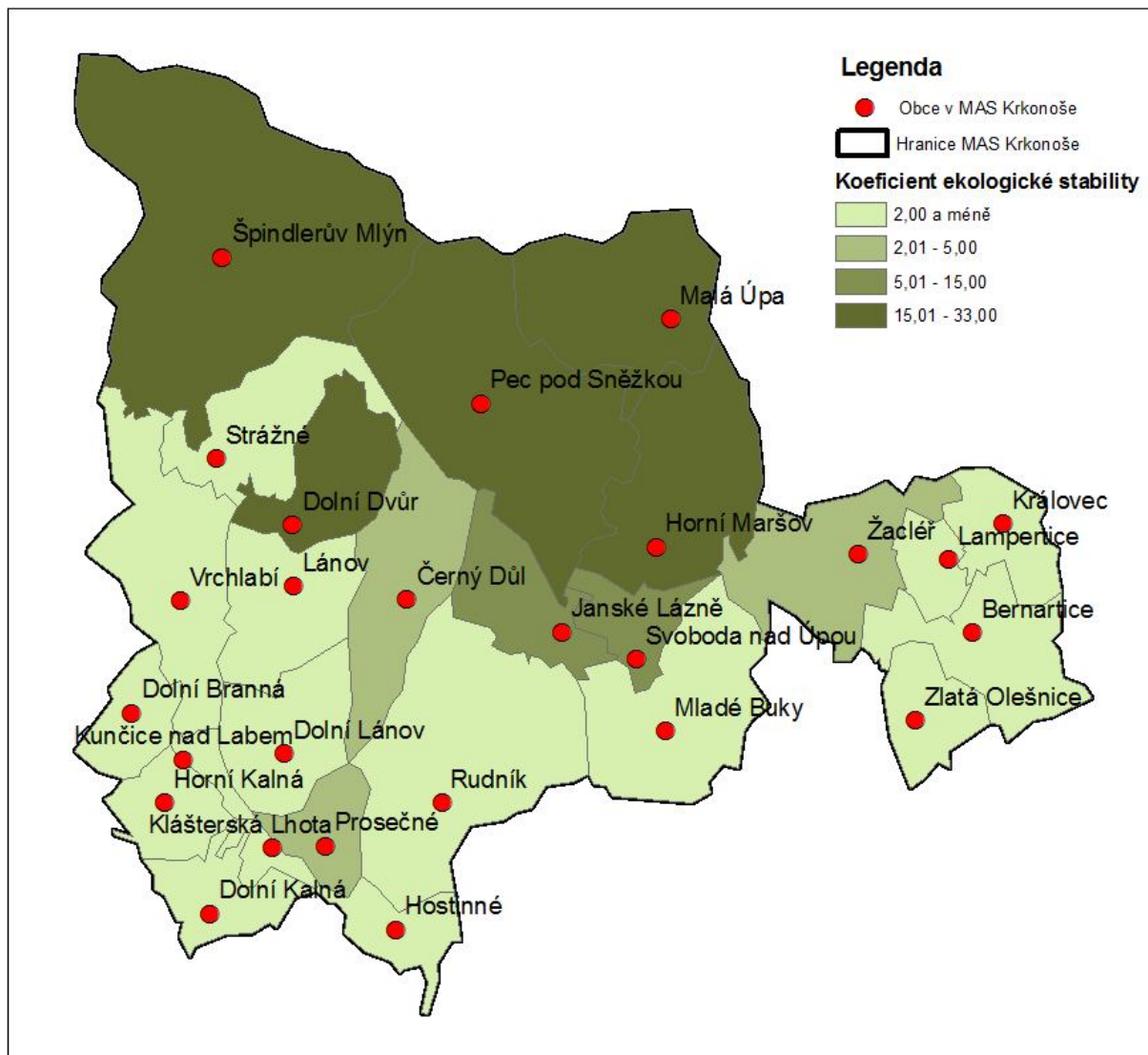
	Celková výměra (ha)	Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	Podíl trvalých travních porostů ze zemědělské půdy (%)	Podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry (%)	Podíl vodních ploch z celkové výměry (%)	Podíl lesů z celkové výměry (%)
MAS Krkonoše	50 460	42,9	35,6	60,8	9,9	1,1	46,1
Bernartice	1 793	53,2	41,9	55,8	11,7	0,5	34,6
Černý Důl	2 216	30,4	39,7	56,6	7,0	0,8	61,8
Dolní Branná	791	71,8	52,4	44,1	10,3	1,7	16,2
Dolní Dvůr	1 529	11,9	4,5	93,0	3,1	0,7	84,4
Dolní Kalná	970	74,5	60,4	36,9	7,3	0,8	17,3
Dolní Lánov	1 577	69,4	63,2	34,8	6,3	1,2	23,1
Horní Kalná	892	75,1	68,7	29,7	5,4	1,0	18,6
Horní Maršov	2 848	21,9	0,0	98,4	6,0	0,8	71,4
Hostinné	807	36,6	37,9	43,7	21,4	3,0	39,0
Janské Lázně	1 373	5,5	-	94,9	7,3	0,2	87,0
Klásterská Lhota	300	62,1	50,9	45,8	10,0	2,6	25,2
Královec	995	59,7	72,9	26,2	10,3	0,4	29,6
Kunčice nad Labem	306	49,6	33,0	59,4	18,6	2,4	29,4

Lampertice	584	65,8	52,2	44,1	18,8	0,8	14,5
Lánov	1 695	63,0	47,0	49,6	14,8	2,2	20,0
Malá Úpa	2 666	10,9	-	100,0	2,9	0,7	85,4
Mladé Buky	2 678	43,8	50,8	45,8	12,9	0,7	42,6
Pec pod Sněžkou	5 213	9,9	-	99,9	4,7	0,6	84,8
Svoboda nad Úpou	775	33,4	6,4	85,0	14,5	1,7	50,4
Prosečné	834	59,8	61,9	36,1	6,0	1,4	32,8
Rudník	4 268	52,1	47,4	50,0	7,6	0,9	39,5
Strážné	1 768	12,4	0,8	98,9	6,6	0,6	80,4
Špindlerův Mlýn	7 691	4,5	-	99,8	5,1	0,9	89,5
Vrchlabí	2 766	45,5	27,2	63,4	18,2	1,8	34,5
Zlatá Olešnice	943	53,1	58,2	41,1	11,0	0,4	35,5
Žacléř	2 182	39,5	47,2	48,1	9,0	0,4	51,1

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Pozn.: Data jsou uvedena ke konci roku 2012, protože se jednalo o nejaktuálnější data v době přípravy Analytické části Strategie. Aktualizace nebyla realizována z důvodu předpokladu minimálních meziročních změn ve využití půdy (zejména při vyjádření prostřednictvím procent).

Mapa 8: Koefficient ekologické stability v obcích SO ORP Vrchlabí k 31.12.2012

Zdroj dat: Veřejná databáze ČSÚ

Pozn.: Data jsou uvedena ke konci roku 2012, protože se jednalo o nejaktuálnější data v době přípravy Analytické části Strategie. Aktualizace nebyla realizována z důvodu předpokladu minimálních meziročních změn ve využití půdy (zejména při vyjádření prostřednictvím poměrového ukazatele).

Obnovitelné zdroje energie

Z hlediska obnovitelných zdrojů energie lze uvést především využití biomasy, které bylo podrobně analyzováno v rámci pilotního projektu „Krkonoše – využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie“. Koncepce vymezila zájmového území z hlediska zjištění aktuální produkce jednotlivých druhů biomasy a bioodpadů, analyzovala složení disponibilní biomasy, stávající způsob nakládání s ní, doporučila vhodné technologie využití, stanovila celkový potenciál využití a navrhla optimální umístění zařízení na využití biomasy a bioodpadů s ohledem na přepravní vzdálenosti a využití vzniklé energie a odpadních produktů.

Potenciál dalších obnovitelných zdrojů energie je limitován jak ochrannými podmínkami severní části zájmového území – KRNAP (využití větrné a vodní energie), tak i přírodními podmínkami (nižší hodnoty slunečního svitu ve srovnání s jinými oblastmi).

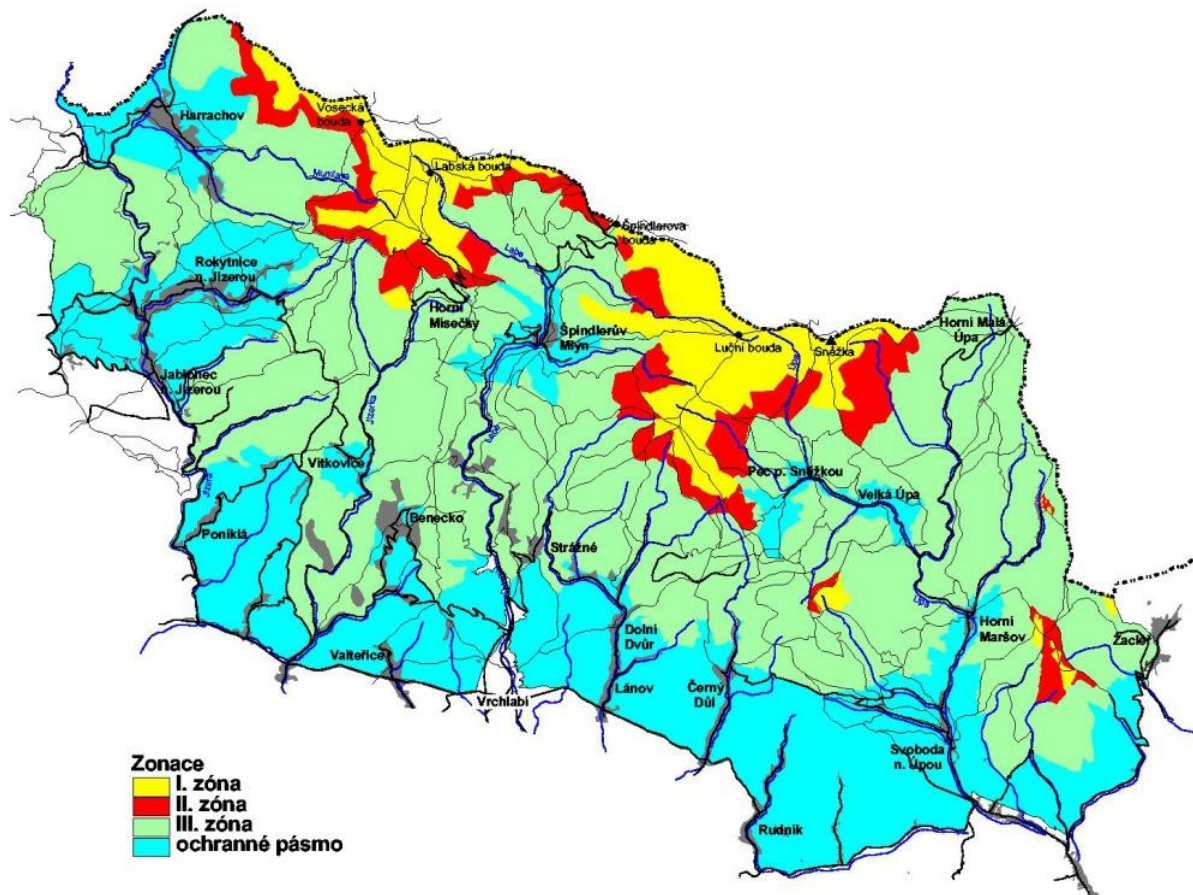
Z hlediska možností budoucího vývoje výroby a spotřeby energie lze zmínit existenci pilotního projektu ČEZ Smart Region, který je realizován ve Vrchlabí v rámci koncepce FUTUR/E/MOTION. Projekt je zaměřen na ověření funkcionalit konceptu Smart Grids – chytrých sítí, jejichž principem je interaktivní komunikace mezi výrobními zdroji, distribuční sítí a zákazníky o aktuálních možnostech výroby a spotřeby energie. Projekt se zaměřuje především na instalaci inteligentních měřidel, včetně multiutilitních, elektromobilitu a výměnu distribučních zařízení, především kabelů vysokého napětí.

2.4.2 OCHRANA PŘÍRODY

Na sever zájmového území zasahuje Krkonošský národní park, který je nejstarším národním parkem v Česku. Byl vyhlášen v roce 1963 vládním nařízením a v roce 1986 byl rozšířen o ochranné pásmo. Současná rozloha NP činí 550 km² včetně ochranného pásma. Území národního parku je rozděleno na tři zóny s rozdílným ochranným režimem:

- (I.) zóna KRNAP (přísně přírodní), rozloha 4 503 ha, nachází se v nejvyšších částech pohoří;
- (II.) zóna KRNAP (řízená přírodní), rozloha 3 416 ha, navazuje na pás alpínské vegetace lesa a na I. zónu;
- (III.) zóna KRNAP (okrajová), rozloha 28 408 ha se nachází ve středních a nižších polohách Krkonoš.

Mapa 9: Zonace KRNAP

Zdroj: mapový podklad KRNAP

Správa KRNAP sídlí ve Vrchlabí. Správa KRNAP je také relativně významným zaměstnavatelem a nositelem projektů v oblasti. V této souvislosti lze za jeden z aktuálních problémů považovat snižování příjmů KRNAP z rozpočtu MŽP, které může vést jak ke snižování počtu zaměstnanců NP, tak i k omezení některých činností (EVVO, údržba cest a turistických stezek, atd.) a investic v území

Kromě statutu národního parku jsou Krkonoše od roku 1992 také jednou z biosférických rezervací UNESCO v České republice, což mj. znamená, že jejich přírodní hodnoty jsou významné i ze světového hlediska. Jedním z důvodů, ale také podmínek zařazení je spojení ochrany přírodní a kulturní různorodosti s podporou udržitelného ekonomického a sociálního rozvoje. Existence biosférické rezervace (BR) doplňuje aktivity KRNAP v oblasti EVVO, výzkumu a monitoringu přírodního prostředí. Území národního parku dále tvoří evropsky významnou lokalitu (EVL) a ptačí oblast (PO) soustavy Natura 2000, založené na příslušných směrnicích EU, které zakotvují ochranu nejcennějších přírodních stanovišť a živočišných a rostlinných druhů v rámci Evropské unie. Ptačí oblast Krkonoše byla vyhlášena Nařízením vlády č. 600/2004 Sb.

Mezi nejcennější části KRNAP patří rašeliniště na hřebenech Krkonoš, která jsou navíc od roku 2009 zařazena také mezi celosvětově významné mokřady v rámci Ramsarské konvence. Jejich celková rozloha činí 230 ha.

Mimo území KRNAP a ochranného pásma KRNAP se nenacházejí žádná velkoplošná a maloplošná chráněná území. Výjimkami jsou pouze dva úseky vodních toků zařazených do soustavy NATURA 2000 jako evropsky významné lokality s názvy Labe – Hostinné a Luční potok v Podkrkonoší (ÚAP 2012) a přírodní park Hrádeček, který částečně zasahuje do katastru obce Mladé Buky.

2.4.3 ENVIRONMENTÁLNÍ RIZIKA

Environmentálních rizik spojených s antropogenní činností je v oblasti několik. Mezi nejvýznamnějšími lze uvést především vysokou turistickou zátěž části území, spojenou s dopady intenzivní dopravy (emise, hluk) a narůstajícím tlakem na využití cenného přírodního území k turistickým a sportovním aktivitám (sportovní infrastruktura, sportovní aktivity, rozvoj rekreačních a ubytovacích zařízení, včetně apartmánového bydlení). Nadměrná návštěvnost, přesněji návštěvnost koncentrovaná v turisticky nejatraktivnějších částech území je hlavní příčinou potenciálních konfliktů. V rámci Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje je zájmové území (resp. celé území KRNAP) řazeno mezi oblasti velmi vysokou a extrémní návštěvností v rámci kraje.

Dlouhodobě se projevujícím rizikem je vliv emisí z dálkových i místních stacionárních zdrojů znečištění ovzduší na přírodní prostředí. Zhoršená kvalita ovzduší s vrcholem na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století měla významný dopad především na hřebenové partie západní části území a na lesní ekosystémy, kdy v kombinaci s přírodními podmínkami došlo k destrukci části lesních porostů. Od počátku devadesátých let se situace postupně zlepšuje, nicméně regenerace lesních porostů bude vyžadovat určitou dobu.

Morfologicky členité terény jsou ohroženy zvýšenou erozí půdy, a to jak vodní, tak (na návětrných stranách) větrnou. Současná protierozní opatření nejsou dostatečná. Přestože se v zájmovém území nachází díky vysokému odtoku málo vydatných zdrojů podzemních vod, a to i v oblastech s nižší nadmořskou výškou, je ochrana před případnou kontaminací stále aktuální, a to zejména v oblastech s průmyslovými a zemědělskými brownfieldy. Staré zemědělské a průmyslové zátěžemi mají dopad i na kontaminaci půdy. Dalším potenciálním environmentálním rizikem je existence poddolovaných a sesuvných území, a to zejména na Žacléřsku, kde jsou rozsáhlá poddolovaná území i haldy jako pozůstatky po těžbě černého uhlí, a v některých částech Krkonoš, které byly významné pro své důlní aktivity.

V zájmovém území lze předpokládat možnost vzniku všech typů přirozených povodní. Regionální povodně, vznikající v důsledku silných srážek s vysokými denními úhrny (letní povodeň) nebo tání sněhu a srážek (zimní a jarní povodeň), mohou zasáhnout zvláště výše položené části povodí řeky Labe, ale i jejích malých či velmi malých přítoků. Nástup povodně v území je relativně rychlý, v rozmezí několika desítek hodin, u malých toků i v řádu několika málo hodin.

V obcích zájmového území, zejména v těch, které leží mimo hlavní turistická centra, nejsou vyšší nároky na ochranu životního prostředí (čištění odpadních vod, nakládání s odpady, lokální topeniště, apod.) vzhledem k jejich umístění v blízkosti národního parku doprovázeny adekvátními příjmy rozpočtu, které by stávající či nezbytné zvýšené náklady kompenzovaly. Uvedený problém se dotýká i turistických center, neboť i jim unikají příjmy z činností, které v nich probíhají.

2.4.4 SHRnutí

- Zájmové území je tvořeno dvěma hlavními krajinnými typy. Severní, horskou část území tvoří pohoří Krkonoše, jižní a východní vrchovinná část leží v Krkonošském podhůří, resp. Broumovské vrchovině. V území jsou poměrně diverzifikované přírodní podmínky, dané rozdílným geologickým podložím, tvary reliéfu, klimatem, půdami, charakterem povodí i krajinným pokryvem.
- Rozdílné přírodní podmínky se odráží i ve využívání území. Zatímco území KRNAPu slouží především k rekreaci, v jižní a východní části území je krajina dlouhodobě intenzivně využívána (zemědělství, těžba, průmysl).
- Mezi nejvýznamnější environmentální rizika patří přetížení území vysokou turistickou zátěží doprovázené mj. zvýšenou dopravní zátěží a rušivými vlivy turismu na zvláště chráněná území, imisní zátěž spojená s vytápěním domácností a dálkovým přenosem znečišťujících látek, eroze půdy, existence poddolovaných a sesuvných území a povodně.

2.5 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura je nezbytnou podmínkou fungování urbanizovaného území. Jejími hlavními součástmi jsou zásobování vodou z veřejného vodovodu, veřejná splašková kanalizace včetně čistírny odpadních vod, zásobování elektrickou energií a také zásobování plynem prostřednictvím plynovodní sítě. V kapitole je problematika technické infrastruktury zhodnocena na úrovni jednotlivých obcí, jejich vybavenosti a hlavních rozvojových problémů ve vztahu k technické infrastruktuře, u vybraných segmentů technické infrastruktury pak souhrnně za celý region. Hlavním zdrojem informací přitom byly Územně analytické podklady (ÚAP) SO ORP Vrchlabí a Trutnov.

Vybavenost území základní technickou infrastrukturou

Přibližně polovina obcí v regionu není vybavena vlastní splaškovou kanalizací. Jedná se zejména o malé obce. Avšak i některé z obcí populačně větších stále nemají vlastní kanalizaci ani čistírnu odpadních vod, což v některých případech může vést k vypouštění odpadních vod v rozporu s platnou legislativou.

Vodovodem jsou vybaveny všechny obce v území kromě Klášterské Lhoty. Některé jen z části, jako Dolní Dvůr, Horní Kalná, Malá Úpa. Problém představuje zejména skokový sezónní nárůst odběru vody ve větších rekreačních střediscích.

Plynořikována je zhruba polovina obcí. V některých případech však není o plynořikaci mezi obcemi přílišný zájem. Často se totiž stává, že i po dokončení plynořikace obce se lidé z ekonomických důvodů vrací k původnímu lokálnímu topení na tuhá paliva, čímž se do ovzduší dostává vyšší podíl škodlivin.

Problémem výstavby technické infrastruktury je také rozptýlenost zástavby a sevřená údolní poloha řady krkonošských obcí, která snižuje efektivitu a zvyšuje náročnost a nákladnost budování sítí. Při hodnocení vybavenosti sídel na území správního obvodu Vrchlabí technickou infrastrukturou je třeba dále zohlednit, že řada obcí je složena z několika sídel, zatímco vybavenost je v přehledech hodnocena pouze za obce jako celek.

Do této kapitoly byla rovněž přičleněna část týkající se vybraného dalšího občanského vybavení obcí. V případě vybavenosti obcí byla hodnocena také dostupnost poštovních a zdravotních služeb. Poštovní pobočky existují ve 20 obcích (některé jsou otevřeny jen několik hodin denně) a lze očekávat další redukci jejich sítě a koncentraci pošt do větších center. Obdobný vývoj probíhá také v oblasti dostupnosti základních zdravotnických služeb, jejichž zařízení (v některých případech pouze ve formě detašovaných ordinací s ordinačními hodinami pouze ve vybrané dny) se nachází v 15 obcích sledovaného území.

Hlavní rozvojové záměry obcí směřují zejména do bytové výstavby na předem vymezených lokalitách. S tímto rozvojem jsou však spojeny nutné související investice. Jedná se zejména o výstavbu, rozšíření nebo modernizaci sítí technické infrastruktury. Další často uváděné rozvojové záměry jsou spojeny s rozšířením, modernizací, rekonstrukcí či vybudováním objektů a ploch souvisejících s tělovýchovou

a sportem. Jedná se např. o rozvoj i menších lyžařských a sportovních areálů. Důraz není kladen pouze na rozvoj zimních sportů, na významu dále více získávají rozvojové záměry spojené s letními sporty (víceúčelová hřiště, lanová centra, koupaliště či bazény a s nimi spojená relaxace). Z výše uvedeného vyplývá převažující orientace infrastrukturních záměrů do jisté míry na aktivity spojené s cestovním ruchem, tam, kde jsou pro něj podmínky, což může představovat riziko zanedbání rozvoje infrastruktury využívané především místními obyvateli.

Tabulka 12: Technická infrastruktura a vybavenost obcí

	pošta	zdrav. zařízení	kanalizace	vodovod	plynofikace
Bernartice	1	1	-	1	-
Černý Důl	1	1	1	1	1
Dolní Branná	1	-	1	1	1
Dolní Dvůr	1	-	-	1	-
Dolní Kalná	1	1	-	1	-
Dolní Lánov	-	-	-	1	-
Horní Kalná	-	-	-	1	-
Horní Maršov	1	1	1	1	-
Hostinné	1	1	1	1	1
Janské Lázně	1	1	1	1	1
Klásterská Lhota	-	-	-	-	-
Královec	-	-	-	1	-
Kunčice nad Labem	1	-	-	1	1
Lampertice	-	1	-	1	-
Lánov	1	1	1	1	1
Malá Úpa	1	-	1	1	-
Mladé Buky	1	1	1	1	-
Pec pod Sněžkou	1	1	1	1	1
Prosečné	1	-	-	1	1
Rudník	1	1	1	1	1
Strážné	1	1	1	1	-
Svoboda nad Úpou	1	1	1	1	1
Špindlerův Mlýn	1	1	1	1	1
Vrchlabí	1	1	1	1	1
Zlatá Olešnice	-	-	-	1	-
Žacléř	1	1	1	1	1

Zdroj dat: ÚAP SO ORP Vrchlabí a Trutnov, Česká pošta, VDB ČSÚ

2.5.1 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH

Bernartice

Vodní režim: Více vodních zdrojů se stanoveným OP I. a II. stupně.

Vodovod: Vlastní vodovod, více zdrojů podzemní vody.

Kanalizace: Chybějící kanalizace s ČOV.

Plyn: Obec není plynofikována. Existuje záměr plynovodu Lampertice – Zlatá Olešnice – Bernartice, který bude realizován v případě dostatečného zájmu v dotčených obcích.

Z občanské vybavenosti se drží pošta a obchod

Shrnutí - problémy k řešení: Chybějící kanalizace s napojením na ČOV, chybějící plynovod.

Černý Důl

Vodní režim: V této oblasti nemá obec problém.

Vodovod: Pokrývá celou obec, včetně Čisté a Fořtu.

Kanalizace: Kanalizace se buduje, využití ČOV Mileta. Další části obce v budoucnu.

Plyn: Obec je plynofikována.

Shrnutí- problémy k řešení: Nutno hledat rovnováhu mezi zimní a letní sezónou – hledat atraktivní místa a aktivity, které

přitáhnou klientelu. Obec má stanovené jasné priority v záměrech: rozvoj lyžařského areálu Špičák, golf v Čisté, rozvojové lokality podle ÚP.

Dolní Branná

Vodní režim: Obec nemá vlastní zdroje. Problémem je špatný stav koryt u regulovaných toků. Nutná revitalizace vodních toků. Na dolním konci obce se objevují velké vody (rozlivy i přes silnici).

Vodovod: Obec má vlastní vodovod napojený na vrchlabský systém.

Kanalizace: Kanalizační systém je v obci vybudován jen v její malé části (dočasná lokální ČOV v centru obce), původně se počítalo s čerpáním do ČOV ve Vrchlabí, teď se mluví o orientaci na Kunčice nad Labem.

Plyn: Obec je plynofikována.

Elektro: Dobře fungující systém.

Shrnutí - problémy k řešení: Kultivovat okolní krajinu (dosadby nelesní zeleně). I nadále se soustředit na optimalizaci dopravních tras a na dovybavení obce technickou infrastrukturou. Provést strategickou rozvahu o dalších směrech rozvoje (vytipování potenciálních rozvojových lokalit).

Dolní Dvůr

Vodní režim: Není žádný problém. Akumulační vodní nádrže neaktuální. Určitý potenciál pro budování MVE. Příležitostí je výstavba retenční nádrže pro umělé zasněžování. Špatný stav koryt.

Vodovod: Na obecní vodovod je napojeno jen několik objektů, jinak vlastní studny a jímky.

Kanalizace: Splaškové vody jímány v bezodtokových jímkách, septicích, několik malých ČOV. Centrální kanalizace a ČOV s ohledem na charakter zástavby je patrně nereálná.

Chybí školní aj. vybavenost – dojíždí se do Vrchlabí a Lánova.

Shrnutí-problémy k řešení: Lokalizovat na území obce alespoň jedno kvalitní zařízení pro sjezdové lyžování v délce nad 700–800 m. Doplnění další občanské vybavenosti včetně multifunkčního sportovního areálu za hotelem Ettl a zajištění ploch pro přiměřený rozvoj sídelních funkcí.

Dolní Kalná

Vodní režim: Stanovená záplavová území, vč. aktivní zóny, dochází k přehodnocení současného vymezení na Kalenském potoce. V Územním plánu je navržen nový vodní zdroj.

Vodovod: Připravuje se posílení zdrojů, každá místní část má svůj vodovodní systém.

Kanalizace: Řeší se v Územním plánu (centrální ČOV)

Plyn: Není zaveden.

Elektro : Není problém, pro koupaliště bude nová trafostanice.

Obec vybavena ZŠ, MŠ, koupalištěm, hřištěm, zdravotním střediskem.

Shrnutí - problémy k řešení: Všechny rozvojové záměry obce jsou podchyceny v Územním plánu – zejména vybavení veřejnou infrastrukturou (doprava, technická infrastruktura, občanské vybavení).

Dolní Lánov

Vodní režim: V oblasti není problém.

Vodovod: Systém společný s Lánovem a Prosečným (zdroj Lánov, příp. vlastní zdroj).

Kanalizace: S ohledem na charakter zástavby není reálná výstavba centrální čistírny odpadních vod, budou se budovat malé čistírny pro menší soustředěné lokality.

Plyn: Průzkum neprokázal zájem obyvatel, plynofikovat v obci se zatím nebude.

Shrnutí - problémy k řešení: Záměry jsou definovány v územním plánu.

Horní Kalná

Vodní režim: Stanoveno záplavové území na Kalenském potoce. Obec je dotčena návrhem vodní nádrže – na výběru varianty závisí, kam až při eventuální realizaci hladina dosáhne. Diskutována také varianta přivést další kanál.

Vodovod: Systémem je pokryta malá část obce, chystá se rozvod po celém katastru obce.

Kanalizace: Bude řešena územním plánem, patrně vlastní ČOV.

Plyn: Zaveden není.

Elektro: Prochází rekonstrukcí.

Shrnutí - problémy k řešení: Základním tématem je vybavení veřejnou (hlavně technickou) infrastrukturou a potřeba stanovit nové zastavitelné plochy.

Horní Maršov

Vodní režim: Část území obce je v záplavovém území řeky Úpy.

Vodovod: Veřejný vodovod v centrální části obce.

Kanalizace: Kanalizační síť a centrální ČOV v centrální části obce (část Horní Maršov).

Plyn: Zaveden není.

Shrnutí - problémy k řešení: Brownfield továrny Mechanika v části Temný důl.

Hostinné

Vodní režim: Příliš široké stanovené záplavové území u Dlouhé louky (na jih od města) – hrozí údajně zpětné vzdutí potoka (zkušenostmi nepotvrzené). Provádějí se protipovodňová opatření. Čistota toků je vyhovující. Možnost revitalizace vodních toků a jejich využití pro MVE.

Vodovod: Přetrvávají technologické problémy s dodávkou vody (nekompatibilita zdrojů), technický stav přivaděče.

Kanalizace: Část města odkanalizována do ČOV, další část kanalizace v projektové přípravě

Plyn: Město je plynofikováno s výjimkou jedné lokality (za mlýnem).

Teplo: Sídliště vytápěno dálkovým topením z Krkonošských papíren, rozvod lze prodloužit do dalších částí města.

Dobrá vybavenost – školy, zdravotnictví

Shrnutí - problémy k řešení: Soustředění na aktivity a budování takových zařízení, jež přitáhnou návštěvníky do města. Podpora rozvoje cykloturistiky. Mezi důležitými záměry je přeložka silnice II/325 v centru.

Janské Lázně

Vodní režim: Významné zdroje slabě termální vody lázeňského významu, OP lázeňských zdrojů.

Vodovod: Veřejný vodovod.

Kanalizace: Veřejná kanalizace.

Plyn: Město je plynofikováno.

Shrnutí - problémy k řešení: Kolize silniční dopravy a chodců (lázeňských hostů) v centru, stavebně technický stav silnice III/2961 v zastavěném území, sezónně nedostačující kapacity parkovišť, střet záměrů s podmínkami ochrany vnitřního lázeňského území (s lázeňským statutem).

Klásterská Lhota

Vodní režim: Stanovené záplavové území patrně neodpovídá zkušenosti.

Vodovod: Na území obce existuje vrt, vodovodní systém ale není vybudován, obec o něj stojí. Zatím zásobování ze studní.

Kanalizace: Systém kanalizace v obci není, návrh je věcí územního plánu a patrně až dalekého výhledu.

Plyn: Není, přípojka jen do Obalovny.

Elektro: Stav sítě nevyhovuje technicky ani kapacitně.

Shrnutí - problémy k řešení: Nutné dokončit územní plán, který bude řešit zejména problematiku veřejné infrastruktury a vymezení zastavitelných ploch. Realizace protipovodňových opatření, v některých místech možná i úprava záplavového pásma, zajistí rozšíření zastavitelného území. Prioritou bude budování technické infrastruktury.

Královec

Vodovod: Veřejný vodovod.

Kanalizace: Systém kanalizace v obci není.

Plyn: Obec není plynofikována. Existuje záměr plynovodu Lampertice – Zlatá Olešnice – Bernartice, který bude realizován v případě dostatečného zájmu v dotčených obcích.

Shrnutí - problémy k řešení: chybějící veřejná kanalizace s napojením na ČOV, plynofikace.

Kunčice nad Labem

Vodovod: Vlastní obec i s vlastním zdrojem, záloha z vrchlabského vodovodního systému.

Kanalizace - Původně se mělo čerpat do ČOV ve Vrchlabí, dnes je záměr výstavby vlastní ČOV (4 500 EO), do níž budou napojeny i obce Valtěřice, Horní Branná a Dolní Branná.

Plyn: Obec je plynofikována.

Elektro: Jsou instalovány malé vodní elektrárny.

Shrnutí - problémy k řešení: Mezi úkoly patří přehodnocení místní změna vedení silnice III. třídy, návrh zastavitelných ploch pro bydlení a průmysl, dobudování technické infrastruktury.

V souvislosti s rozvojem výroby Škody se objevují strategické úvahy o změně koncepce železniční dopravy: do Vrchlabí vést jen vlečku do areálu Škody a v Kunčicích ukončit trať posledním nádražím,

odkud by jiný systém dopravy obsluhoval Vrchlabí (a dosáhl by i do samého centra, tedy lépe než dnes z nádraží).

Lampertice

Vodovod: Veřejný vodovod, na území obce není vodní zdroj.

Kanalizace: Systém kanalizace v obci není.

Plyn: Obec není plynofikována. Existuje záměr plynovodu Lampertice – Zlatá Olešnice – Bernartice, který bude realizován v případě dostatečného zájmu v dotčených obcích.

Shrnutí - problémy k řešení: chybějící veřejná kanalizace s napojením na ČOV, plynofikace.

Lánov

Vodní režim: V této oblasti není problém.

Vodovod: Systém rozvodů společný s Dolním Lánovem a Prosečným.

Kanalizace: Buduje se kanalizace s ČOV.

Elektro: Chybí zokruhování vedení VN Lánov – Dolní Dvůr s vedením VN Hořejší Vrchlabí – Strážné, což vede k častým výpadkům zásobování el. energií při poruchách.

Shrnutí - problémy k řešení: V obci jsou k řešení následující problémy/záměry: úprava centra, průtah silnice I/14, zajištění odvozu surovin z lomu na vápenec lanovkou, silniční obchvat Vrchlabí, další fungování letiště (příp. změna statusu), nádrž na Vápenickém potoce, rozvoj určitých provozoven (např. areál recyklace z demolicí). Základní rozvojový rámec je dán územním plánem, není důvod změny jeho zásadní rozvojové koncepce. Předpokládá se jeho koordinace s komplexními pozemkovými úpravami.

Malá Úpa

Vodovod: Veřejný vodovod v části obce (Horní Malá Úpa).

Kanalizace: Veřejná kanalizace v části obce (Horní Malá Úpa).

Plyn: Obec není plynofikována.

Shrnutí - problémy k řešení: Střet záměrů rozvoje (vymezování zastavitelných ploch) s ochranou přírody a krajiny.

Mladé Buky

Vodní režim: Část obce v záplavovém území řeky Úpy.

Vodovod: Veřejný vodovod.

Kanalizace: Veřejná kanalizace v intravilánu obce, kanalizace chybí v části Hertvíkovice (napojena na síť kanalizační Trutnova s ČOV v Bohuslavicích).

Plyn: Obec je plynofikována.

Shrnutí - problémy k řešení: Záplavové území řeky Úpy, bodové závady na silnici I/14 v intravilánu obce, silnice I/14 vedená částí Hertvíkovice, chybějící kanalizace v části Hertvíkovice.

Pec pod Sněžkou

Vodovod: Veřejný vodovod.

Kanalizace: Veřejná kanalizace s centrální ČOV.

Plyn: Obec je plynofikována.

Shrnutí - problémy k řešení: Brownfield Pec pod Sněžkou - Velká Úpa - bývalý hotel Uran, sezónně nedostatečné parkovací kapacity, střet záměrů rozvoje (vymezování zastavitelných ploch, návrh kabelového vedení VN Pec pod Sněžkou - Růžová Hora, návrh MVE Pec pod Sněžkou) s ochranou přírody a krajiny.

Prosečné

Vodovod: Systém rozvodů společný s Lánovem a Dolním Lánovem.

Kanalizace: N není a nebude, obyvatelé budují vlastní čistírny nebo vybavují septiky biofiltry.

Plyn: Je zaveden asi do poloviny obce, ubývá zájem obyvatel o připojování.

Elektro: Je po rekonstrukci.

Shrnutí - problémy k řešení: Soustředit se na pořízení územního plánu, který navrhne další zastavitelná území pro rozvoj bydlení. Sledovat rozvoj služeb, pracovních příležitostí v místě.

Rudník

Vodovod: Kolauduje se vodojem, optimalizuje se vodovodní soustava. Nový vodovod v Javorníku (postupné napojování). Nový řad v Bolkově, přípojky v blízké budoucnosti.

Kanalizace: Projektová příprava hlavních řadů na celém území Rudníku (některé části ovšem budou stěží realizovatelné (Javorník, Bolkov) až do ČOV v Hostinném.

Elektro: Není problém, místně probíhají rekonstrukce (Janovice – kabelizace, Terežín sídliště).

Plyn: V podstatných částech obce je zaveden (až do Terežína), nebude se dále rozšiřovat.

Teplá: Záměr vedení horkovodu z Trutnova do Škody Vrchlabí (příležitost, hrozba pro krajinný ráz).

Shrnutí - problémy k řešení: Pro obec je v nejbližší době prioritou řešení kanalizace a alespoň místní úpravy na trase silnice I/14, které povedou ke zvýšení bezpečnosti chodců a cyklistů (zejm. budování chodníků v nejexponovanějších úsecích). Rehabilitaci by zasloužily bývalé lázně Fořt.

Strážné

Vodovod - Vodovodem pokryta asi polovina obce, projektová příprava pro další rozšíření sítě.

Kanalizace: Pokryta jen část obce, napojením do vlastní ČOV. V projektové přípravě je rozšíření systému kanalizace a napojení na ČOV ve Vrchlabí.

Plyn: Není v obci zaveden

Shrnutí - problémy k řešení: Záměr polyfunkčního domu s parkovišti (přestavba). Sledovat možnost propojení Strážného (Lom) se Špindlerovým Mlýnem velkou lanovkou (vč. sjezdovky) a výhledově Rudolfova s Dvorskou boudou.

Svoboda nad Úpou

Vodní režim: Část zastavěného území v záplavovém území řeky Úpy, část území města v OP zdrojů vody a v CHOPAV Krkonoše.

Vodovod: Veřejný vodovod.

Kanalizace: Větší část města napojena na kanalizaci.

Plyn: Obec je plynofikována.

Shrnutí - problémy k řešení: Brownfield průmyslového areálu, záplavové území řeky Úpy, nadzemní teplovodní vedení vedené krajinou a zastavěným územím, střety záměrů na vymezení zastavitelných ploch s limity ochrany přírody a krajiny.

Špindlerův Mlýn

Vodní režim Problémem jsou jak záplavy, tak vodní eroze. Dobrá kvalita vodních zdrojů, vysoké zastoupení vodních toků a ploch – příležitost pro budování MVE a nádrží pro umělé zasněžování.

Záplavové území zasahuje do zastavěného území obce. U regulovaných toků je špatný stav koryt (zdí).

Plyn: Je v celém městě zaveden. Dlouhodobě se zlepšující kvalita životního prostředí.

Vodovod: Vodovod má vlastní zdroje.

Kanalizace: Kapacita čistírny odpadních vod (napojen i Bedřichov) je na hranici. Chybí kanalizace i vodovod Labské. Horské boudy mají vlastní čistírny.

Shrnutí- problémy k řešení: Vizí rekreačního rozvoje je propojování a zokruhování areálů: Medvědin–Svatý Petr, Lom Strážné–Špindlerův Mlýn. Dopravním záměrem je výstavba parkovacích domů kombinovaných s další infrastrukturou (služby, různé atrakce, tak aby i v létě byl zájem). Posoudit je nutno záměr automobilového propojení s Polskem přes Špindlerovku - rozšíření klientely o Poláky. Sledovat i trasu místní komunikace Hromovka–Strážné – jako alternativu, zokruhování, rezerva pro záchranný systém, nikoliv regulární komunikace. Dalším problémem je prodloužení pobytu rekreatantů (jak v čase, tak sezóně), a to zajištěním aktivit a atrakcí, které pomohou překonat nepřízeň počasí: herny, bazény, hlídání dětí Cíl: omezit další výstavbu, ale posílit služby. Nezvyšovat lůžkovou kapacitu (s výjimkou služebních bytů a dobrých hotelů).

Vrchlabí

Vodní režim: V oblasti Škodovky došlo k záplavám – proto vybudován odlehčovací kanál od Vápenického potoka do Labe (bere 50letou vodu), dále suchý poldr na území Lánova. Špatný stav vodních koryt.

Vodovod: Bez problémů.

Kanalizace: Dobudovává se kanalizace a rekonstruuje a posiluje se ČOV (na 5 000 EO, akce „ Čisté Horní Labe“ připojí se Horní Labe a Strážný).

Plyn: Rozvody v podstatné části města

Shrnutí - problémy k řešení: Územní plán obsahuje dostatečnou nabídku rozvojových ploch. Velkou příležitostí je vybudování sportovně-rekreační zóny. Přetrvávajícím úkolem je odstranění lokálních dopravních závad uvnitř sídla. Problematickým záměrem je dřívější záměr Škody o zavedení tepla do areálu (horkovod z Mladých Buků).

Zlatá Olešnice

Vodovod: Veřejný vodovod.

Kanalizace: Systém kanalizace v obci není.

Plyn: Obec není plynofikována. Existuje záměr plynovodu Lampertice – Zlatá Olešnice – Bernartice, který bude realizován v případě dostatečného zájmu v dotčených obcích.

Shrnutí - problémy k řešení: Areál zemědělské výroby v intravilánu obce, silnice I/16 vedoucí intravilánem obce, chybějící veřejná kanalizace s napojením na ČOV, plynofikace, sesuvná území.

Žaclěř

Vodovod: Veřejný vodovod.

Kanalizace: Veřejná kanalizace s centrální ČOV.

Plyn: Obec je plynofikována.

Shrnutí - problémy k řešení: Část území města poddolována, brownfield bývalé textilní továrny, ekologické zátěže po těžbě černého uhlí.

2.5.2 SHRUTÍ VYBRANÝCH SEGMENTŮ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY

Zásobování pitnou vodou

Zásobování pitnou vodou poměrně solidně pokrývá potřeby zájmového území, kde jsou zaznamenány zpravidla pouze dílčí (místní nedostatky). Vodovodem jsou vybaveny všechny obce v území kromě Klášterské Lhoty, mnohé obce však jen z části, jako Dolní Dvůr, Horní Kalná, Malá Úpa. Některé obecní vodárenské systémy jsou zastaralé, kapacitně neumožňují další rozvoj obcí a vyžadují modernizaci (např. v Horní Kalné). Některé odlehlé místní části obcí nejsou napojeny na veřejný

vodovod (např. části Labská a Přední Labská ve Špindlerově Mlýně). Problém představuje zejména skokový sezónní nárůst odběru vody ve větších rekreačních střediscích.

Zájmové území je zásobované pitnou vodou z povrchových a částečně i podzemních zdrojů. Jediný významný skupinový vodovod je vodovod Trutnov, který zásobuje více obcí či měst (Trutnov, Mladé Buky, Svoboda nad Úpou, Jánské Lázně a Horní Maršov). Vodárenský systém města Vrchlabí je propojen s dalšími vodárenskými sítěmi okolních obcí a je schopen je dotovat – jde o obce Dolní Branná, Lánov a Kunčice. Tyto obce však zpravidla využívají vlastní zdroje pitné vody a napojení na systém Vrchlabí má pouze charakter záložního zdroje. Ostatní vodovody mají spíše lokální charakter.

Kanalizace a ČOV

Přibližně polovina obcí v regionu není vybavena splaškovou kanalizací. Jedná se zejména o malé obce v jižní a východní části území. Avšak i některé z obcí populačně relativně větších stále nemají kanalizaci ani čistírnu odpadních vod, což v některých případech může vést k vypouštění odpadních vod v rozporu s platnou legislativou.

Řada dalších obcí sice disponuje splaškovou kanalizací napojenou na ČOV, která nicméně nepokrývá celý intravilán obce, nebo ho dokonce pokrývá jen z menší části.

Odkanalizování obcí v zájmovém území je však z části komplikováno členitým reliéfem a rozvolněnou zástavbou obcí, což jsou faktory, které znemožňují ekonomicky efektivní řešení potřeb čištění splaškových vod pomocí sítí splaškové kanalizace s centrálními ČOV. Čištění splaškových vod z obcí s řídkou a rozvolněnou zástavbou, odlehklých částí obcí a izolovaně stojících domů je nutné řešit pomocí malých domovních ČOV, případně malých, izolovaných systémů splaškové kanalizace s vlastními ČOV.

Pro zajištění naplňování platné legislativy, minimalizaci znečišťování vodních recipientů splaškovými vodami a posílení rozvojového potenciálu mnohých obcí bude nutné pokračovat v budování systému splaškové kanalizace v obcích a místních částech bez vlastní kanalizace, rozšiřování a případně i modernizování stávajících systému kanalizace a ČOV.

Zásobování elektrickou energií

Zásobování elektrickou energií řešené oblasti vychází ze současné konfigurace a rozložení napájecích bodů VVN/VN, případně VN/VN. Dodávka elektrické energie je řešena z podstatné části z propojené přenosové soustavy VVN ČEPS, a. s., v návaznosti na distribuční zařízení ČEZ Distribuce, a. s. Podstatná část elektrické energie je odebírána z nadřazeného systému 400 kV z elektrické stanice Neznášov 400/110 kV, která je základním napájecím bodem v systému 110 kV Královéhradeckého kraje.

Na krytí spotřeby elektrického výkonu v řešené oblasti se určitou měrou podílejí i místní zdroje – závodní elektrárna KRPA Hostinné (4 MW) a malé vodní elektrárny (MVE) soukromých vlastníků a firem (cca 4,5 MW). Z MVE je vyrobená elektrická energie dodávána do distribuční sítě VN, případně NN. Výkon dodávaný z těchto zdrojů není pro celkovou výkonovou bilanci oblasti nijak rozhodující a má pouze místní význam.

Zásobování obyvatelstva a průmyslu v řešené oblasti elektrickou energií zajišťuje napájecí bod – TR 110/35 kV Vrchlabí, instalovaný transformační výkon 3×25 MVA, odhadované max. zatížení 70 %. Na řešenou oblast připadá pochopitelně pouze dílčí podíl elektrického příkonu z výše uvedeného zdroje. Z tohoto zdroje je zásobováno mimo řešenou oblast i široké okolí okresů Trutnov a Semily.

Řešené území je z hlediska zásobování elektrickou energií řešeno dvěma napěťovými systémy 35 a 10 kV. Systém 35 kV (vrchní vedení) je základní nositelem odběru elektrického výkonu v celém řešeném území. V horských oblastech, včetně města Vrchlabí, je uplatněn napěťový systém 10 kV (kabelové rozvody) pomocí transformací 35/10 kV.

Zajištění západní části řešeného území elektrickou energií je z hlediska současných výkonových požadavků odběru vyhovující.

Vážný stav v zásobování elektrickou energií je očekáván ve východní části horské oblasti Krkonoš, zásobovanou systémem 10 kV, výkonově orientovanou na transformovny 35/10 kV Rudník a Pec pod Sněžkou. Tuto technicky nevýhodnou situaci řeší z části nově vybudované vedení 2x110 kV Poříčí - Horní Maršov, v současné době provozované napětím 35 kV. Ve výhledu převezme zásobování této části Krkonoš nová transformovna 110/35 kV Horní Maršov, na kterou bude napojena oblast Pece pod Sněžkou, Albeřic, Lysečín, Rýchor a Janských Lázní. V prostoru žacléřska je situace v systému VN stabilizována (ÚAP SO ORP Trutnov 2012).

Zásobování plynem

Stávající stav: Správní území je zásobováno zemním plynem z páteřního vysokotlakého plynovodu DN 300, ze kterého jsou vysazeny jednotlivé větve VTL plynovodu. Páteřní VTL plynovod vede přes Jilemnici a Vrchlabí směrem na Trutnov.

Z páteřního plynovodu jsou vysazeny odbočky DN 200 z Vrchlabí do Špindlerova Mlýna, DN 200 z Čisté v Krkonoších do Pece pod Sněžkou, DN 150 z Vrchlabí do Hostinného. Dále jsou vysazeny odbočky DN 150, DN100, DN80 k regulačním stanicím VTL/STL, které slouží pro zásobování místních sítí.

Správce systému: Správcem plynárenského zařízení je RWE Distribuční služby, s. r. o.

Stupeň vybavení: Území má střední stupeň plynofikace. Z větší míry jsou plynofikována zejména města (Vrchlabí, Hostinné, Špindlerův Mlýn, Žacléř, Mladé Buky, Svoboda nad Úpou, obec Lánov), z menší pak obce venkovského charakteru, kde napojení velké části domovního fondu není ekonomicky zcela efektivní (Čermná, Černý Důl, Dolní Branná, Kunčice n.L., Pec pod Sněžkou, Proseč, Prosečné, Rudník). Z územního hlediska chybí plynofikace zejména ve východní části zájmového území, kde existuje záměr realizace VTL plynovodu Lampertice – Zlatá Olešnice – Bernartice. Distributor zemního plynu má zájem plynofikovat i zbývající obce, místy však záměry plynofikace narážejí kromě ekonomických limitů i na limity využití území (KRNAP, ÚSES, lesy, apod.). Plynofikace závisí na zájmu obcí a při realizaci na zajištění finančních prostředků. V současné době zájem ze strany obcí nebyl potvrzen.

Pozitiva a příležitosti: Do budoucna je možné plynofikovat další lokality ze stávajících regulačních stanic, případně z nových regulačních stanic. Plynofikační studie se provádějí podle požadavků obcí a

jsou konzultovány s distributorem plynu. Rozhodující pro navržená řešení je přenosová kapacita stávajících plynovodů. V současné době jsou kromě VTL plynovodu Lampertice – Zlatá Olešnice – Bernartice známe záměry na lokální rozšíření stávající STL sítě v jednotlivých částech řešeného správního území, které nemají vliv na stávající zařízení a nevyvolávají tedy podmíněné investice.

Negativa a hrozby: Jednoznačně pozitivní dopad plynofikace na životní prostředí je do jisté míry ohrožen přechodem části obyvatel zpět k nekvalitnímu spalování pevných paliv případně ústupem od záměru plynofikovat, a to z důvodů cenových. Tento problém je třeba řešit (a řeší se) na centrální celostátní úrovni.

Odpadové hospodářství

V území správního obvodu ORP Vrchlabí se nachází jedno významné zařízení odpadového hospodářství – **skládku odpadů Dolní Branná** (kategorie SOO-1, SOO-3, Marius Pedersen, a. s., Hradec Králové). Jedná se o relativně velkou skládku v jihovýchodní části obce, která s celkovou kapacitou 1 500 000 m³ odpadů zaujímá druhé místo (po skládce Trutnov – Kryblice) mezi celkovými 25 provozovanými skládkami odpadů v Královéhradeckém kraji (v roce 2007).

Na produkci odpadů v zájmovém území se nezanedbatelnou měrou podílejí také návštěvníci území, kteří přispívají k poměrně vysokému množství komunálního odpadu na jednoho obyvatele. Na druhou stranu je zde poměrně vysoká míra separace odpadu. V řešeném území se nachází několik sběrných dvorů vč. míst pro ukládání nebezpečného odpadu. V zájmovém území se nevyskytuje žádná spalovna odpadu a žádné zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu.

2.5.3 OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

Solární energie

Využití solární energie pro vytápění a ohřev teplé užitkové vody je v tomto klimatickém pásmu méně výhodné. Přesto se jedná o příspěvek ke zlepšení stavu životního prostředí a jako takový je doporučen. Nejčastěji je tento systém využíván k ohřevu teplé užitkové vody v letních měsících.

Fotovoltaické systémy

Na území České republiky rozdíly v množství dopadající energie nejsou příliš výrazné (velmi přibližně můžeme počítat s 1 MWh na metr čtvereční za rok).

Nespornou výhodou je z dlouhodobého hlediska spolehlivost dodávky a dlouholetá životnost (až 35 let). Dále je výhodné tento systém kombinovat s větrnou elektrárnou, neboť se vzájemně doplňují.

V oblasti řešeného zájmového území je z celospolečenského hlediska budování těchto systémů žádoucí a pro fotovoltaické systémy zde není prakticky žádné omezení (v porovnání s jinými lokalitami).

Větrné elektrárny

Větrná turbína potřebuje k přifázování rychlost větru 3-4 m/s, ovšem v takovém případě je její účinnost velmi malá. Až při rychlostech větru vyšších než 10 m/s začíná větrník dosahovat optimálního výkonu. Z pohledu síly větru je situace u nás pro větrné elektrárny nepříznivá. Podle větrné mapy České republiky, kterou sestavuje Ústav fyziky atmosféry Akademie věd, nepřesahuje na většině našeho území rychlost větru 4 m/s.

Přesto je možné takováto zařízení budovat, a to jak samostatně, tak v kombinaci s fotovoltaickými panely nebo jinými obnovitelnými zdroji energie. Je třeba však mít na zřeteli, že takováto zařízení budou jen těžko realizovatelná v oblasti KRNP.

Geotermální energie

Jedná se převážně o využití pomocí tepelných čerpadel. Zařízení dodávaná na trh v dnešní době odpovídají hygienickým předpisům z hlediska hluku. Mají rovněž vysokou účinnost a prakticky celoroční provoz. Přesto je stále nutný doplňkový zdroj pro pokrytí topných špiček. Nejčastěji používaná čerpadla jsou vzduch-voda nebo vzduch-vzduch. Pro vhodnost použití tepelného čerpadla (a jeho typu) je rozhodující celoroční bilance.

Rozbor dalších podmínek pro využití nízkoteplotní i vysokoteplotní geotermální energie je uveden v kapitole o horninovém prostředí.

Pro všechny výše uvedené systémy platí, že ekonomická návratnost je v delším časovém úseku.

2.5.4 SHRNU TÍ

- Deficity ve vybavenosti technickou infrastrukturou mají zejména menší obce v jižní a východní části území. V těchto obcích zpravidla chybí kanalizace s ČOV, plynofikace, místy nejsou celá sídla pokrytá rozvody pitné vody. V zásobování elektrickou energií je výhledově problematická situace ve východní části Krkonoš, která by měla být odstraněna výstavbou nové transformovny v Horním Maršově, jinak je situace v zásobování elektrickou energií vyhovující.
- V území jsou připravovány záměry rozvoje zásobování vodou, plynem i sítí kanalizace s ČOV. Zatímco ve vodním hospodářství můžou realizaci záměrů usnadnit avizované dotační zdroje z fondů EU, potenciál plynofikace je limitován cenami pro koncové odběratele, které omezují ochotu domácností k odběru plynu. V území je vzhledem k vysoké návštěvnosti zvýšená produkce komunálního odpadu.

2.6 OBČANSKÁ VYBAVENOST, KULTURA, SPOLEČENSKÉ A SPORTOVNÍ AKTIVITY

V kapitole je představena občanská vybavenost zájmového území prostřednictvím popisu sociálních služeb, školství a zdravotnických zařízení a služeb zde provozovaných. V závěrečné části je velmi stručně zhodnocena oblast kultury, sportu a společenských aktivit. Hlavním zdrojem dat zde jsou internetové prezentace poskytovatelů služeb, databáze ČSÚ a koncepční dokumenty pro příslušné oblasti.

2.6.1 SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Sociální infrastruktura je v MAS Krkonoše navázána zejména na hlavní centra území – Vrchlabí, Hostinné a Žacléř, ve kterých se nachází nejvíce subjektů zabývajících se sociálními službami. Poptávka po sociálních službách ve východní části území je také uspokojována poskytovateli sídlícími v okresním městě Trutnově. Poskytované služby jsou zaměřeny na široké spektrum veřejnosti (senioři, tělesně postižení, duševně nemocní, rodiny, děti a mládež, uživatelé drog, osoby v krizi a osoby ohrožené trestnou činností).

Tabulka 13: Domy s pečovatelskou službou na území MAS Krkonoše v roce 2010

Obec	Domy s pečovatelskou službou	Počet bytů v domech
Horní Maršov	1	14
Hostinné	1	53
Svoboda nad Úpou	1	51
Vrchlabí	2	86
Žacléř	1	48
Celkem	6	252

Zdroj: VDB ČSÚ (2014)

Pozn: Vzhledem k nezařazení domů s pečovatelskou službou mezi sociální služby podle Zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách nejsou domy s pečovatelskou službou (které bývají zpravidla zřizovány obcemi a městy) aktuálně sledovány prostřednictvím veřejně dostupných databází. Nejaktuálnější data ČSÚ jsou tak stále jen k 31.12.2010.

Na území MAS Krkonoše se nachází 6 domů s pečovatelskou službou s celkovým počtem 252 bytů. Významnou roli sehrává pečovatelská služba v uvedených městech, která poskytuje terénní služby seniorům a zdravotně postiženým občanům se sníženou soběstačností v jejich domácnostech.

Demografické projekce do roku 2065 ukazují, že počet osob starších 65 let vzroste oproti roku 2010 více než 2,1x a počet osob starších 80 let vzroste více než 4,3x. Na řešení případných důsledků však není dle Strategie Královéhradeckého kraje o oblasti sociálních služeb 2011 – 2016 v současné době naše společnost připravena.

Průměrný věk obyvatel se v Královéhradeckém kraji zvýší do roku 2066 přibližně o 10 let a to ze 40 na 50 let. V rámci celé republiky potřebovalo při sebeobsluze v roce 2010 pomoci přibližně 164 tisíc obyvatel, do roku 2015 je očekáván nárůst o 21 % a do roku 2020 o téměř 46 %, což ve výsledku bude mít výrazný dopad na flexibilní a kvalitní zajištění systému pomoci prostřednictvím terénní pečovatelské služby, domů pro seniory, center denních služeb či denních stacionářů a domovů se zvláštním režimem.

Domy s pečovatelskou službou představují nejrozšířenější druh sociální infrastruktury. Dále se jedná o centra denních služeb, denní a týdenní stacionáře. Hlavním cílem je poskytovat ambulantní služby ve specializovaném zařízení s cílem posílit soběstačnost osob se zdravotním postižením a seniorů v nepříznivé sociální situaci, jež může vést k sociálnímu vyloučení. Denní a týdenní stacionáře jsou zaměřeny na podporu osob se zdravotním postižením, závislostí na návykových látkách či dětem v předškolním věku. Domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem se zaměřují na dlouhodobé pobytové služby seniorům a také osob se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění či závislosti na návykových látkách. Zbýlá sociální zařízení jsou zaměřena zejména na podporu sociálního poradenství, které je poskytováno osobám v nepříznivé sociální situaci.

Přehled organizací a zařízení poskytujících sociální služby v území ORP Vrchlabí je uveden v následující tabulce.

Tabulka 14: Poskytovatelé sociálních služeb sídlící v území MAS Krkonoše

Obec	Poskytovatel	Druh služby
Dolní Kalná	Služby Dolní Kalná	Terénní pečovatelská služba
Hostinné	Pečovatelská služba Hostinné	Terénní pečovatelská služba
Lampertice	Domov důchodců Lampertice	Domov pro seniory
Vrchlabí	Diakonie Českobratrské církve evangelické	Centrum denních služeb
		Středisko rané péče
	Pečovatelská služba Vrchlabí	Terénní pečovatelská služba
	Domov pro seniory Vrchlabí	Domov pro seniory
		Domov se zvláštním režimem
Žacléř	Rehamedica Žacléř	Terénní pečovatelská služba

Zdroj: VDB ČSÚ, Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2016.

Pozn.: V tabulce jsou kromě obecně poměrně rozšířené terénní pečovatelské služby uvedena zařízení sociálních služeb definovaná Zákonem č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.

Vzhledem k spíše venkovskému a perifernímu charakteru území nelze očekávat, že by přímo v zájmovém území sídlili poskytovatelé široké palety sociálních služeb. Ti jsou vázáni spíše na významná regionální centra, přičemž některé druhy sociálních služeb poskytují organizace s celokrajskou působností. Některé sociální služby jsou v území poskytovány také na terénní bázi poskytovateli sídlícími v Trutnově, Hradci Králové, případně i v jiných místech v Královéhradeckém kraji. Největší koncentrace poskytovatelů sociálních služeb v zájmovém území je ve Vrchlabí, význam pro poskytování sociálních služeb v zájmovém území mají také organizace sídlící v okresním městě Trutnově. Kromě služeb uvedených v tabulce č. 14 sídlí ve Vrchlabí i v Trutnově další poskytovatelé sociálních služeb. Jedná se zejména o poradenské a sociálně aktivizační služby pro cílové skupiny seniorů, diabetiků, zdravotně postižených, nevidomých a slabozrakých a neslyšících a nedoslýchavých a domácí ošetrovatelskou péči pro seniory.

Problematiku sociálních služeb ve větší části zájmového území řeší aktuálně zpracovávaná Strategie územně správního obvodu ORP Vrchlabí v oblasti sociálních služeb na léta 2015 – 2020. Níže je uveden přehled hlavních identifikovaných potřeb v zajišťování sociálních a souvisejících služeb u hlavních cílových skupin klientů.

Z analýz fungování sociálních služeb, jejich rozsahu a kvalitě v SO ORP Vrchlabí vyplývá, že přes dobré výsledky v cílových skupinách senioři, zdravotně postižení občané, rodiny, děti, mládež a osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v krizi, etnické menšiny zůstává řada možností, jak situaci do budoucna zlepšit. Nezbytné je rozvinout spolupráci, koordinaci jednotlivých aktivit, jejich organizaci a financování mezi poskytovateli, uživateli a zadavateli sociálních služeb, s cílem zajištění jejich dostupnosti (Strategie územně správního obvodu ORP Vrchlabí v oblasti sociálních služeb na léta 2015 – 2020, s. 81).

Senioři se v zájmovém území potýkají jednak s omezenou nabídkou cenově dostupného bydlení, jednak s omezenou kapacitou odlehčovací služby (v letních měsících) a osobní asistence (ve večerních hodinách a o víkendech). Rozvojové potřeby byly identifikovány mj. jak v oblasti výstavby a úprav bytů vhodných pro seniory, tak odstraňování bariér, poskytování poradenských služeb pro seniory, rozšíření kapacit osobní asistence a odlehčovacích služeb, nebo v poskytování aktivizačních služeb pro seniory.

U cílové skupiny osob se zdravotním postižením byla identifikována mj. potřeba vybudování chráněného bydlení, zejména pro mentálně postižené a dlouhodobě duševně nemocné občany, výstavba či úpravy bezbariérových bytů, rozšiřování nabídky chráněných pracovních míst, poradenské služby, rozvoj osobní asistence, či podpora integrace hendikepovaných dětí do běžných škol.

V cílové skupině rodina, děti a mládež bude rozvojovou výzvou zajištění odborného sociálního a psychologického poradenství, fungování nízkoprahových center, zajištění asistence v rodinách s vážnými výchovnými problémy, podpora krizového ubytování pro oběti domácího násilí, asistence u dětí s vážným hendikepem, aj.

U cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením byla identifikována potřeba podpory výstavby nízkopráhového bydlení pro sociálně slabé občany, zřízení městské ubytovny pro lidi bez domova, podpora sociálních podniků poskytujících pracovní příležitosti pro nezaměstnané, podpora programů prevence kriminality, podpora finanční gramotnosti obyvatelstva, či podpora zřízení centra služeb pro osoby bez přístřeší.

2.6.2 ŠKOLSTVÍ

Vzdělávací infrastruktura v území MAS Krkonoše závisí na populační velikosti obcí, především u základních škol také na historickém hospodářském vývoji. Střední školy se často zaměřují na obory, které jsou ve velmi úzkém vztahu k okolnímu území. V území se nacházejí dvě gymnázia, gymnázium v Hostinném je spojeno se střední odbornou školou zaměřenou na sociální péči a pečovatelskou činnost.

Tabulka 15: Střední a vyšší odborné školy na území SO ORP Vrchlabí a Svazku obcí Horní Labe

město	název školy	hlavní obory
Hostinné	Gymnázium a Střední odborná škola	gymnaziální, sociální péče a pečovatelská činnost
	Odborné učiliště	tradiční učňovské obory
Janské Lázně	Obchodní akademie, odborná škola a praktická škola	obchodní akademie (speciální škola pro tělesně postižené)
	Gymnázium	gymnaziální
Vrchlabí	Střední hotelová škola	cestovní ruch (do konce šk.r. 2015)
	SOŠ a SOU	tradiční učňovské obory

Pozn.: V tabulce není z důvodu přehlednosti uváděn celý název škol.

Středoškolské a učňovské obory „tradičního“ rázu jsou zaměřeny na opravu zemědělských a motorových vozidel, hotelnictví, elektrotechniku či logistiku. Vzdělávací infrastruktura má v území ORP poměrně širokou škálu, přičemž zaměření škol víceméně koresponduje s hospodářskými aktivitami v okolí. Úbytek studentů technických oborů je z části dán konkurencí oborů gymnaziálních a také demografickými podmínkami. Podobná situace panuje i na středních odborných učilištích, ve kterých je zaznamenán velmi nízký podíl na oblasti sekundárního vzdělávání (na úrovni kraje 5 %, přičemž žádanou hodnotou je hranice 7 %). Většina středních škol, zejména odborných, potřebuje nutně ke studiu dostatečné vybavení, které je však v některých případech zastaralé či nedostatečné. Tento problém rovněž souvisí s financováním středních škol, neboť se snižujícím se počtem žáků se snižuje i příjem finančních prostředků.

V oblasti sekundárního vzdělávání je tedy určitá disproporce ve vztahu k možnostem uplatnění v regionu zapříčiněná silnou pozicí gymnaziálního vzdělávání vůči střednímu odbornému vzdělávání, což vede k přetahování nadaných žáků gymnázii, jejichž absolventi (včetně těch, kteří se dále vzdělávají) nemají v regionu dostatečné možnosti uplatnění.

V Janských Lázních sídlí speciální škola pro tělesně postižené, která má celostátní působnost a je určena pro studenty s postižením pohybového aparátu. Na škole jsou vyučovány tři obory sekundárního vzdělávání – obchodní akademie, obchodní škola a praktická škola.

Tabulka 16: Základní a mateřské školy v obcích MAS Krkonoš

Obec	Základní školy	Mateřské školy
Bernartice	1	1
Černý Důl	1	1
Dolní Branná	1	1
Dolní Dvůr	-	-
Dolní Kalná	1	1
Dolní Lánov	2	1
Horní Kalná	1	1
Horní Maršov	1	1

Hostinné	2	2
Janské Lázně	1	1
Klásterská Lhota	-	-
Královec	-	-
Kunčice nad Labem	1	1
Lampertice	-	-
Lánov	1	1
Malá Úpa	1	1
Mladé Buky	1	1
Pec pod Sněžkou	1	1
Prosečné	-	1
Rudník	1	1
Strážné	-	-
Svoboda nad Úpou	1	1
Špindlerův Mlýn	1	1
Vrchlabí	6	4
Zlatá Olešnice	-	-
Žacléř	1	2

Zdroj: VDB ČSÚ (2014)

Pozn.: Tučné zvýraznění znamená, že je v obci/měště poskytováno základní vzdělání i na II. stupni ZŠ.

V území MAS Krkonoše jsou základní školy kromě Dolního Dvora, Klásterské Lhoty, Královce, Lampertic, Prosečného, Strážného a Zlaté Olešnice ve všech dalších 19 obcích a městech. Základní školy v regionu nabízejí buď pouze I. stupeň výuky, nebo i II. stupeň. Rozhodujícím faktorem je opět populační velikost obce.

Síť mateřských škol je rovnoměrně rozdělena v celém území. Mateřské školy se nacházejí téměř v každé obci, výjimku tvoří nejmenší obce, ve kterých není žádné školské zařízení (Dolní Dvůr, Klásterská Lhota, Královec, Lampertice, Strážné a Zlatá Olešnice). Tyto obce jsou závislé na vyjíždě do zaměstnání, škol a za službami.

V území prakticky chybí zařízení péče o děti do 3 let. Výjimkou jsou Městské jesle ve Vrchlabí a některá soukromá zařízení, která nabízejí péči také o děti do 3 let (např. Lesní klub Mraveneček v Lánově a Soukromá školka Makovička ve Vrchlabí).

Z územního hlediska je menší pokrytí školami také na „venkovském“ jihu a východě zájmového území.

Dle Dlouhodobých záměrů ve vzdělávání a rozvoji vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2012 – 2016) docházelo na základě demografického vývoje v předchozích letech ke zvýšení poptávky po předškolním vzdělávání, přičemž maximálního počtu dětí v mateřských školkách mělo být dosaženo v roce 2013. Je proto vhodné, aby byl demografický vývoj ve spádových oblastech mateřských škol i základních škol mapován tak, aby mohlo dojít k včasnému řešení v případě nutné optimalizace. Na základě tohoto trendu je zřejmé, že v budoucnu dojde k nárůstu počtu žáků na prvním stupni základních škol, proto je třeba zřizovatelem řádně uvážit, zda je v určitých případech nutné rušit určité druhy škol např. pouze s I. stupněm. Rovněž byl registrován vyšší počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, proto je vhodné v případě potřeby zajistit kvalifikované asistenty pedagogů.

Nedostatkem školských zařízení i dalších zařízení, v nichž jsou realizovány vzdělávací aktivity je jejich nedostatečná vybavenost pro zajištění sociální inkluze, která spočívá především v bariérovosti objektů. Většina školních budov v území je bariérových. Pro odstranění bariérovosti bude zapotřebí především budování výtahů, schodolezů a ramp uvnitř školních budov, i odstraňování bariér na pěší infrastruktuře v okolí školních budov.

V oblasti vzdělávání dlouhodobě přetrvávají nedostatky v kvalitě a relevanci vzdělávání vzhledem k možnostem uplatnění absolventů na trhu práce. V území panuje nesoulad mezi kvalifikační strukturou uchazečů a požadavky zaměstnavatelů. Nesoulad přitom bude růst při očekávaném snižování nezaměstnanosti a zvyšování počtu volných pracovních míst, což může rapidně zvýšit potíže zaměstnavatelů při hledání kvalifikované pracovní síly. Nesoulad je do značné míry způsoben nedostatečnou spoluprací institucí počátečního vzdělávání (škol) se zaměstnavateli a poměrně limitovanou přizpůsobivostí procesu počátečního vzdělávání poptávce na trhu práce. Svou roli přitom hrají i preference rodičů a žáků. Pro minimalizaci tohoto strukturálního nedostatku na trhu práce tedy bude zapotřebí nejen spolupráce škol se zaměstnavateli, ale i osvěta mezi žáky a jejich rodiči.

Kvalitu vzdělávání a relevanci vzdělávání pro trh práce může mj. zvýšit podpora tzv. klíčových kompetencí, jejichž ovládnutí zvýší šance absolventů na nalezení uplatnění na trhu práce. Jedná se především o kompetence v oblasti komunikace v cizích jazycích, technických, řemeslných oborů a přírodních věd a práce s digitálními technologiemi. Rozvoj těchto kompetencí může u žáků a dalších podpořených osob přinést také budování, modernizace a pořízení vybavení odborných učeben, nákup výukových programů a modulů, případně i jiné aktivity, které bude možné podpořit prostřednictvím nástroje CLLD.

2.6.3 ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ A VYBAVENOST

Na území MAS Krkonoše se nachází řada zdravotnických zařízení. Jedná se o nemocnici (Vrchlabí), lázně (Janské Lázně), zdravotní středisko (Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn), zařízení lůžkové dlouhodobé ošetrovatelské péče (Žacléř) či specializované ordinace (zejména Vrchlabí, Hostinné, Špindlerův Mlýn), jež jsou schopné poskytnout zdravotnickou pomoc stálým obyvatelům či návštěvníkům. Mírně problematická se jeví snížená dostupnost zdravotnických služeb pro obyvatele některých menších obcí (např. Dolní Dvůr, Horní Kalná, Dolní Lánov, Klášterská Lhota, Královec, Malá Úpa). Další problém může představovat obecně panující situace ve zdravotnictví, kterou mimo jiné charakterizuje odchod lékařů do zahraničí a stárnutí praktických lékařů. Tento jev může způsobit snížení standardu zdravotní péče, podobně jako případné uzavření některého ze zdravotnických středisek. Základní zdravotnické služby jsou rovněž poskytovány Horskou službou ČR o.p.s. - Krkonoše, jejíž stanice jsou umístěny ve Špindlerově Mlýně, Peci pod Sněžkou a ve Strážném (v zimní sezóně pak i v Černém Dole, Janských Lázních, Velké Úpě, Malé Úpě – Pomezních boudách a v Žacléři).

2.6.4 KULTURNÍ, SPOLEČENSKÉ A SPORTOVNÍ AKTIVITY

Vybavenost obcí v území MAS Krkonoše pro kulturní, společenské a sportovní aktivity potřebnými zařízeními využitelnými obyvateli, příp. také návštěvníky území ORP lze považovat vzhledem k možnostem obcí v zájmovém území za vyhovující. V této oblasti se nachází především dostatek zařízení „běžné“ kultury, nejrůznější společenské akce i sportovní soutěže pro všechny věkové skupiny. Naopak alternativní kulturní zařízení jsou vlivem relativně slabé poptávky dosud spíše ojedinělá a omezují se na větší města, jako Vrchlabí a Hostinné. V území se nachází několik kin, z nichž většina má malé sály pro příležitostné promítání. Víceúčelový sál je ve Vrchlabí.

V obcích a městech regionu je možné jednak zaznamenat velké množství tradičních místních akcí orientovaných zejména na místní či přespolní obyvatele (městské a obecní slavnosti, poutě, plesy, hudební zábavy, vánoční koncerty, sportovní utkání a soutěže, dětské dny, apod.), které jsou tradičně pořádány prakticky v každé obci, jednak akce orientované na návštěvníky z širšího regionu i akce orientované na specifickou cílovou skupinu návštěvníků z celého Česka, případně i zahraničí.

Šíře a pestrost kulturních, společenských a sportovních aktivit v zájmovém území je značně diferencovaná. Je to dáno jednak velikostí obce, její velikostí, vybaveností potřebnou infrastrukturou pro tyto činnosti a především pak dobrovolnou aktivitou a iniciativou samotných občanů, případně i významem sektoru cestovního ruchu, protože je řada aktivit (zejména v horských střediscích) orientována na návštěvníky. Velmi aktivní v tomto směru jsou na příklad města a obce Černý Důl, Dolní Lánov, Hostinné, Lánov a další.

V nabídce kulturních, sportovních a společenských akcí s návštěvnickým potenciálem nalezneme mj.:

- Porciunkule v Hostinném (tradiční církevní slavnost spjatá s Františkánským klášterem Hostinné transformovaná ve slavnosti města)
- Kalenský vozík (požární útok na invalidních vozících v Dolní Kalné)
- Hudební Open air festival Kunčice nad Labem
- Krkonošské klání Horní Lánov (parkurové a westernové závody koní)
- Festival ledosochání Špindlerovská zima
- Koncerty v ZUŠ Žacléř

Velké množství kulturních, sportovních a společenských akcí je pořádáno v také v blízkosti zájmového území, zejména pak v okresním městě Trutnově. Patrně nejproslulejší a zároveň nejnavštěvovanější akcí je hudební festival Open air festival Trutnov pořádaný každoročně v srpnu.

2.6.5 SHRNUÍ

- Periferní venkovský charakter zájmového území s absencí významnějšího regionálního centra ovlivňuje dostupnost zařízení sociálních služeb. Ta jsou soustředěna zejména ve Vrchlabí a sporadicky v ostatních obcích. Pro uspokojení potřeb cílových skupin tak jsou důležití poskytovatelé sídlící v Trutnově, případně i jiných městech a místech Královéhradeckého kraje, kteří poskytují klientům ze zájmového území pobytové, ambulantní či terénní sociální

služby. Dlouhodobou výzvou v oblasti sociálních služeb (nejen) v zájmovém území je zajištění udržitelného dlouhodobého financování sociálních služeb, a to jak z hlediska udržení stávajících kapacit, tak z hlediska rozšíření těchto kapacit, či zavedení nových druhů sociálních služeb.

- Také dostupnost škol je ovlivněna charakterem sídelní soustavy. Většina obcí v zájmovém území má ZŠ (s alespoň 1. stupněm) a MŠ. Střední školy jsou pouze ve Vrchlabí, Hostinném a Janských Lázních. Struktura nabídky sekundárního vzdělávání však ne zcela odpovídá potřebám regionálního trhu práce. Nedostačující je především nabídka péče o děti do 3 let.
- V území se nachází nemocnice (Vrchlabí), specializované zdravotnické služby jsou poskytovány pouze v největších sídlech, přibližně v polovině obcí je ordinace praktického lékaře. Rizikem pro dostupnost zdravotní péče je vedle potenciálních dopadů úsporných opatření ve zdravotnictví také stárnutí praktických lékařů a velmi obtížné převádění jejich praxí na mladé kolegy.
- Navzdory malé lidnatosti a periferní poloze území je zde poměrně pestrý společenský, kulturní a sportovní život. Některé obce dlouhodobě vynikají velkým množstvím podobných akcí, turistická střediska používají četné akce také k podpoře návštěvnosti.

2.7 REKREACE, PAMÁTKY A CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch je dynamické odvětví národního i regionálního hospodářství, jehož význam pod vlivem globalizace, časového zkracování vzdáleností, růstu délky volného času, zvyšování kupní síly, atd. dlouhodobě narůstá. Tak jako na každém trhu, i v rámci cestovního ruchu se setkává nabídka s poptávkou, přičemž důležitou roli čím dál tím více sehrává kvalita a komplexnost poskytovaných služeb v příslušných regionech, neboť díky neustále se rozšiřujícímu trhu si mohou potenciální klienti vybrat ze široké nabídky destinací. V následující části je na základě dat ČSÚ a agentury CzechTourism analyzována nabídka a poptávka v cestovním ruchu.

Analyzovaná data mají určitá omezení. Za některé obce mají data důvěrný charakter, tudíž v určitých případech (např. pokud se v obci nachází jediné ubytovací zařízení) nejsou statistiky zveřejňovány. Mnoho lůžkových kapacit může být rovněž umístěno v ubytování v soukromí, které statistiky cestovního ruchu nepodchycují. Mimoto mohou mít někteří ubytovatelé sklon nevykazovat plnou návštěvnost ve snaze vyhnout se placení daní. Z těchto důvodů sice nelze s úplností přesně analyzovat ubytovací kapacity a návštěvnost, ale lze očekávat, že hlavní proporce a trendy jsou s pomocí statistických dat zjistitelné.

2.7.1 ATRAKTIVITY A ATRAKCE CESTOVNÍHO RUCHU

Zájmové území, které je součástí Krkonoš, resp. Podkrkonoší představuje region s významným primárním potenciálem, resp. lokalizačními předpoklady cestovního ruchu. Již během 19. století zde vznikaly první turistické spolky a rozšiřovaly se možnosti využití původních pasteveckých horských bud pro turistiku. Byly také vydány první mapy a turistické průvodce po Krkonoších. Krkonoše tak jsou jedním z prvních regionů na území Česka, kde se začal rozvíjet cestovní ruch. Turistické činnosti místních bud postupem času nabraly na intenzitě, čímž postupně zastínily původní zdroje obživy. Významný rozmach nastal během první poloviny 20. století ve spojitosti se zimní sezonou a rozvojem oblasti zimních sportů. Krkonoše v této době představovaly průkopnickou oblast lyžování ve střední Evropě. Mezníkem v rozvoji turistické infrastruktury se stalo období po 2. světové válce, při kterém se změnila majetková poměry v Krkonoších. Došlo k zestátnění turistické infrastruktury a její využití a rozvoj byl plně podřízen potřebám rekreace. Docházelo k výstavbě velkokapacitních ubytovacích zařízení, lanovek, sjezdových drah a vleků, což výrazně ovlivnilo architektonický i krajinný ráz území i jeho sociálně-ekonomickou skladbu. Během transformačního období po roce 1989 docházelo k dalšímu kvantitativnímu rozvoji turistické infrastruktury ve spojitosti s rozvojem soukromého podnikání a s přílivem zahraničních návštěvníků. Pro toto období je charakteristická nová výstavba ubytovacích zařízení, v posledním desetiletí především v podobě apartmánového bydlení.

Lokalizační předpoklady cestovního ruchu v zájmovém území spočívají v jedinečné kombinaci přírodních hodnot a kulturního dědictví regionu. Velká část těchto atraktivit, a tudíž i celé Krkonoše jako destinace cestovního ruchu jsou významné na celostátní i mezinárodní úrovni. Hlavní skupiny atraktivit, resp. forem cestovního ruchu vytvářející turistický potenciál regionu jsou uvedeny v následujícím textu (Detailní přehled lokalizačních předpokladů cestovního ruchu v Krkonoších je

obsažen v Programu rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Krkonoše 2003 a také v Generelu rozvojového potenciálu Krkonoš 2007).

Reliéf Krkonoš je kernou hornatinou se zbytky zarovnaného povrchu (paroviny) na temenech. Pro zájmové území je tudíž příznačný hornatý reliéf a přítomnost atraktivních geomorfologických útvarů. Nacházejí se zde vrcholové partie a hřebeny nejvyšších hor v Česku, údolí formovaná říční i ledovcovou činností i skalní výchozy formované mrazovým zvětráváním. Čtvrtohorní zalednění vymodelovalo charakteristická údolí ve tvaru písmene U (tzv. trogy). Členitý reliéf vytváří značné předpoklady pro pěší a lyžařskou (sjezdovou i běžkařskou) turistiku, ale také pro cykloturistiku, hippoturistiku apod. Hlavní hřeben Krkonoš je součástí hlavních rozvodí Baltského a Severního moře. Na horních tocích řek se nacházejí četné vodopády, obří hrnce a pozoruhodné úseky historické antropogenní regulace vodních toků (hrozenářské a protipovodňové úpravy). Horské louky částečně pokrývají rašeliniště. V zájmovém území se nachází přírodně cenné ekosystémy horských luk i říčních údolí a vzácná květena formující předpoklady pro přírodní poznávací turistiku. Mezi vzácnými druhy fauny i flóry se objevují také tzv. glaciální relikt, tedy pozůstatky čtvrtohorních dob ledových.

V podmínkách Česka mají Krkonoše bohaté kulturní tradice reprezentované některými tradičními průmyslovými odvětvími a produkty (sklářství, textilní průmysl, dřevozpracující průmysl a hračkářství, řemeslná výroba), svěbytnou tradiční architekturou (krčková a roubená stavení), gastronomií, zvyky a pověstmi vytvářející předpoklady pro kulturní, gastronomický a poznávací cestovní ruch. V zájmovém území se nacházejí městské památkové zóny Vrchlabí a Hostinné. Četná jsou místní muzea s vazbou na místní specifika (např. historické výroby, kulturní zvláštnosti, lyžování, lesnictví), ale také významnější regionální muzeum Krkonoš ve Vrchlabí. Pro Krkonoše jsou specifické památky některých historických období. Příkladem jsou pohraniční opevnění z doby před druhou světovou válkou nebo industriální a obytné soubory z doby průmyslové revoluce. Tyto památky dotvářejí předpoklady pro historicko-poznávací cestovní ruch. Specifičnost turistického potenciálu Krkonoš spočívá také v tom, že v regionu se naopak prakticky nenacházejí některé druhy jinde významných kulturních památek a architektonických solitérů (mj. žádné nadregionálně významné hrady a zámky) ani nadregionálně významné sakrální památky.

Celý region Krkonoš vč. zájmového území má zavedenou certifikaci regionálních produktů pod značkami Krkonoše – originální produkt a Podkrkonoší – originální produkt. Certifikace je jednou z aktivit MAS Krkonoše, resp. MAS Podchlumí. Přehled certifikovaných produktů v zájmovém území uvádí tabulka.

Tabulka 17: Přehled regionálních produktů certifikovaných MAS Krkonoše

Produkt	Dodavatel	Obec
Roubenka – roubené stavby	Roubenky Roubal	Černý Důl
Podvinky, paličkovaná a háčkovaná krajka	Lenka Máslová Špetlová	Hostinné
Mléčné výrobky	Alois Mejsnar	Kunčice nad Labem
Krkonošský nábytek	TOJIBA, s.r.o.	Lánov
Originální šitý a malovaný textil	Lucie Plecháčová - Dílna HAMA	Lánov
Maloupská vlna a výrobky z ovčí vlny	Hana Wondráčková	Malá Úpa
Šité hračky	Rozalie Mládková Sosnová	Pec pod Sněžkou

Drátěné - drátované dekorace	Tomáš Herčík	Prosečné
Krkonošská medovina	Ing. Pavel Cerman - APICOR	Rudník
Loutka Krakonoše	Alena Gašparová	Rudník
Šperky z mědi a drahých kovů	Daniela Roudná	Rudník
Pivo Fries	Ing. Karel Polívka	Strážné
Ručně vyšíváné ubrusy, dečky a běhouny	Mária Bolčeková	Špindlerův Mlýn
Kreativní sady Šikulka	ROS ZEFYRA s.r.o.	Vrchlabí
Ručně šité a tepané sedlářské a brašnářské výrobky	Sedlářství Dry – Jan Chlum	Vrchlabí
Šité dekorace	Richard Štefan	Vrchlabí
Výrobky pletené z provazu a kožených řemínků	Pavučina – Pavel Tomeš	Vrchlabí

Zdroj: převzato z <http://www.regionalni-znacky.cz/krkonose/cs/certifikovane-produkty/> a z Integrované studie regionu Labe v Královéhradeckém kraji (2012)

Infrastruktura cestovního ruchu

Infrastruktura cestovního ruchu zahrnuje jednak infrastrukturu pro základní služby (tedy ubytovací kapacity), a jednak infrastrukturu doplňkovou. Ubytovací (a také stravovací) kapacity v regionu jsou dostačující (naopak dochází v posledních letech vlivem poklesu návštěvnosti k jejich pozvolné selekci) a problémem je spíše jejich kvalita. Naopak doplňková infrastruktura cestovního ruchu je velmi různorodá nejen z hlediska kvality, ale i kapacity. Části zájmového území včetně některých výrazných středisek cestovního ruchu jsou doprovodnou infrastrukturou cestovního ruchu výrazně podvybavené, což představuje bariéru pro rozvoj cestovního ruchu, zejména ve smyslu úsilí o prodloužení pobytu a zvýšení útraty návštěvníků a o rozšíření hlavní zimní sezóny na další části roku (vč. léta, které představuje druhou hlavní sezónu).

V návaznosti na trendy rozvoje cestovního ruchu v Česku a ve světě docházelo v posledních desetiletích k výrazné změně počtu ve složení hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) v zájmovém území. Zatímco celkové množství HUZ v zájmovém území v období 2000-2012 kolísalo přibližně mezi 580 a 650 zařízeními, docházelo především ke změnám ve struktuře těchto zařízení. Ty jsou charakteristické dlouhodobým růstem počtu a kapacit zařízení vyššího standardu (tří, čtyř a pětihvězdičkové hotely) a naopak poklesem počtu a kapacit nižšího ubytovacího standardu (dvouhvězdičkové hotely, turistické ubytovny, apod.). Růst počtu zařízení vyššího standardu byl způsoben zejména rekonstrukcemi původních zařízení nižší kategorie, případně i novostavbami hotelů vyšší kategorie. Vzhledem k dlouhodobě nedůslednému systému klasifikace ubytovacích zařízení v ČR (např. ve srovnání s některými zahraničními destinacemi) však zařazení příslušného HUZ do vícehvězdičkové kategorie nemusí automaticky znamenat vyšší kvalitu služeb. Stejně tak rostoucí kapacity zařízení vyšší kategorie nemusí znamenat, že se v zájmovém území celkově zvyšuje kvalita služeb pro návštěvníky a že se z území stává destinace pro náročnou klientelu. Zvyšování nabídky ubytování vyšší kategorie do značné míry spíše odráží zvyšující se požadavky návštěvníků na parametry ubytování. S tím souvisí nejen pokles počtu hotelů nižších kategorií, ale i dříve hojně navštěvovaných turistických ubytoven, představovaných mj. turistickými chatami situovanými na hřebenových partiích hor. Některé z těchto chat se dlouhodobě potýkají s existenčními potížemi, a to

mj. z důvodu zvyšujících se nároků návštěvníků, které naráží na obecně nízký standard ubytování, ztíženou dopravní dostupnost, limity vyplývající z pravidel ochrany KRNAPu a v neposlední řadě i velké náklady případné rekonstrukce těchto chat. Z hlediska počtu i ubytovacích kapacit jsou velmi důležitými kategoriemi zařízení penziony a ostatní HUZ (zejména podniková rekreační zařízení). Zatímco počet penzionů se dlouhodobě pohybuje na srovnatelné úrovni, počet ostatních zařízení dlouhodobě klesá. Zde je však nutné poukázat na sníženou výpovědní hodnotu statistických dat, protože zejména mnoho HUZ v kategorii penzionů, resp. ubytování v soukromí statistiky ČSÚ nezachycují.

Tabulka 18: Vývoj počtu HUZ podle kategorie MAS Krkonoše

	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014
HUZ celkem	633	649	629	640	617	583	600	597
Hotel *****	0	0	0	0	0	0	1	1
Hotel, motel ****	2	4	4	4	7	10	10	11
Hotel, motel ***	44	55	60	65	68	69	76	78
Hotel, motel **	27	29	28	26	20	15	14	13
Hotel, motel *	16	12	9	8	6	5	6	6
Hotel garni ****, ***, **, *	3	2	2	2	1	1	2	2
Penzion	245	272	256	258	255	235	259	268
Kemp	7	6	7	7	7	7	6	7
Chatová osada	4	4	4	3	2	3	1	1
Turistická ubytovna	53	51	44	44	42	35	33	31
Ostatní HUZ	232	214	215	223	209	203	192	180

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Pozn.: i.d. = důvěrný údaj (není možné zveřejnit z důvodu ochrany informací)

Hromadná ubytovací zařízení i jejich kapacity jsou přirozeně soustředěny zejména v zimních střediscích. Primát drží v tomto směru Pec pod Sněžkou, následovaná Špindlerovým mlýnem, jakožto dvě hlavní zimní střediska v zájmovém území, kde se ke konci r. 2014 nacházelo 170, resp. 145 HUZ s celkem 5939, resp. 7733 lůžky. Velké ubytovací kapacity jsou dále v Janských Lázních, Malé Úpě, Strážném, Černém Dole, Horném Maršově, Vrchlabí a Dolním Dvoru.

Tabulka 19: HUZ v obcích MAS Krkonoše k 31.12.2014

	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
MAS Krkonoše	597	9 951	27 825	1 427
Bernartice	3	19	58	.
Černý Důl	25	358	964	280
Dolní Branná	1	i.d.	i.d.	i.d.
Dolní Dvůr	19	199	643	.
Dolní Kalná	1	i.d.	i.d.	i.d.
Dolní Lánov
Horní Kalná
Horní Maršov	25	222	730	11

Hostinné	3	i.d.	i.d.	i.d.
Janské Lázně	46	1 120	2 836	.
Klášteřská Lhota
Královec	1	i.d.	i.d.	i.d.
Kunčice nad Labem
Lampertice
Lánov	7	83	305	90
Malá Úpa	47	500	1 408	1
Mladé Buky	8	122	389	-
Pec pod Sněžkou	170	2 096	5 939	112
Prosečné	2	i.d.	i.d.	i.d.
Rudník	4	56	117	6
Strážné	37	441	1 351	-
Svoboda nad Úpou	6	108	296	-
Špindlerův Mlýn	145	3 043	7 733	295
Vrchlabí	35	482	1 428	230
Zlatá Olešnice
Žacléř	12	108	313	.

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Pozn.: i.d. = důvěrný údaj (není možné zveřejnit z důvodu ochrany informací)

Region disponuje širokou sítí turistických informačních center (TIC). Regionální TIC sídlí ve Vrchlabí a jeho působnost přesahuje zájmové území. Informace o Krkonoších jsou dostupné na různých webových portálech, oficiálním webem je www.krkonoze.eu.

Důležitou složkou turistické infrastruktury Krkonoš je infrastruktura pro nejrůznější sporty a sportovně-zábavní aktivity. Patří sem zejména infrastruktura pro sjezdové a běžecké lyžování (rozsáhlejší i menší střediska sjezdového lyžování vybavená sjezdovými tratěmi, lanovkami a vleky – nejvýznamnějším v regionu jsou Špindlerův Mlýn a Pec pod Sněžkou). Region disponuje také infrastrukturou pro další zimní sporty, cyklistiku, méně obvyklé sporty i pro „běžné“ sportovní a sportovně-zábavní aktivity (tenis, squash, golf, bowling apod.). Některé z těchto aktivit (zejména ty, které se označují jako „adrenalinové“) se střetávají se zájmy ochrany přírody a krajiny zejména na území KRNAP, ale i v ostatních částech regionu.

Zájmové území má předpoklady také pro rozvoj lázeňské a wellnessové turistiky. Nachází se zde lázeňské město Janské Lázně, které je zároveň jedním zimním střediskem. V regionu je v provozu řada wellnessových zařízení zřízených zejména v rámci větších hotelů (např. ve Špindlerově Mlýně, Peci pod Sněžkou a Vrchlabí). V regionu se také nenachází žádný větší akvapark, ale pouze menší akvacentrum v hotelu Aqua Park ve Špindlerově Mlýně, rehabilitační bazén s termální vodou v Janských lázních a několik menších bazénů umístěných při dalších ubytovacích zařízeních v regionu.

Pokles finančních prostředků v rozpočtech obcí či Správy KRNAP může v budoucnu ovlivnit údržbu i výstavbu turistické infrastruktury (běžkařské tratě, cyklostezky apod.), která může mít negativní dopady na návštěvnost regionu a rozvoj cestovního ruchu.

2.7.2 POPTÁVKA V CESTOVNÍM RUCHU

Krkonoše, do nichž zájmové území patří, jsou pro návštěvníky z Česka v zimě nejatraktivnější mezi všemi turistickými regiony v Česku (ve vymezení podle agentury CzechTourism, měřeno podle počtu návštěvníků), v letních měsících pak sedmým nejatraktivnějším. Zahraniční návštěvníci celoročně vnímají Krkonoše jako čtvrtý nejatraktivnější region po Praze, západočeských lázních a jižních Čechách. Během posledních deseti let byl v celém regionu Krkonoš přesto zaznamenán výrazný pokles počtu zahraničních návštěvníků. Příčiny úbytku počtu návštěvníků je možné hledat v obecných trendech v cestovním ruchu v Česku i ve specifických regionálních problémech. Obecný trend poklesu návštěvnosti se projevuje prakticky ve všech regionech Česka. Příčinou je nepochybně hospodářská recese, ale možná také nekvalitní, nekoordinovaný a nejasně cílený marketing Česka jako turistické destinace na celostátní úrovni směrem k zahraničním trhům. Specifickými faktory, které tento vývojový trend mohou umocňovat, jsou jednak rostoucí konkurence jiných horských destinací v Česku a v zahraničí, a jednak rozšíření apartmánového bydlení (vlastníci apartmánů pak do regionu nepřijíždějí jako návštěvníci, ale jako „dočasní obyvatelé“, kteří místních služeb cestovního ruchu využívají minimálně). Konkurence jiných horských destinací v Česku se zvyšuje s rozšiřováním turistické infrastruktury i v regionech, kde byla dříve rozvinutá slabě (např. vznik nových lyžařských center i v nižších pohořích těžící z rozšiřujících se možností umělého zasněžování i rostoucí oblíbenosti kratších turistických cest do destinací v blízkosti velkých aglomerací). Konkurence zahraničních destinací roste především díky jejich vyšší kvalitě (i v poměru k ceně), širší doprovodné infrastruktuře a službách, kvalitnímu a koordinovanému marketingu, v zimě i díky garanci dobrých sněhových podmínek.

Tabulka 20: Návštěvnost HUZ v území MAS Krkonoše v období 2000-2014

	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	Počet přenocování	z toho rezidenti	Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu
2000	544 239	395 784	2 677 377	2 103 608	4,9	5,9
2001	556 440	360 105	2 341 910	1 573 752	4,2	5,2
2002	574 771	408 861	2 412 331	1 703 249	4,2	5,2
2003	541 991	352 204	2 440 472	1 630 534	4,5	5,5
2004	554 851	347 179	2 443 814	1 551 760	4,4	5,4
2005	545 352	321 186	2 430 044	1 439 272	4,5	5,5
2006	548 397	324 757	2 347 812	1 376 419	4,3	5,3
2007	462 922	277 154	2 162 362	1 287 806	4,7	5,7
2008	483 443	301 306	2 149 677	1 347 441	4,4	5,4
2009	438 282	292 991	2 002 468	1 360 394	4,6	5,6
2010	440 936	309 404	1 975 732	1 413 153	4,5	5,5
2011	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2012	491 795	353 688	2 020 564	1 440 447	4,1	5,1
2013	488 223	347 313	1 923 377	1 328 870	3,9	4,9
2014	477 845	340 347	1 882 208	1 328 216	3,9	4,9

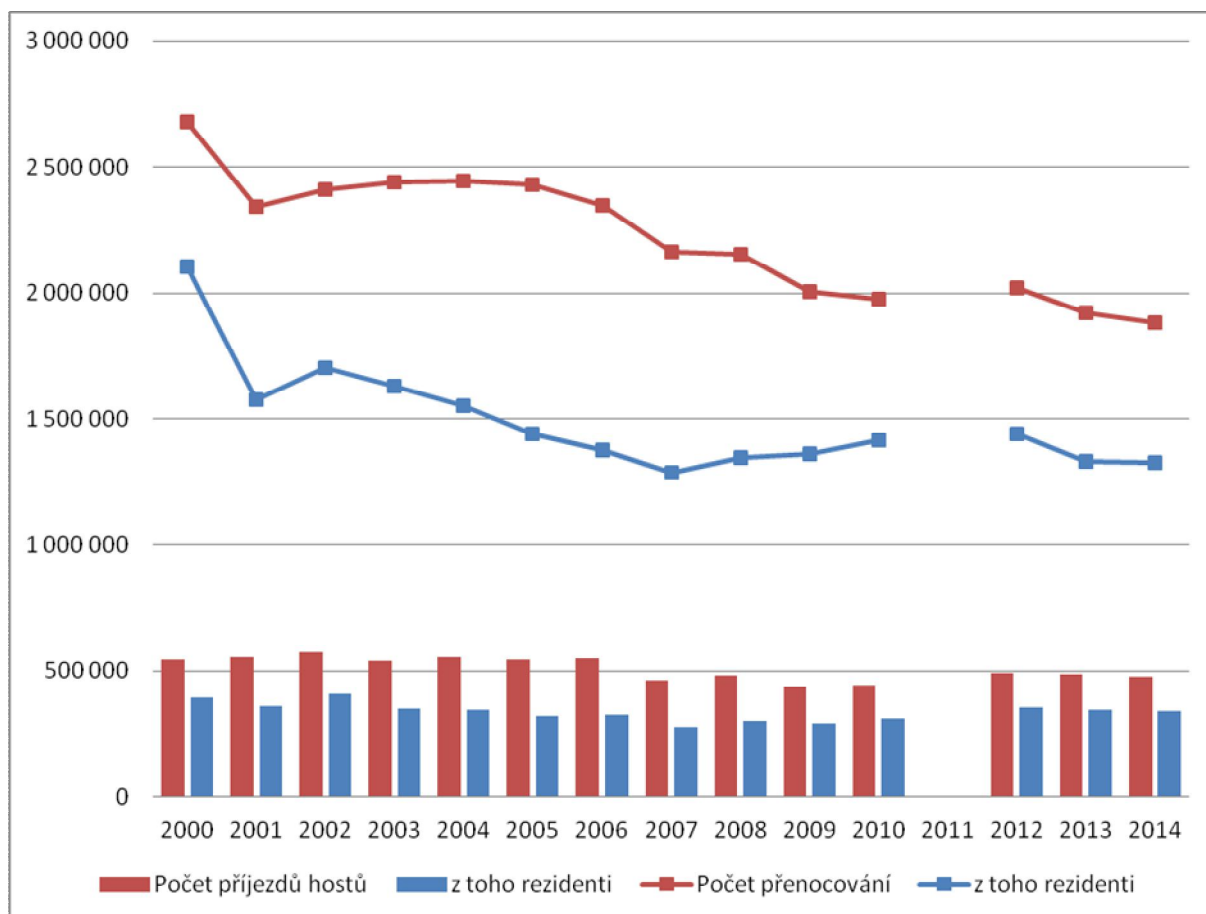
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Pozn.: i.d. = důvěrný údaj (není možné zveřejnit z důvodu ochrany informací). Pro rok 2012 nejsou zahrnuty „důvěrné“ výsledky HUZ v obci Bernartice (přibližně 500 příjezdů a 2000 přenocování).

Možnosti charakteristiky vývoje návštěvnosti jsou bohužel omezeny absencí veřejně dostupných aktuálních údajů (zejména pak za rok 2011).

Počet příjezdů hostů se stejně jako počet přenocování vyvíjel vcelku pozitivně do r. 2004, kdy dosáhl maxima (u počtu přenocování bylo maximum zaznamenáno již na počátku sledovaného období). Od této doby byl u obou statistik zaznamenán pokles s minimem v r. 2009, resp. 2010. Na tom měla svůj díl i globální hospodářská recese, což však platí pouze u slabých výsledků samotného roku 2009. Samotný pokles návštěvnosti však začal již dříve, a to v dobách hospodářské konjunktury, příčiny poklesu návštěvnosti tedy nespočívají pouze v makroekonomické situaci. Po zlepšených výsledcích r. 2012 nastal další pokles počtu příjezdů hostů a počtu přenocování. V tomto případě lze spekulovat o přetrvávajícím vlivu hospodářské recese, která i vzhledem k dlouhodobým dopadům na ekonomiku ČR i některých zdrojových trhů zasáhla kupní sílu a spotřební chování potenciálních návštěvníků.

Graf 4: Návštěvnost HUZ v SO ORP Vrchlabí v období 2000-2014

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Pozn.: i.d. = důvěrný údaj (není možné zveřejnit z důvodu ochrany informací)

Téměř v celém sledovaném období klesala návštěvnost ze strany rezidentů. Příčiny tohoto trendu jsou popsány výše, nicméně zastavení a částečné zvrácení tohoto trendu v době nástupu hospodářské recese naznačuje možný návrat domácích návštěvníků na České hory z důvodu

úsporného chování v ekonomicky méně příznivém období. Dlouhodobé statistiky návštěvnosti však ukazují, že na výsledcích návštěvnosti měli vliv především zahraniční turisté. Jejich zvýšený zájem dovedl zejména v období 2002 – 2005 vyvažovat odliv domácích turistů³, od té doby se však stagnace až pokles návštěvnosti zahraničních turistů podepisuje pod celkově zhoršenými výsledky. V průběhu sledovaného období vcelku stagnovala průměrná délka pobytu návštěvníků, která se díky významu území jako destinace pro dlouhodobou rekreaci⁴ pohybuje přibližně o 1 až 1,5 dne nad republikovým průměrem.

2.7.3 ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU A MARKETING

Hlavní řídicí organizací CR v regionu je SMO Krkonoše. V organizaci a řízení rozvoje cestovního ruchu sehrávají roli také další mikroregionální sdružení vč. MAS. Jelikož je turistický region Krkonoše rozdělen mezi dva kraje (zájmové území se nachází v kraji Královéhradeckém), existuje zde komplikovanější situace v oblasti komunikace a koordinace aktivit s krajem a také systému financování. Přesto byly v posledních letech realizovány některé celoregionální projekty v oblasti cestovního ruchu, do nichž je zapojeno větší množství veřejných i soukromých subjektů (krkonošské cyklobusy, Krkonoše ze sedla kola apod.).

V regionu je zřetelná tendence spolupráce na rozvoji CR s místními podnikateli. Příkladem může být Fond cestovního ruchu Krkonoše nebo projekty typu Krkonoše – běžecký lyžařský ráj, noviny Krkonošská sezona či účast na veletrzích, na které jsou zvány partnerské subjekty.

Podobu cestovního ruchu v Krkonoších v budoucnu může ovlivnit také nová Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR 2014–20. Tento dokument se váže na republikové strategické dokumenty pro příslušné programovací období, zejména pak na Strategii regionálního rozvoje ČR pro období 2014–20. Rámec cestovního ruchu v Česku pro příští roky spočívá podle Koncepce především v podpoře diverzity turistické nabídky se zdůrazněním produktů vázaných na kulturní dědictví, chráněné přírodní oblasti, wellness, zdravotní turistiku, vzdělávací turistiku, gastronomickou, historickou, sportovní, duchovní turistiku, agroturistiku a turistiku vázanou na průmyslové nebo jiné hospodářské dědictví. Je zjevné, že řada těchto preferovaných forem cestovního ruchu má v Krkonoších značný potenciál. Ve vztahu k potřebnému zvýšení kvality služeb v Krkonoších bude důležitým strategickým cílem národní Koncepce podpora inovací, zavádění komunikačních technologií i podpora oborového vzdělávání a profesní kvalifikace. Koncepce klade důraz také na udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. Navazující marketingová koncepce agentury CzechTourism přesněji specifikuje brand Česka jako turistické destinace zaměřené na zážitky spojené s bohatým kulturně-historickým a přírodním dědictvím, místní výrobou, pověstmi, příběhy apod. Také tento strategický směr představuje pro Krkonoše značnou příležitost vzhledem ke svébytnosti a zřetelné identitě tohoto regionu.

³ Který byl možná způsoben právě vysokou poptávkou ze strany zahraničních turistů, která mohla vést ke zvyšování cen služeb i snížení atraktivity místních destinací z důvodu jejich velké zaplněnosti návštěvníky.

⁴ Zvýrazněném výsledky Janských Lázní, kde je díky lázeňské turistice průměrný počet přenocování dlouhodobě delší než 8 nocí.

2.7.4 SHRNUÍ

- Krkonoše patří zejména díky atraktivitám a atrakcím spojeným se zdejší horskou krajinou mezi hlavní turistické destinace v ČR, z čehož těží velká část zájmového území. Nabídka atrakcí v CR a HUZ je nejvyšší v místních hlavních zimních střediscích, naopak jižní a východní část území je (s výjimkou dopravní zátěže) masovým turismem téměř nedotčena, čemuž odpovídá i místní slabá nabídka služeb pro návštěvníky.
- V souladu s obecnými trendy docházelo v uplynulém desetiletí ke zvyšování kapacit ubytovacích zařízení vyšší kategorie na úkor zařízení nižší kategorie. To je spojené se zvyšujícími se nároky návštěvníků, na druhou stranu to však nemusí nutně znamenat růst kvality služeb.
- Celková návštěvnost HUZ v území dlouhodobě klesala, v posledních letech minulého desetiletí zejména v souvislosti s nižším počtem příjezdů i přenocování zahraničních návštěvníků. Přetrvává však vysoká průměrná délka pobytu.
- Krkonoše jsou vystavené silné konkurenci rozvinutých zahraničních i rozvíjejících se domácích destinací. To může být spolu s rozmachem apartmánového ubytování, nepříznivou makroekonomickou situací a obecně nízkou kvalitou služeb v cestovním ruchu v zájmovém území příčinou dlouhodobého poklesu návštěvnosti (HUZ).

2.8 VYHODNOCENÍ ROZVOJOVÉHO POTENCIÁLU ÚZEMÍ

Tato část představuje stručný rozbor podmínek, resp. potenciálu k rozvoji území. Vychází přitom zejména z veřejně dostupných informací o územních plánech a hospodaření obcí a znalostí území a jeho rozvojových podmínek kolektivem zpracovatele.

2.8.1 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Tabulka 21: Přehled územně plánovacích dokumentací podle obcí

Obec	ÚPD	Poznámka
Bernartice	2009	
Černý Důl	2001	
Dolní Branná	2008	
Dolní Dvůr	2013	
Dolní Kalná	2010	
Dolní Lánov	2010	
Horní Kalná		Připravuje se nový ÚP
Horní Maršov	2010	
Hostinné	2000	Připravuje se nový ÚP
Janské Lázně	2011	
Klážterská Lhota		Upravuje se návrh ÚP
Královec	2010	
Kunčice nad Labem	2006	Je zpracován návrh nového ÚP
Lampertice		Je zpracován návrh z r. 2011, platnost není známa
Lánov	1998	
Malá Úpa	2006	
Mladé Buky	2001	
Pec pod Sněžkou	2011	
Prosečné		Připravuje se nový ÚP
Rudník	1998	Připravuje se nový ÚP
Strážné	2011	
Svoboda nad Úpou	2006	
Špindlerův Mlýn	2011	
Vrchlabí	2008	
Zlatá Olešnice	2012	
Žacléř	2004	

Pozn.: Ve sloupečku ÚPD je uveden rok schválení platného územního plánu obce. U obcí se starší (2006 a starší, které mají podle stavebního zákona pořídit aktualizaci ÚPD, nebo novou ÚPD) nebo žádnou ÚPD jsou uvedeny informace o případné přípravě nového ÚP. U ostatních obcí jsou zpravidla pořizovány aktualizace platné ÚPD.

2.8.2 ROZVOJOVÁ ÚZEMÍ

Zanedbané plochy

Přehled zanedbaných ploch, jakož i rozvojových ploch tzv. na zelené louce (greenfieldy) registrovaných v území Databází rozvojových lokalit Královéhradeckého kraje je uveden v kapitole 5.3 Plochy pro podnikání.

Památkové zóny

V zájmovém území se nacházejí městské památkové zóny Vrchlabí a Hostinné.

Rekreační zóny

Rozvojový potenciál hlavních rekreačních obcí v území je limitovaný jejich polohou v KRNAPu či na jeho hranicích. I přesto zde existuje řada rozvojových záměrů v oblasti rekreace, z nichž některé mají potenciál k realizaci (např. nové lanové dráhy, k jejichž realizaci zaujala správa KRNAPu kladné stanovisko). Většina lyžařských areálů se však nachází mimo samotné území NP. Případný rozvoj rekreačních zón na území KRNAPu však bude mít v budoucnosti především kvalitativní charakter (modernizace rekreační infrastruktury, zkvalitnění služeb pro návštěvníky, apod.). U lyžařských středisek tam bude docházet k postupné obnově vleků a lanových drah, v některých případech k budování nových lanových drah a v ojedinělých případech pak k rozšiřování a budování nových sjezdovek.

Území mimo Krkonoše a KRNAP má naopak limitovaný potenciál rozvoje rekreační funkce v důsledku nižší rekreační atraktivitu. Zde lze očekávat případný rozvoj hromadných ubytovacích zařízení (výstavba nových a modernizace stávajících HUZ), objektů individuální rekreace a atrakcí CR spíše místního významu. Výjimkou může být rekreační areál Vejsplachy ve Vrchlabí, který se má stát významnou rekreační zónou nejen pro samotné město Vrchlabí, ale i pro širší okolí (a doplňkovou atraktivitou pro návštěvníky Krkonoš).

Hlavními rekreačními areály v zájmovém území především níže uvedené lyžařské areály:

- Špindlerův Mlýn
 - Ski areál Medvědin
 - Ski areál Svatý Petr
- Vrchlabí
 - Ski areál Herlíkovice
 - Ski areál Bubákov
- Strážné
 - Ski areál Strážné
- Černý Důl
 - Ski areál Černý Důl
- Janské Lázně
 - Ski areál Černá Hora
- Pec pod Sněžkou
 - Ski areál Pec pod Sněžkou
 - Lyžařský areál Velká Úpa
- Malá Úpa

- Lyžařský areál Pomezní boudy
- Lyžařský areál U Kostela
- Žacléř
 - Ski areál Prkenný Důl

2.8.3 LIDSKÝ ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

Díky rekreační i rezidenční atraktivitě větší části zájmového území je zde poměrně solidní lidský rozvojový potenciál, a to jak v oblasti podnikatelských aktivit, tak v oblasti občanského sektoru. Podnikatelský potenciál je silný zejména v rekreačních centrech území, v obcích v Podkrkonoší je lidský potenciál oproti jiným venkovským oblastem posílený cílenou migrací populace s vyšším sociálním statutem, které se sem stěhují z blízkých měst i jiných koutů republiky (včetně hl. m. Prahy). Otazníkem je lidský potenciál na Žacléřsku, které má poměrně méně příznivou polohu a které se dlouhodobě potýká s důsledky strukturálních změn ekonomiky.

2.8.4 INSTITUCIONÁLNÍ ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

Růstový potenciál přetrvává zejména v Krkonoších ve spojení s místním rozvinutým (avšak spíše kvantitativně, než kvalitativně) sektorem cestovního ruchu a rezidenční atraktivitou území, která je však limitována řadou faktorů (NP, ztížená dopravní dostupnost, omezené spektrum služeb, zatížení intenzivním CR, vysoká cena nemovitostí a vysoké životní náklady). Na území Krkonoš tedy bude v budoucnu žádoucí zejména kvalitativní rozvoj sektoru cestovního ruchu, s případným dílčím doplněním turistické infrastruktury.

V rezidenční oblasti má tedy potenciál zejména blízké okolí Krkonoš, s ohledem na dostupnost služeb a zaměstnání pak zejména ty části Podkrkonoší, odkud je dobrá dostupnost do Vrchlabí, případně i Trutnova. V návaznosti na případný populační rozvoj obcí (a tím pádem i růst kupní síly obyvatel a růst příjmů obcí) může docházet i k rozvoji občanské vybavenosti.

Zásadní význam, a to zejména pro východní část zájmového území, a zejména dosud spíše zaostávající region Žacléřska může mít plánovaná výstavba rychlostní silnice R11, která může zásadním způsobem zlepšit dopravní dostupnost území z hlavních center a může zvýšit atraktivitu území pro případné investory (zejména v oblasti lehké výroby, skladování, služeb, případně i cestovního ruchu). Zprovoznění plánované silnice však může na druhou stranu částečně omezit rezidenční a rekreační potenciál území (zejména v důsledku nárůstu hlukové zátěže a zásahu do krajinného rázu), což platí i o případných silnicí podmíněných investicích.

2.8.5 FINANČNÍ POTENCIÁL

Tabulka 22: Finanční kondice obcí v r. 2013

Obec	Počet obyvatel	Příjmy	Závazky	Příjmy Závazky	
				Na 1 obyvatele	
Bernartice	944	17 650	6 803	18,7	7,2
Černý Důl	734	24 309	1 766	33,1	2,4
Dolní Branná	970	21 584	0	22,3	0,0
Dolní Dvůr	248	4 765	0	19,2	0,0
Dolní Kalná	686	11 534	0	16,8	0,0
Dolní Lánov	738	8 811	0	11,9	0,0
Horní Kalná	367	4 525	4 009	12,3	10,9
Horní Maršov	1 036	29 285	17 089	28,3	16,5
Hostinné	4 599	90 916	27 983	19,8	6,1
Janské Lázně	777	28 689	6 496	36,9	8,4
Klásterská Lhota	204	2 953	0	14,5	0,0
Královec	189	2 912	0	15,4	0,0
Kunčice nad Labem	583	7 916	4 843	13,6	8,3
Lampertice	463	6 184	1 624	13,4	3,5
Lánov	1 772	70 106	3 964	39,6	2,2
Malá Úpa	143	12 875	2 251	90,0	15,7
Mladé Buky	2 257	39 973	1 208	17,7	0,5
Pec pod Sněžkou	643	141 972	71 468	220,8	111,1
Prosečné	554	6 387	96	11,5	0,2
Rudník	2 222	53 833	16 820	24,2	7,6
Strážné	209	18 378	8 696	87,9	41,6
Svoboda nad Úpou	2 128	64 685	0	30,4	0,0
Špindlerův Mlýn	1 175	103 017	19 667	87,7	16,7
Vrchlabí	12 676	341 489	307 539	26,9	24,3
Zlatá Olešnice	186	3 075	0	16,5	0,0
Žacléř	3 385	59 295	42 927	17,5	12,7
Celkem	39 888	1 177 118	545 249	29,5	13,7

Zdroj: Monitor (2014)

Z přehledu dlouhodobých závazků obcí v zájmovém území je zřejmé poměrně vysoké dlouhodobé zadlužení obcí. To činí přes 46 % celkové výše příjmů obcí za rok 2013. Takové dlouhodobé zadlužení může výrazně omezovat schopnosti obcí k předfinancování či spolufinancování projektů podpořených z fondů EU. Nejvíce zadluženou obcí v poměru k příjmům je město Vrchlabí (dlouhodobé závazky ve výši cca 90 % celkových příjmů v r. 2013), které by přitom mělo být jedním z hlavních potenciálních nositelů rozvojových projektů. Vysoce zadlužené jsou dále obce, resp. města Horní Kalná, Žacléř, Kunčice nad Labem a Horní Maršov. Zadlužení je poměrně vysoké také u některých zimních středisek – Pece pod Sněžkou a Strážného. Naopak žádné dlouhodobé závazky neměly ke konci r. 2013 populačně nejmenší obce v zájmovém území a město Svoboda nad Úpou. Bilancování fiskální kondice obcí tedy poukazuje na omezený potenciál obcí a měst ke spolufinancování rozvojových projektů,

protože se vysoké zadlužení týká především mnohých hlavních potenciálních nositelů takových projektů (města a některá zimní střediska).

Vedle obcí a měst se na spolufinancování projektů mohou podílet také různé veřejné instituce působící v území. Vzhledem k absenci větších center a převážně venkovskému rázu území však takových institucí není v území příliš mnoho.

Významným zdrojem ke spolufinancování rozvojových projektů je spoluúčast privátních subjektů, zejména pokud budou nositeli, nebo partnery projektů. Vzhledem k tomu, že je v zájmovém území poměrně vysoká intenzita ekonomické aktivity, je možné předpokládat, že zde existuje značný finanční potenciál privátní sféry. Na druhou stranu je však velká část tohoto potenciálu vázána zejména na subjekty podnikající v CR, což je jen jedna skupina potenciálních příjemců podpory.

2.8.6 SHRNUÍ

- Valná většina obcí v zájmovém území má platný územní plán. Obce bez ÚP, nebo se zastaralým ÚP pořizují nový ÚP, nebo aktualizace stávajícího ÚP.
- Rozvojová území jsou vzhledem k převládajícímu venkovskému charakteru území spíše menšího rozsahu i v menší četnosti. V území je několik významnějších výrobních rozvojových ploch, mnohem čtenější jsou však rozvojové plochy pro rekreaci a bydlení. Právě rekreace a bydlení jsou hlavní funkce s rozvojovým potenciálem.
- Díky atraktivitě území je zde poměrně solidní lidský i ekonomický kapitál, který je do značné míry vázán na sektor CR.
- Finanční potenciál obcí a měst je vzhledem k poměrně vysokému zadlužení limitovaný. Lze však očekávat potenciál místní soukromé sféry, který je však soustředěn v několika dominantních odvětvích (zejména v sektorech zpracovatelského průmyslu a CR).

3 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza hodnotí hlavní rozvojové faktory území a rozděluje je podle dvou kritérií:

- vnitřní/vnější faktory,
- pozitivně/negativně působící faktory.

Na základě tohoto rozdělení vzniká čtyřpolní typologie, z níž je složen akronym SWOT:

- silné stránky (S = strengths) – vnitřní pozitivní faktory;
- slabé stránky (W = weaknesses) – vnitřní negativní faktory;
- příležitosti (O = opportunities) – vnější pozitivní faktory;
- hrozby (T = threats) – vnější negativní faktory.

Tyto kategorie sledují logiku uvedenou na obrázku.

Obrázek 3: Konstrukce analýzy SWOT

	pozitiva	negativa
vnitřní faktory, přítomnost, výchozí stav	silné stránky (S)	slabé stránky (W)
vnější faktory, budoucnost, potřeba intervencí	příležitosti (O)	hrozby (T)

Smyslem SWOT analýzy je identifikace hlavních rozvojových faktorů působících na rozvoj regionu. Jednotlivé položky SWOT byly identifikovány zpracovatelem s využitím vlastních analýz a dalších dostupných zdrojů (zpracované strategie, realizované průzkumy a šetření atd.).

Úvodním krokem při zpracování SWOT byla definice tematických okruhů. Na základě informací z předchozích analytických výstupů bylo definováno 6 okruhů, které představují relativně ucelená témata:

- poloha, image a správa regionu (zahrnující faktory vyplývající z geografické polohy a image regionu, místní a regionální správu, zapojení obyvatel do komunitního života a spolupráci mezi aktéry v regionu vč. aktérů ochrany přírody a krajiny),
- infrastruktura a občanská vybavenost (zahrnující vše, co se týká infrastruktury a vybavenosti pro dopravu, vzdělávání, sociální služby, zdravotnictví, sport, kulturu a bydlení a technické infrastruktury),
- ekonomika a lidské zdroje (zahrnující „výkonnostní“ faktory regionu, tedy předpoklady pro ekonomický rozvoj, podnikání a inovace, včetně vzdělávání a trhu práce),
- obyvatelstvo a sociální soudržnost (zahrnující „měkké“ aspekty rozvoje regionu, tedy skladbu a identitu obyvatelstva),

- životní prostředí (zahrnující jednotlivé složky životního prostředí, krajinu a přírodní potenciál, a to i v širším smyslu „kvality prostředí pro život obyvatel a návštěvníků“ a urbanistického rázu sídel),
- cestovní ruch (zahrnující průřezově rozvojové aspekty ovlivňující cestovní ruch jako jedno z významných odvětví specifických pro Krkonoše).

Rozdělení faktorů podle těchto témat samozřejmě není „ostré“, jednotlivé faktory mohou mít relevanci vůči dvěma nebo několika tematickým okruhům. Jde o orientační rozdělení, které má množství identifikovaných faktorů učinit přehlednějším.

Jednotlivé problémové okruhy byly podrobeny analýze SWOT. Byl zpracován přehled jednotlivých faktorů pro každý problémový okruh. Smyslem dílčích SWOT je identifikace hlavních rozvojových faktorů působících na rozvoj kraje v každém tematickém okruhu.

Zároveň byla v souladu s metodikou zpracování CLLD vyhotovena také souhrnná SWOT analýza, která představuje souhrn hlavních rozvojových faktorů pro zájmové území, které jsou zároveň obsaženy v dílčích SWOT. Výsledky analýzy SWOT jsou uvedeny v následujících podkapitolách.

3.1 SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA

Silné stránky

- „Makropoloha“ v rámci relativně hustě zalidněného území střední Evropy s řadou center (Praha, Vratislav, Drážďany, částečně i Berlín, v Česku také Liberec, Hradec Králové)
- Výrazný a převážně pozitivní mediální obraz regionu
- Existence jasných a odborně kvalitních nositelů, iniciátorů a moderátorů regionální spolupráce (MAS Krkonoše, Krkonoše SMO, svazky obcí, Správa KRNAP, města Vrchlabí a Hostinné)
- Obecně dobrá občanská vybavenost sídel (mateřské a základní školy, zdravotnická zařízení, zařízení pro kulturu a sport místních obyvatel)
- Existence několika regionálních odvětví významných v celostátním měřítku (elektrotechnický, strojírenský a automobilový průmysl, cestovní ruch) majících na poměry příhraničního regionu vysoký inovační potenciál a přidanou hodnotu
- Pestrost ekonomických aktivit z hlediska velikosti i zaměření ekonomických subjektů
- Relativně rozvinuté drobné podnikání
- Značný přírodní potenciál území (mj. vodní toky a další obnovitelné zdroje energie, rozsáhlé lesní plochy)
- Přítomnost atraktivní, na většině území zachovalé přírody, s dostatkem unikátních přírodních zajímavostí, pestrost krajinných typů v zájmovém území
- Relativně zachovalé životní prostředí v sídlech
- Existence národního parku, biosférické rezervace a dalších institutů ochrany přírody a krajiny zvyšujících atraktivitu území a působících jako ochrana proti necitlivým zásahům do krajiny
- Vysoké lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu (přítomnost přírodních i kulturních atraktivit, nejlepší předpoklady pro lyžování v Česku)
- Dlouhodobá tradice turistiky (více než 150 let) vč. formování podmínek pro toto odvětví
- Územní dekoncentrovanost středisek cestovního ruchu s alespoň nějakým doprovodným zázemím (v rámci horské, nikoli podhorské části regionu)
- Časová dekoncentrovanost cestovního ruchu, existence dvou relativně rovnocenných sezón v roce

- Blížkost velkého německého a polského trhu (v případě německého i značná kupní síla)

Slabé stránky

- Periferní „mikropoloha“ na okraji Královéhradeckého kraje i Česka
- Velká rozloha obcí a nepřístupný terén komplikující a prodražující správu, údržbu a rozvoj území bez adekvátní finanční kompenzace
- Relativně neprostupné hory jako bariéra ekonomické i kulturní spolupráce
- Dopravní odlehlost regionu (stranou od páteřních národních a mezinárodních dopravních tahů) pro vyjížďku obyvatel za službami a zaměstnáním mimo region i pro příjezd návštěvníků
- Chybějící obchvaty sídel a řada závad v silniční síti (zejména na I/14) a zejména pro nákladní dopravu (dáno také členitým reliéfem)
- Velká, nárazová zátěž infrastruktury návštěvníky (parkovací kapacity, silniční síť, technická infrastruktura)
- Slabý význam železnic v dopravní obslužnosti i turistické dopravě, reálné vyřazení železnic ze systému regionální dopravy
- Existence konfliktních míst cyklistické a silniční dopravy
- Absence sítě technické infrastruktury, zejména pak splaškové kanalizace s ČOV a vodovodů v menších sídlech a okrajových částech jinak optimálně vybavených obcí
- Vysoká nákladnost pokrytí území službami a infrastrukturou vzhledem k nízké hustotě zalidnění, charakteru sídel a reliéfu
- Relativně velká závislost regionální ekonomiky na několika málo odvětvích (automobilový průmysl a cestovní ruch)
- Snížená konkurenceschopnost zemědělství v důsledku zastaralé infrastruktury a vybavení zemědělských podniků a vysoké závislosti zemědělců na zpracovatelích a obchodních řetězcích
- Zhoršená ekonomická situace a situace na trhu práce na Žacléřsku spojená s důsledky strukturálních změn ekonomiky a zejména ukončení těžby černého uhlí
- Velké mezisezónní výkyvy nabídky na trhu práce v souvislosti se sezónními vlivy, zejména ve střediscích CR
- Omezený inovační potenciál místní ekonomiky v důsledku charakteru území, absence vysokých škol a nedostatku vysoce (a technicky) kvalifikované pracovní síly
- Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky, nesoulad nabídky studijních oborů s nabídkou na trhu práce
- Existence některých environmentálních rizik ovlivňující jak život v obcích, tak kvalitu přírodního prostředí (mj. doprava, lokální povodně)
- Zátěž životního prostředí v turisticky exponovaných lokalitách v důsledku masového cestovního ruchu
- Proměna prostředí a rázu některých obcí (platí zvláště pro střediska cestovního ruchu) v posledních 15 letech
- Rozpočtové určení daní, neodpovídající požadavkům/nákladům obcí na zajištění kvality ŽP (odpady, odpadní vody) v oblasti s vyššími nároky na ochranu ŽP a skutečným výnosům v území mj. z cestovního ruchu
- Pokles návštěvnosti regionu v posledních letech, zejména ze strany zahraničních návštěvníků
- Ztráta atraktivity regionu pro velkou část někdejších pravidelných domácích návštěvníků (vlivem nárůstu domácí i zahraniční konkurence)
- Nízká kvalita služeb v cestovním ruchu v poměru k cenové hladině, domácí i zahraniční konkurenci
- Nedostatečná doprovodná infrastruktura a služby cestovního ruchu jako alternativa k dominantním formám cestovního ruchu

- Nízká kapacita a přeplněnost sjezdovek snižující atraktivitu regionu pro zimní návštěvníky a představující limit rozvoje cestovního ruchu
- Nekvalitní, neodůvodněný, málo cílený a stereotypní marketing hlavně směrem k domácím návštěvníkům, slabý marketingový důraz na nové trendy a formy cestovního ruchu
- Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích (komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidňenost středisek, zahlcení auty) snižující jejich původní atraktivitu pro část návštěvníků

Příležitosti

- Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce
- Výrazné zlepšení dopravní polohy zejména východní části regionu v případě zprovoznění rychlostní silnice R 11 s pozitivním vlivem na dostupnost pracovních a obslužných center a konkurenceschopnost regionu
- Rekonstrukce silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich stav, parametry a tím i dostupnost regionu a snižující negativní dopady na obytné prostředí a bezpečnost provozu v dotčených sídlech
- Koncentrace finančních zdrojů z ESIF a z národních zdrojů mj. na oblast dopravní, technické a turistické infrastruktury
- Zlepšení dostupnosti sociálních služeb přeměnou pobytových služeb ve služby komunitního typu
- Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření
- Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů
- Spolupráce škol a podniků a rozvoj podniků s inovativními schopnostmi
- Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)
- Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku a k daňovým výnosům na území regionu
- Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (regionální webové portály, společné celokrkonoské projekty, turistické karty apod.) vč. zapojení polské strany
- Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku
- Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vrací na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.)
- Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko)
- Příliv finančních prostředků z ESIF na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce
- Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF

Hrozby

- Zhoršení image regionu v důsledku přílišné preference místních a úzkých skupinových zájmů před potřebami regionu a výrazné změny urbanistického rázu některých sídel
- Stagnace regionální dopravní infrastruktury v důsledku prioritizace dopravních staveb v jiných regionech
- Rušení železničních tratí (zejména 043 Trutnov – Královec – Lubawka/Žacléř), nenaplnění potenciálu železniční dopravy v regionu
- Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí obyvatel
- Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví
- Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby

- Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější, případně i kvalifikovanější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti
- Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující průmysl, cestovní ruch)
- (Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastrukturních projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území
- Tlak na těžbu břidlicového plynu
- Snižování části rozpočtu KRNAP (rozpočet MŽP) s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.)
- Vliv klimatických změn na vývoj unikátní krkonošské přírody
- Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti
- Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska
- Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů
- Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.), propadání zájmového území v konkurenčním prostředí destinací cestovního ruchu
- Zhoršení image Krkonoš málo účinnou spoluprací jednotlivých subjektů cestovního ruchu a zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb (zejména ubytovacích a stravovacích) ve vztahu ke konkurenčním destinacím
- Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek
- Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu

3.2 DÍLČÍ SWOT ANALÝZY

3.2.1 POLOHA, IMAGE A SPRÁVA REGIONU

Silné stránky

- „Makropoloha“ v rámci relativně hustě zalidněného území střední Evropy s řadou center (Praha, Vratislav, Drážďany, částečně i Berlín, v Česku také Liberec, Hradec Králové)
- Stabilní sídelní struktura s malým počtem populačně nejmenších sídel
- Výrazný a převážně pozitivní mediální obraz regionu
- Relativně konstruktivní, rozumná spolupráce mezi aktéry, fungující koordinace aktivit regionálního rozvoje
- Existence formálních i neformálních diskusních platforem, vystupujících navenek jednotně
- Existence jasných a odborně kvalitních nositelů, iniciátorů a moderátorů regionální spolupráce (MAS Krkonoše, Krkonoše SMO, svazky obcí, Správa KRNAP, města Vrchlabí a Hostinné)

Slabé stránky

- Periferní „mikropoloha“ na okraji Královéhradeckého kraje i Česka
- Velká rozloha obcí a nepřístupný terén komplikující a prodražující správu, údržbu a rozvoj území bez adekvátní finanční kompenzace
- Relativně neprostupné hory jako bariéra ekonomické i kulturní spolupráce
- Odlišný charakter území Krkonoš a Podkrkonoší (tj. severní, jižní a východní části zájmového území) a z toho vyplývající rozdílné priority a zájmy obcí a dalších subjektů
- Poměrně velké dlouhodobé zadlužení řady obcí a měst v území, zejména těch, které by měly být hlavními nositeli rozvojových aktivit

Příležitosti

- Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce
- Tlak na zvýšení meziobecní spolupráce z celostátní úrovně
- Výrazné zlepšení dopravní polohy východní části regionu v případě zprovoznění rychlostní silnice R 11

Hrozby

- Zhoršení image regionu v důsledku přílišné preference místních a úzkých skupinových zájmů před potřebami regionu a výrazné změny urbanistického rázu některých sídel
- Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti „měkkých“ aktivit financovaných z ESF (např. vzdělávací aktivity (celoživotní vzdělávání apod.), projekty zaměřené na výměnu zkušeností, know-how, inovace, atd.)
- Slabá absorpční kapacita některých měst a obcí v příštím programovacím období v důsledku vysokého dlouhodobého zadlužení

3.2.2 INFRASTRUKTURA A VYBAVENOST

Silné stránky

- Obecně dobrá občanská vybavenost sídel (mateřské a základní školy, zdravotnická zařízení, zařízení pro kulturu a sport místních obyvatel)
- Hustota a kapacita silniční (až na výjimky) a železniční sítě odpovídající průměrným dopravním intenzitám, hustotě zalidnění a turistické návštěvnosti
- Dobrá vybavenost většiny sídel technickou infrastrukturou
- Dobrá dopravní obslužnost veřejnou dopravou na hlavních trasách v rámci regionu do jeho center
- Nadstandardní vybavenost Vrchlabí vzhledem k jeho velikosti
- Hustá síť cyklistických a pěších tras a lyžařských běžeckých tratí

Slabé stránky

- Dopravní odlehlost regionu (stranou od páteřních národních a mezinárodních dopravních tahů) pro vyjížděku obyvatel za službami a zaměstnáním mimo region i pro příjezd návštěvníků
- Odlehlost a špatná (dlouhá) dopravní dostupnost velké části obcí vůči regionálním centrům a jejich službám (i v důsledku členitého reliéfu)
- Chybějící obchvaty sídel a řada závad v silniční síti (zejména na I/14) a zejména pro nákladní dopravu (dáno také členitým reliéfem)

- Špatný technický stav velké části silnic II. a III. třídy a místních komunikací
- Dlouhá zima prodražující správu a údržbu silnic a další infrastruktury a komplikující dopravu (kalamitní situace)
- Velká, nárazová zátěž infrastruktury návštěvníky (parkovací kapacity, silniční síť, technická infrastruktura)
- Slabý význam železnic v dopravní obslužnosti i turistické dopravě, reálné vyřazení železnic ze systému regionální dopravy
- Existence konfliktních míst pěší, cyklistické a silniční dopravy
- Nedobudované úseky cyklistických stezek, chybějící úseky cyklistických tras a deficity v jejich doprovodné infrastruktuře (značení, mobiliář) v exponovaných místech, zejména v podhorských oblastech
- Absence sítě technické infrastruktury, zejména pak splaškové kanalizace s ČOV a vodovodů v menších sídlech a okrajových částech jinak optimálně vybavených obcí
- Dostupnost veřejných služeb v území limitovaná charakterem osídlení, reliéfu i dopravní sítě
- Vysoká nákladnost pokrytí území službami a infrastrukturou vzhledem k nízké hustotě zalidnění, charakteru sídel a reliéfu
- Nedostatečné kapacity některých sociálních služeb, absence nabídky vybraných druhů sociálních a doplňkových služeb v regionu
- Absence systému udržitelného dlouhodobého financování sociálních služeb
- Nižší úroveň základních a středních škol, učilišť
- Nízká nabídka dostupné péče o děti do 3 let
- Místy nevyhovující vybavenost infrastrukturou pro aktivní trávení volného času (chybějící či zanedbaná kulturní a sportovní zařízení a zázemí pro činnost spolků, úzké spektrum disponibilní infrastruktury) s dopady na kvalitu života i možnosti vyžití návštěvníků území
- Přetrvávající bariérovost dopravní infrastruktury, veřejných prostranství i objektů občanské vybavenosti

Příležitosti

- Výstavba komunikace R11 zlepšující dostupnost regionu
- Výstavba komunikace R35 částečně zlepšující dostupnost regionu
- Rekonstrukce silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich stav, parametry a tím i dostupnost regionu a snižující negativní dopady na obytné prostředí a bezpečnost v dotčených sídlech
- Realizace některého z velkých projektů rozvoje železniční sítě
- Dílčí úprava v železniční dopravě vedoucí ke zvýšení její atraktivity pro dojížděku do zaměstnání a škol (vznik „podhorské příměstské železnice“)
- Obecný nárůst obliby cyklistické dopravy a elektromobility jako alternativy vůči „tradičním“ druhům dopravy
- Zlepšení dostupnosti sociálních služeb přeměnou pobytových služeb ve služby komunitního typu
- Koncentrace finančních zdrojů z ESIF a z národních zdrojů mj. na oblast dopravní, technické a turistické infrastruktury
- Rozvoj kvality a relevance počátečního vzdělávání pro trh práce v souvislosti s podporou infrastruktury tzv. klíčových kompetencí z ESIF
- Rozvoj sítí a kapacit technické infrastruktury v souvislosti s podporou z ESIF (zejména vodovodů, splaškové kanalizace a ČOV)
- Modernizace a zvyšování energetické efektivity objektů občanské vybavenosti mj. v souvislosti s podporou z ESIF jako předpoklad pro zvyšování kvality a ekonomické efektivity veřejných služeb
- Rozvoj infrastruktury volného času v souvislosti s podporou z ESIF či aktivizací místního kapitálu

Hrozby

- Stagnace regionální dopravní infrastruktury v důsledku prioritizace dopravních staveb v jiných regionech
- Rušení železničních tratí (zejména 043 Trutnov – Královec – Lubawka/Žacléř), nenaplnění potenciálu železniční dopravy v regionu
- Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí obyvatel
- Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví
- Zhoršení dostupnosti základních zdravotnických služeb mimo centra regionu v důsledku stárnutí praktických lékařů a komplikovaného převodu jejich praxí na mladé lékaře
- Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby
- Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování sociálních služeb, převaha projektového financování řady služeb
- Stagnace a zanedbávání objektů občanské vybavenosti a infrastruktury volného času v důsledku omezených zdrojů obcí a měst na jejich obnovu a údržbu

3.2.3 EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

Silné stránky

- Existence několika regionálních odvětví významných v celostátním měřítku (elektrotechnický, strojírenský a automobilový průmysl, cestovní ruch) majících na poměry příhraničního regionu vysoký inovační potenciál a přidanou hodnotu
- Pestrost ekonomických aktivit z hlediska velikosti i zaměření ekonomických subjektů
- Relativně rozvinuté drobné podnikání
- Západní část území je jednou z nevyspělejších příhraničních oblastí, kde místní ekonomika prosperuje i navzdory periferní poloze
- Dostatek průmyslových zón současných i potenciálních (tj. nevyužitých pozemků a areálů v intravilánu obcí)
- Stále ještě dobrá řemeslná dovednost a kreativita lidí

Slabé stránky

- Relativně velká závislost regionální ekonomiky na několika málo odvětvích (automobilový průmysl a cestovní ruch)
- Úpadek části tradičních průmyslových odvětví i zemědělství
- Nízká konkurenceschopnost zemědělství v důsledku zastaralé infrastruktury a vybavení zemědělských podniků a vysoké závislosti zemědělců na zpracovatelích a obchodních řetězcích
- Zhoršená ekonomická situace a situace na trhu práce na Žacléřsku spojená s důsledky strukturálních změn ekonomiky a zejména ukončení těžby černého uhlí
- Relativně nižší příjmy obcí v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště
- Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly
- Omezený inovační potenciál místní ekonomiky v důsledku charakteru území, absence vysokých škol a nedostatku vysoce (a technicky) kvalifikované pracovní síly
- Neochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh

- Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména ve východní části území
- Velké mezisezónní výkyvy nabídky na trhu práce v souvislosti se sezónními vlivy, zejména ve střediscích CR
- Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky, nesoulad nabídky studijních oborů s nabídkou na trhu práce
- Strukturální nezaměstnanost, nevyhovující kvalifikace uchazečů na trhu práce
- Nepružný pracovní trh (hodně nezaměstnaných, ale i hodně volných pracovních míst)
- Absence výrazných podnikatelských osobností se vztahem k regionu

Příležitosti

- Zlepšení dopravní dostupnosti pracovních center a zvýšení konkurenceschopnosti regionu v důsledku realizace významných dopravních staveb, zejména pak rychlostní silnice R11
- Legislativní změny zvýhodňující místní dodavatele a aktivizující místní trh (vč. úprav zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní)
- Zvyšování konkurenceschopnosti zemědělství a drobného podnikání v souvislosti s podporou z ESIF
- Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření
- Postupný nárůst prestiže technických oborů a optimalizace nabídky studijních oborů s nabídkou na trhu práce v regionu
- Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor
- Zvyšování lidského kapitálu v území v souvislosti s přistěhováním obyvatel vyhledávajících místní atraktivní prostředí
- Lokalizace technické vysoké či kvalitní střední školy nebo jejího detašovaného pracoviště
- Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů
- Spolupráce škol a podniků a rozvoj podniků s inovativními schopnostmi
- Zvyšování kvality počátečního vzdělávání v souvislostmi s podporou z ESIF

Hrozby

- Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější, případně i kvalifikovanější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti
- Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků
- Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce, v jednotlivých obcích oslabení aktivní politiky zaměstnanosti
- Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující průmysl, cestovní ruch)
- Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů
- Limitování, resp. vyčerpání potenciálu ekonomického rozvoje v důsledku střetu zájmů (zejména ochrany přírody a rekreační, rezidenční a výrobní funkce v území)
- Snížování konkurenceschopnosti místní ekonomiky v důsledku stagnace kvality vzdělávání
- Snížování ekonomické vitality podhorských venkovských částí území v důsledku stagnace či úpadku zemědělství a drobného podnikání

3.2.4 OBYVATELSTVO A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST

Silné stránky

- Relativně silná pospolitost a místní identita obyvatel (hlavně těch starších), možnost identifikace s regionální symbolikou a institucemi, identifikace s obcí i regionem jako celkem (navzdory přerušené kontinuitě osídlení)
- Stabilizující se struktura obyvatel (sociální, národnostní) v posledních desítkách let
- Přirozený přírůstek obyvatel v posledních letech
- Poměrně příznivá věková skladba obyvatel
- Poměrně vysoká bezpečnost z hlediska statistik kriminality (mimo návštěvníky ovlivněná zimní střediska)

Slabé stránky

- Vylidňování měst, zejména v důsledku úbytku obyvatel stěhováním
- Stárnutí populace (zejména ve městech)
- Poměrně nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel, zejména pak v menších obcích mimo KRNP
- Nedostatečná soustavná, věcná občanská přeshraniční spolupráce s Polskem
- Poválečná fluktuace obyvatel v obcích s někdejší německým osídlením, přerušená tradice osídlení
- Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích snižující jejich atraktivitu pro bydlení zejména „starousedlíků“
- Problematické soužití starousedlíků, nově příchozích obyvatel a návštěvníků území
- Možnosti volnočasového vyžití determinované charakterem území (dominance outdoorových forem individuálního vyžití nad komunitními volnočasovými aktivitami)
- Nekoncepční a nekoordinovaná nabídka volnočasového vyžití

Příležitosti

- Spolupráce s Polskem, oboustranná hospodářská, společenská a kulturní inspirace
- Růst atraktivity venkova a oblastí s atraktivní krajinou a kvalitním prostředím pro bydlení a práci z domova
- Vtažení nově příchozích obyvatel do rozvojových aktivit a společenského dění v území
- Posilování bezpečnosti v území jako předpokladu pro pozitivní image i vysokou kvalitu života
- Zlepšení soužití různých skupin obyvatel i návštěvníků území prostřednictvím aktivizace komunitního a spolkového života, oživení historických tradic a zlepšení příležitostí pro společné aktivní trávení volného času

Hrozby

- Sociální napětí mezi „starousedlíky“ a majiteli apartmánových bytů a podnikateli v turisticky exponovaných obcích
- Trend marginalizace či zániku nejmenších sídel v důsledku absence všech služeb a špatné dostupnosti
- Odliv vzdělaných a mladých lidí kvůli omezeným možnostem uplatnění a zhoršené dostupnosti služeb
- Přesun sociálně slabých a tzv. sociálně nepřízřivých obyvatel do rezidenčně méně atraktivních částí regionu

3.2.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Silné stránky

- Značný přírodní potenciál území (mj. vodní toky a další obnovitelné zdroje energie, rozsáhlé lesní plochy)
- Přítomnost atraktivní, na většině území zachovalé přírody, s dostatkem unikátních přírodních zajímavostí, pestrost krajinných typů v zájmovém území
- Relativně zachovalé životní prostředí v sídlech (mj. vysoký index ekologické stability na většině území)
- Existence národního parku, biosférické rezervace a dalších institutů ochrany přírody a krajiny zvyšujících atraktivitu území a působících jako ochrana proti necitlivým zásahům do krajiny

Slabé stránky

- Existence některých environmentálních rizik ovlivňující jak život v obcích, tak kvalitu přírodního prostředí (mj. doprava, lokální povodně)
- Zátěž životního prostředí v turisticky exponovaných lokalitách v důsledku masového cestovního ruchu
- Velký počet a rozloha brownfieldů a dalších ploch a objektů s nejasným využitím a ekologickými zátěžemi
- Proměna prostředí a rázu některých obcí (platí zvláště pro střediska cestovního ruchu) v posledních 15 letech
- Silné zastoupení „nešetrných“ forem cestovního ruchu a zábavy z hlediska možných konfliktů s ochranou přírody a krajiny (skialpinismus, horská cyklistika, jízda na čtyřkolkách, sněžných skútrech apod.)
- Rozpočtové určení daní, neodpovídající požadavkům/nákladům obcí na zajištění kvality ŽP (odpady, odpadní vody) v oblasti s vyššími nároky na ochranu ŽP a skutečným výnosům v území mj. z cestovního ruchu

Příležitosti

- Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)
- Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku a k daňovým výnosům na území regionu
- Zvýšení uvědomělosti a odpovědnosti obyvatel a návštěvníků vůči národnímu parku a životnímu prostředí mj. jako výsledek environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty

Hrozby

- (Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastrukturních projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území
- Tlak na těžbu břidlicového plynu
- Snižování části rozpočtu KRNAP (rozpočet MŽP) s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.)
- Vliv klimatických změn na vývoj unikátní krkonošské přírody
- Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti

3.2.6 CESTOVNÍ RUCH

Silné stránky

- Vysoké lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu (přítomnost přírodních i kulturních atraktivit, nejlepší předpoklady pro lyžování v Česku)
- Dlouhodobá tradice turistiky (více než 150 let) vč. formování podmínek pro toto odvětví
- Územní dekoncentrovanost středisek cestovního ruchu s alespoň nějakým doprovodným zázemím (v rámci horské, nikoli podhorské části regionu)
- Časová dekoncentrovanost cestovního ruchu, existence dvou relativně rovnocenných sezón v roce
- Doplnkovost turistické nabídky s Polskem
- Blízkost velkého německého a polského trhu (v případě německého i značná kupní síla)
- Široká síť informačních center
- Rozvinutý systém cyklobusů a skibusů
- Rozšiřující se nabídka aktivit cestovního ruchu šetrných k přírodě
- Nastartovaná spolupráce veřejného sektoru s podnikateli
- Přetrvávající poměrně dlouhá délka pobytu návštěvníků, zejména v horských střediscích a lázních

Slabé stránky

- Pokles návštěvnosti regionu v posledních letech, zejména ze strany zahraničních návštěvníků
- Ztráta atraktivity regionu pro velkou část někdejších pravidelných domácích návštěvníků (vlivem nárůstu domácí i zahraniční konkurence)
- Nízká kvalita služeb v cestovním ruchu v poměru k cenové hladině, domácí i zahraniční konkurenci
- Pomalý růst kvality služeb v cestovním ruchu (i ve vztahu k cenové hladině), chybějící certifikace služeb
- Vysoká cenová hladina, nedostatek služeb střední kategorie zejména v největších střediscích
- Image drahé, přeplněné turistické destinace u řady zejména domácích návštěvníků
- Nedostatečná doprovodná infrastruktura a služby cestovního ruchu jako alternativa k dominantním formám cestovního ruchu
- Nízká kapacita a přeplněnost sjezdovek snižující atraktivitu regionu pro zimní návštěvníky a představující limit rozvoje cestovního ruchu
- Výrazná územní nerovnoměrnost v nabídce služeb v cestovním ruchu i v návštěvnosti (Krkonošská horská střediska × Podkrkonoší) s důsledky na přetížení hlavních středisek a podvyžití potenciálu Podkrkonoší
- Velký počet provozovatelů turistických služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) a nemají zájem o dlouhodobou prosperitu regionu
- Roztříštěnost a nekonceptnost informačních služeb a marketingových aktivit (nejen) v oblasti cestovního ruchu na úrovni státní, krajské a místní, slabá koordinace mez podnikateli a samosprávou
- Nekvalitní, neodůvodněný, málo cílený a stereotypní marketing hlavně směrem k domácím návštěvníkům, slabý marketingový důraz na nové trendy a formy cestovního ruchu
- Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích (komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidněnost středisek, zahlcení auty) snižující jejich původní atraktivitu pro část návštěvníků
- Absence analytických informací o návštěvnosti (struktura návštěvníků, jejich rozhodování o volbě destinace a požadavcích na strukturu a kvalitu služeb apod.)

- Častý rozdíl v osobě vlastníka, nájemce a konkrétního provozovatele (zaměstnanec) u poskytovatelů služeb v cestovním ruchu s vlivem na kvalitu a cenovou politiku u poskytovaných služeb
- Nedostatečně využitý potenciál a mnohdy zanedbaný stav kulturního dědictví regionu

Příležitosti

- Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (regionální webové portály, společné celokrkonoské projekty, turistické karty apod.) vč. zapojení polské strany
- Zájem investorů rozvíjet infrastrukturu pro cestovní ruch
- Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku
- Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vrací na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.)
- Růst obliby kratších i delších turistických cest v rámci Česka, částečný návrat domácích návštěvníků
- Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko)
- Příliv finančních prostředků z ESIF na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce
- Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF
- Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, vedoucí k dekoncentraci návštěvnosti
- Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty, které konvenují s turistickým potenciálem Krkonoš

Hrozby

- Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska
- Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů
- Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.), propadání zájmového území v konkurenčním prostředí destinací cestovního ruchu
- Pokles atraktivity hlavních středisek cestovního ruchu v důsledku přetížení a dalšího neuváženého rozvoje rekreační a rezidenční zástavby s vlivem na krajinný a urbanistický ráz
- Zhoršení image Krkonoš málo účinnou spoluprací jednotlivých subjektů cestovního ruchu a zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb (zejména ubytovacích a stravovacích) ve vztahu ke konkurenčním destinacím
- Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek
- Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů
- Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která deformuje tržní prostředí a vytváří prostředí pro nižší transparentnost
- Realizace velkých infrastrukturních projektů koncentrujících návštěvnost a majících relativně malé dopady a dlouhou ekonomickou návratnost
- Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu
- Neschválení / dlouhodobá absence specializovaného zákona o cestovním ruchu

4 ANALÝZA ROZVOJOVÝCH PROBLÉMŮ A POTŘEB ÚZEMÍ

Následující kapitola popisuje hlavní rozvojové problémy a potřeby zájmového území. Problémy a potřeby byly identifikovány s využitím výstupů jednotlivých analytických kapitol a dále s využitím existujících strategických dokumentů relevantních pro zájmové území. Dále byly při identifikaci rozvojových problémů a potřeb uplatněny zejména závěry z uskutečněných řízených rozhovorů a jednání pracovních skupin při zpracování ISRR Krkonoše. Problémy a potřeby jsou zpracovány v tříúrovňové hierarchii:

- problémové okruhy (celkem 5 okruhů s vysokým počtem a závažností problémů),
- hlavní problémy (několik problémů v rámci každého problémového okruhu),
- dílčí problémy (informativní shrnutí popisu hlavních problémů).

Na hierarchicky nejvyšší úrovni se nachází 5 problémových okruhů:

- Doprava
- Sociální soudržnost a veřejné služby
- Ekonomika a lidské zdroje
- Cestovní ruch
- Životní prostředí a přírodní zdroje

V dalším textu je pro každý problémový okruh uveden výčet hlavních a v rámci nich také dílčích problémů. Z důvodu přehlednosti textu je výčet dílčích problémů v rámci každého problému hlavního uveden v odrážkách. Analýza problémů a potřeb je zpracována s přihlédnutím k rozsahu a významu jednotlivých problémů pro zájmové území, rozvojové problémy a potřeby, které bude možné řešit prostřednictvím ESI fondů s ohledem na možnosti financování v rámci integrovaného nástroje, jsou zvýrazněny žlutou barvou.

4.1 DOPRAVA

Nedostatečné napojení na páteřní dopravní a komunikační síť

- Chybějící rychlé silniční spojení směrem na Prahu, Vratislav a Německo a regionální centra Hradec Králové a Liberec
- Odkládání výstavby silnice D11/R11/S3 a komplikované hledání česko-polské shody v otázce harmonogramu realizace stavby
- Neúplné pokrytí území signálem mobilních operátorů, rozhlasu a televize

Velké množství dopravních závad na regionální silniční síti

- Páteřní silnice procházejí zastavěnými částmi sídel (I/14, I/16) v těsné blízkosti obytných domů, škol a dalších citlivých lokalit

- Pomalé silniční propojení v západovýchodním směru a několik paralelních silnic s četnými závadami místo jediné páteřní a kvalitní
- Obtížná zimní údržba komunikací s ohledem na extrémní klimatické podmínky, nedostatečnou šířku, požadavky na parkování návštěvníků a oprávněné zájmy ochrany přírody
- Špatný technický stav většiny regionálních silnic II. a III. třídy a významných místních komunikací

Zastaralá železniční infrastruktura a riziko omezení železniční dopravy

- Železniční síť s velkou hustotou a nedostatečnými provozními parametry (propustná výkonnost tratí, rychlost vlaků)
- Chybějící železniční napojení a vzájemné propojení center cestovního ruchu a lokálních center (Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn, Vrchlabí) a vč. center v okolí zájmové oblasti (Jilemnice, Semily, Rokytnice nad Jizerou, Harrachov)
- Nedostatečné využití kapacity řady regionálních vlakových spojů
- Vzájemný souběh železniční a autobusové dopravy v některých relacích
- Dálková doprava do regionu z Prahy, Hradce Králové a dalších center je zajištěna téměř výhradně autobusy (včetně dálkových skibusů) až do cílové krkonošské destinace

Nízký podíl šetrných forem dopravy na přepravní práci

- Vysoký důraz na silniční infrastrukturu na úkor infrastruktury pro šetrné formy dopravy (veřejná doprava, cyklistika, chůze, elektromobilita)
- Značná míra přístupnosti cenných oblastí pro individuální automobilovou dopravu (některé horské boudy, centra měst...)
- Nevyužitý potenciál elektromobility včetně kombinace různých forem šetrné dopravy pro cestovní ruch i pravidelné dojíždění
- Velké množství vzájemně navazujících lánových vsí podél hlavních silnic bez jakékoli infrastruktury pro bezpečný pohyb chodců a cyklistů (vozičkářů, dětských kočárků atd.)
- Chybějící pěší a cyklistická vazba zastavěných částí sídel na okolní volnou krajinu mimo silniční síť
- Zhoršená prostupnost venkovských sídel pro pěší daná zánikem některých cest a složitými majetkovými poměry bránícími jejich obnově
- Narušená historická cestní síť s vysokou mírou malebnosti a krajínovnosti (solitérní stromy, křížky, výhledy apod.) a značným potenciálem v oblasti cestovního ruchu (zejména v Podkrkonoší)
- Nevyužitý potenciál přírodních a dalších výškově málo členitých koridorů (vodní toky, železnice) pro vedení atraktivních pěších a cyklistických cest v sídlech i volné krajině

Chybějící kvalitní přeshraniční propojení

- Značné fyzickogeografické bariéry (hornatost území, ochrana přírody a krajiny v rámci KRNP) bránící přeshraničním vazbám
- Přeshraniční česko-polské vazby na území regionu realizovány prakticky výhradně prostřednictvím individuálního motorismu (dáno i charakterem krajiny)

- Špatný stav a nevyužitý potenciál přeshraničního železničního spojení v oblasti Královce (problémy zejména na navazujících polských tratích)
- Provoz systému krkonošských cyklobusů a skibusů pouze na české straně pohoří
- Neodpovídající přeshraniční značení opomíjející uvedení cílů na opačné straně hranice

Konflikty mezi jednotlivými druhy dopravy

- Zhoršená bezpečnost pěší a cyklistické dopravy uvnitř sídel v důsledku absence potřebné infrastruktury a četných závad v dopravní síti (nevyhovující přechody pro chodce, málo opatření ke zklidnění automobilové dopravy atd.)
- Uživatelské střety mezi pěšími turisty a cyklisty v nejexponovanějších úsecích turistických cest a mezi lyžaři - běžkaři a uživateli sněžných skútrů a čtyřkolek na cestách a běžeckých tratích
- Značná část značených pěších tras a cyklotras je vedena po silnicích s vyšší intenzitou motorové dopravy (případně takové silnice kříží v úsecích bez omezení povolené rychlosti vozidel)
- Bariérovost velké části dopravní infrastruktury i objektů občanské vybavenosti
- V lyžařských střediscích dochází při extrémních klimatických podmínkách ke střetům mezi motorovou dopravou v klidu a pohybu

4.2 SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST A VEŘEJNÉ SLUŽBY

Deficity v institucionálním zajištění regionálního rozvoje

- Roztříštěnost aktivit velkého počtu subjektů, neexistence jasné formalizované (hierarchicky uspořádané) platformy regionálního rozvoje se zastoupením všech skupin a typů regionálních aktérů
- Nekoncepční přístup při rozvojových aktivitách v regionu, chybějící komplexní nazírání na problémy regionu, stanovení jejich logických věcných vazeb a z toho vyplývajících priorit
- Různorodé zájmy jednotlivých skupin aktérů zejména při realizaci větších investic (místní vs. odjinud, veřejná správa vs. podnikatelé)
- Slabá komunitní spolupráce na místní úrovni v těch městech a obcích, které prošly zvraty v populačním vývoji (v některých městech a obcích je naopak komunitní spolupráce tradičně silná)
- Odlišný charakter horského a podhorského území a z toho vyplývající rozdílné priority a zájmy obcí a dalších subjektů
- Nedostatečná soustavná, věcná občanská přeshraniční spolupráce s orgány samospráv obcí a Dolnoslezského vojvodství a orgány státní správy v sousedním příhraničí Polska

Nekoncepční urbánní rozvoj sídel ve vnitřních Krkonoších

- Nejasná představa o budoucí urbanistické podobě sídel v horské části regionu, nekoncepční urbanistický rozvoj velké části sídel a ztráta jejich atraktivity jak pro trvale bydlící, tak (paradoxně) i pro návštěvníky, kvůli kterým dochází k prvoplánovým změnám v území

(zahušťování zástavby na dříve lučních enklávách, nové stavby nevhodné velikosti a nevhodného měřítka a oproti původním stavebním typům cizorodého charakteru)

- Ztráta intimity, klidu, zdravých a bezpečných životních podmínek v sídlech a tím snížení atraktivity pro bydlení „starousedlíků“ (a zvláště obyvatel starší generace) v důsledku rozvoje cestovního ruchu a s tím související změny charakteru a kapacit občanské vybavenosti a nárůst dopravní zátěže v některých horských střediscích
- Urbanisticky necitlivá výstavba mimo dlouhodobě stabilní intravilány sídel (též důsledky v oblasti životního prostředí – viz problémový okruh 5)
- Navzdory výše uvedenému často příliš tvrdá a přitom formální regulace nové výstavby, neschopná rozeznat a odlišit ve svých stanoviscích skutečné přínosy v kreativité a kvalitě architektury od kých, diletantství a snah o krátkodobý užitek
- Velmi malé přínosy a naopak řada negativních důsledků apartmánového bydlení na architektonický a urbánní, ale i krajinný ráz obcí, jejich ekonomiku, komunitní život, příjmy podnikatelů apod.

Riziko zhoršování vybavenosti a podmínek pro život zejména v malých obcích

- Riziko neuvážené redukce zdánlivě duplicitního vybavení Vrchlabí a Jilemnice veřejnými službami bez zohlednění velikosti jimi obsluhovaných spádových území a jejich dostupnosti
- Riziko zániku základní občanské vybavenosti a služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí obyvatel a tím i faktického postupného zániku těchto sídel samotných
- V té souvislosti i odchod kvalifikovanějších pracovníků (vysokoškoláků a středoškoláků) z obcí, zhoršování kvalifikační skladby trvalých obyvatel (viz též problémový okruh 3)
- Pokles podnikatelských i jiných aktivit v malých obcích v důsledku jejich koncentrace do větších obcí a měst i v důsledku spotřebitelského chování obyvatel (preferenze nízké ceny, nárůst anonymity, závisti apod.), nekalkulujících do cen zboží a služeb i cenu vyvolané dopravy
- Časově i cenově náročné dojíždění za službami (veřejnými i komerčními) do regionálních center z některých sídel v horské části regionu
- Rychlé stárnutí obyvatelstva (zejména v menších obcích a zejména na západě Krkonoš) kvůli nedostatečným podmínkám pro mladé rodiny (pracovní příležitosti, nedostatek předškolních zařízení a škol, nedostatečná občanská vybavenost)
- S tím spojené vylidňování menších obcí, zejména v jádrových částech Krkonoš a zejména v důsledku úbytku obyvatel stěhováním (zřetelná souvislost s nedostatkem širší palety pracovních příležitostí, s převahou méně atraktivních, hůře placených, často též jen sezónních pracovních míst a s nepružným trhem práce)
- Doznívající důsledky poválečné fluktuace obyvatel v obcích s někdejší německým osídlením a přerušené tradice osídlení, dřívějšího patriotismu, lokální zakořeněnosti, soudržnosti a solidarity
- Hrozba sociálního napětí mezi „starousedlíky“ na straně jedné a majiteli (nejen) apartmánových bytů, návštěvníky a podnikateli v turisticky exponovaných obcích na straně druhé
- Nedostatečné pokrytí území signálem mobilních operátorů, televizního a rozhlasového vysílání, z toho vyplývající problémy podnikatelů, samospráv obcí, obyvatel i návštěvníků

Deficity ve skladbě a kapacitě sociálních služeb

- Předpoklad/riziko růstu nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby určené seniorům (pozn. současně však jde o potenciální zdroj nových pracovních příležitostí)
- Existence naddimenzovaných velkokapacitních pobytových zařízení sociální péče, která neodpovídají skutečným potřebám dle skladby domácího, trvale bydlícího obyvatelstva („odkladiště“ starých a handicapovaných odjinud - z měst ve vnitrozemí vč. Prahy) a schopnostem a potřebám uživatelů
- Nedostatek alternativních, měřítkem i charakterem „lidštějších“ sociálních služeb k velkokapacitním službám sociální péče (např. chráněného bydlení, osobní asistence, sociální rehabilitace a sociálně terapeutických dílen, podpůrné aktivity pro osoby pečující o osobu blízkou apod.)
- Nedostatek služeb pro specifické skupiny klientů (např. při náhlém zhoršení jejich zdravotního stavu nebo vyžadujících speciální odbornou zdravotní péči a trvalý dohled)
- Domovy pro seniory, řešící často především bytovou situaci, nikoli bydlení pro skutečně potřebné klienty
- Absence aktivit navazujících na sociální služby podporující sociální začleňování obyvatel v předproduktivním a produktivním věku (zejména možnosti bydlení, zaměstnávání, podmínek socializace po výkonu trestu apod.)
- Slabá míra spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb zřizovanými jednotlivými kraji a obcemi (tříštění zdrojů, nekomfortnost z pohledu uživatelů služeb)
- Systém financování vázaný především na zařazení do krajské sítě sociálních služeb, hrozba podfinancování v důsledku úspor ve veřejných rozpočtech
- Obtížnost až nemožnost zajištění vícezdrojového financování těchto zařízení a aktivit, kde je žádoucí provázání sociální a zdravotní péče (resortní bariéry a programové nekompatibility)

Deficity ve skladbě a kapacitě zdravotních služeb

- Problematika personálního zajištění chodu zdravotnických a lázeňských zařízení (mladí lékaři míří převážně do velkých nemocnic nebo do zahraničí, přetahování lékařů mezi nemocnicemi)
- Nedostatek některých specializací mezi soukromými lékaři (mj. zubaři, pediatři)
- Slabá míra spolupráce a koordinace činností mezi poskytovateli zdravotních služeb, různí vlastníci hlavních zdravotnických zařízení v regionu (tříštění zdrojů, nekomfortnost z pohledu uživatelů služeb, nemožnost ovlivňovat dění v nich z místní, regionální i krajské úrovně)
- Neúplné nebo zastaralé vybavení v řadě zdravotnických zařízení a nutnost pravidelné obnovy finančně náročných zdravotnických přístrojů a techniky v relativně velkém počtu zařízení
- Nevyhovující technický stav objektů poskytujících zdravotní služby (též s ohledem na současné standardy kvality) a jejich bariérovost
- Problematická dislokace zdravotnických zařízení v regionu z hlediska plnění požadavků Nařízení vlády č. 307/2012 o místní a časové dostupnosti zdravotních služeb, zejména s ohledem na terénní konfiguraci území, stav cestní sítě, nedostatečnost veřejné dopravní obsluhy některých sídel a dlouhé období s nepříznivými povětrnostními podmínkami
- Obtížnost až nemožnost zajištění vícezdrojového financování těchto zařízení a aktivit, kde je žádoucí provázání sociální a zdravotní péče (resortní bariéry a programové nekompatibility) – dtto jako v popisu problému 2.4

- Ohrožení lázní v Janských Lázních v důsledku úspor a redukce hrazení lázeňské péče zdravotními pojišťovkami

4.3 EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

Nedostatky v oblasti kvalifikace obyvatel, školství a trhu práce

- Odchod mladého a vzdělaného obyvatelstva s jazykovými a současně technickými znalostmi a dovednostmi, nedostatek špičkových technicky kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků, slabá jazyková vybavenost obyvatel (zejména angličtina, ve specifických podmínkách Krkonoš dále němčina, polština, ruština) ve vztahu k potřebám pracovního trhu
- Nedostatečná nebo oborově nevyhovující odborná (zvláště technická) kvalifikace velké části obyvatel pro práci v průmyslu a cestovním ruchu
- Nízké využití rekvalifikačních a jazykových kurzů a jiných nástrojů dalšího vzdělávání pro obyvatele středního věku
- Slabá pozice (rozsah nabídky) vyššího odborného a vysokého školství v regionu
- Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky, středoškolské obory nereflektují požadavky firem, nových oborů a technologií, chybějí základní nástroje spolupráce (burzy práce, propojené databáze studentů, absolventů, firem a volných míst, dlouhodobé praxe a tranzitní programy pro přechod absolventů do praxe apod.)
- Nižší kvalita vzdělávání zejména v rámci základního, učňovského a středního odborného školství (mj. v důsledku podfinancování, absence dalšího vzdělávání učitelů, velkého podílu studentů na gymnáziích z celkového počtu příslušníků každého ročníku atd.), a tedy i snížená úroveň absolventů
- Slabá poptávka po technickém vzdělání, nízká prestiž technických oborů mezi žáky a studenty i jejich rodiči
- Nízká kvalita lidských zdrojů v oblasti cestovního ruchu, mj. v důsledku nevyhovující profesní přípravy prostřednictvím počátečního i celoživotního vzdělávání
- Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména v okrajových částech Krkonoš, v horských a příhraničních obcích
- Dlouhodobě vysoká míra nezaměstnanosti osob se ztíženou pozicí na trhu práce (osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby se zdravotním postižením, osoby nad 50 let, absolventi bez praxe, apod.)
- Nepružný pracovní trh, tedy relativně hodně lidí bez práce, ale i řada oborů, kde se volná pracovní místa nedaří dlouhodobě naplnit (např. nová technická odvětví, informační technologie, ale i specifické pozice v „tradičních“ oborech, např. zpracovatelský průmysl, logistika, personalistika, marketing, obchod apod.)
- Nízká pracovní mobilita obyvatel ve smyslu obslužnosti veřejnou dopravou (viz problémový okruh 1) i ve smyslu rekvalifikací a hledání práce mimo původní profesi
- Nedostatečná nabídka dopravně i finančně dostupné péče o děti do 3 let
- Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích a k oslabení aktivní politiky zaměstnanosti

Nevyužitý potenciál místní a regionální produkce

- Slabý význam místní zemědělské produkce ve vazbě na místní trh
- Nedostatečně využitý potenciál drobného a malého podnikání a podnikatelské kreativity obyvatel
- Neochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh
- Nedostatečně rozšířená certifikace regionálních produktů (málo zapojených produktů a zejména nízké povědomí o certifikaci mezi obyvateli regionu), chybějící certifikace regionálních služeb
- Pouze částečná preference dlouhodobého rozvoje místního trhu ze strany měst a obcí (dodávky a nákup služeb od místních podniků při respektování podmínek veřejné soutěže, preference zprostředkovaných přínosů rozvoje místních drobných a malých podnikatelů)
- Slabá provázanost místních drobných služeb a výroby na cestovní ruch
- Slabé přeshraniční propojení místních trhů v české a polské části Krkonoš
- Obecný důraz zákazníků především na cenu zboží a služeb, cena rovněž jako preferované hlavní nebo jediné kritérium u veřejných zakázek (nejnižší cenu nabídnou obvykle velké firmy s celostátní působností nebo globální dodavatelé), podceňování zprostředkovaných přínosů rozvoje místního podnikání

Strukturální problémy regionální ekonomiky

- Nízká odvětvová diverzita regionální ekonomiky (dominance elektrotechniky, strojírenství, automobilového průmyslu a cestovního ruchu)
- Zhoršení konkurenceschopnosti regionu v některých tradičních oborech (mj. zemědělství, textilní, hračkářský průmysl) vedoucí k jejich úpadku či zániku (také riziko do budoucna), slabá schopnost podniků nacházet nové trhy, tržní výklenky a tvořit inovace
- Zastaralá infrastruktura a vybavení velké části místních (především menších) zemědělských podniků omezující jejich konkurenceschopnost
- Nefungující systém odborné přípravy v některých průmyslových oborech, např. textil, dřevařství, nábytkářství (také v důsledku nízké prestiže těchto oborů – viz problém 3.2)
- Riziko omezení nebo ukončení výroby v závodech realizujících převážně rutinní produkci („montovny“)
- Slabé zastoupení progresivních odvětví s vazbou na výzkum a generování inovací
- Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů, nepřinášející regionu dlouhodobý užitek

Organizační problémy rozvoje podnikání

- Existence nevyužitých ploch pro podnikání (např. brownfields) při současném záboru nových ploch pro podnikání
- Slabá role podnikatelské samosprávy (zejména hospodářských komor) v regionálním rozvoji (dáno i legislativou) a v komunikaci s jeho aktéry (města, obce, orgány ochrany přírody a krajiny, neziskový sektor)
- Místy omezené možnosti rozvoje zemědělských provozů v důsledku jejich polohy v intravilánech sídel (a souvisejících hygienických limitů)

- Paušální ochranný (neselektivní z hlediska kvality - BPEJ) přístup krajských úřadů i Správy KRNPAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání
- Nedostatečné využití potenciálu zaměstnávání na dálku (práce z domova, centra sdílených služeb apod.)
- **Nedostatečné poradenství drobným podnikatelům (řemeslníkům, zemědělcům) při podnikání a administraci dotací ze strany místních subjektů**
- Nerozvinuté služby pro podnikatele ze strany veřejného sektoru (podnikatelský inkubátor, celoživotní vzdělávání podnikatelů, poradenství, marketing, apod.)

Zhoršené podmínky pro hospodaření obcí v regionu

- Zvýšené náklady plošně rozlehlých, ale řídko zalidněných obcí na správu bez adekvátní kompenzace na příjmové straně rozpočtů
- Existence řady obcí s nízkým počtem přihlášených trvale žijících obyvatel (zejména v Podkrkonoší) a tím i sníženými příjmy na správu a veřejné služby
- Relativně nižší příjmy obcí z výnosu daní v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště, kde ovšem čerpá služby hrazené z veřejných rozpočtů
- Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly
- Zvýšené nároky a náklady na udržení sjízdnosti přístupových komunikací do hor v delší zimní sezóně
- Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti „měkkých“ aktivit financovaných z ESF

4.4 CESTOVNÍ RUCH

Snižování konkurenceschopnosti destinace spojené s kvalitou infrastruktury a poskytovaných služeb

- Nízká kvalita základních služeb (ubytování, stravování) ovlivněná jak průměrnou kvalitou infrastruktury (úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení), tak i kvalitou poskytovaných služeb ze strany personálu (mj. v důsledku sezónního zaměstnávání)
- Nedostatečné vybavení turistických center cestovního ruchu doplňkovou infrastrukturou (typicky např. možnosti koupání, relaxace, kultura)
- Vysoká cenová hladina v poměru ke kvalitě části služeb (zejména ubytovacích) a konkurenčním destinacím (dáno částečně také subjektivním vnímáním návštěvníků a vlivem mediálního obrazu Krkonoš)
- Velká část ubytovacích kapacit připadá na apartmánové bydlení, které není k dispozici pro CR a má nízkou přidanou hodnotu pro obce a region, zároveň přispívá k přetížení hlavních středisek CR

Výrazná územní a časová diferenciacie návštevnosti

- Vysoká koncentracie návštevnosti v niekoľkých hlavných strediskách v centrálnej časti Krkonoš a jejich „zahľcenosť“ turistov v hlavnej (zimnej) turistickú sezónu
- Negatívne dôsledky cestovného ruchu v hlavných strediskách cestovného ruchu (komercializácia, ztráta pôvodnej atraktivity, sezónna preľidnitosť stredísk, zahľcenie auty) znižujúcu ich pôvodnú atraktivitu pre časť návštevníkov
- Okrajový význam cestovného ruchu mimo jadrovoú zónu Krkonoš navzdory existujúcu potenciálu pre rozvoj niektorých foriem cestovného ruchu
- Potenciálna rozptýlenosť návštevnosti z preťažených hl. stredísk limitovaná zájmy ochrany prírody mimo tieto strediska i nižším turistickým potenciálom podhůří
- Slabá propojenosť služieb a infraštruktúry stredísk CR, ale i jadrového územia (z hľadiska CR) a jeho zázemia
- Výrazná a prehľbujúca sa sezónnosť CR (silná zima, slabé léto a ešte slabší jaro a podzim) navzdory predpokladom pre rozvoj CR po celý rok
- Podvyužitý návštevnícky potenciál kultúrneho dedičstva regiónu

Málo cilený a stereotypný marketing cestovného ruchu

- Problematické využitie a súhrnné vyhodnocovanie analytických informácií o návštevníkoch a CR v regiónu (štruktúra návštevníkov, jejich rozhodovanie o voľbe destinácie a požiadavkách na štruktúru a kvalitu služieb apod.)
- Nedostatočná koordinácia marketingových aktivít a absencia komplexnej Marketingovej stratégie pre región Krkonoš, triedenie zdrojů, malá komplexnosť marketingu, prevaha marketingu stredísk pred marketingom celého regiónu či oblastných celků
- Slabé zacílenie marketingových aktivít (jasná definícia cieľových skupín) a jejich stereotypnosť ve srovnání s konkurenčnými destináciami (napr. Alpy)
- Nedostatočná práca s návštevníkmi (propagácia regionálnych turistických atraktivít a atrakcií, opakovaný marketing zacílený na vracajúcu sa návštevníky, zasílanie mimo sezónnych nabídek)
- Prevažne negatívna imago Krkonoš daná zejména nevyváženými či zkráslenými informáciami v médiách (mj. kvalitným marketingom konkurenčných destinácií či mediálnym srovnávaním nesrovnateľných cien, termínů a kategórií služieb v Krkonošoch a zahraničných strediskách)
- Nedostatočná propagácia lázní v Janských Lázních doma i v zahraničí, vč. zdůraznění jejich specifik a zaměření i na postižené a jinak handicapované pacienty a zdůraznění vazby na turistické produkty krkonošského regiónu (wellness, relaxace atd.)

Nedostatočná spolupráca kľúčových aktérů v oblasti rozvoje CR a inštitucionálna predpoklady pro rozvoj CR

- Neexistencia zastupujúca jedinú silnú regionálnu reprezentatívnu organizáciu cestovného ruchu, s právnu subjektivitou, ktorá by na základe partnerstiev verejného a podnikateľského sektoru mohla byť zodpovedná za efektívny rozvoj cestovného ruchu v krkonošskom regiónu, mala možnosť získavať a sdužovať prostriedky, k jeho všestranné podpore, zejména při vytváření společné nabídky a jednotné propagace Krkonoš
- Existencia väčšieho počtu subjektů realizujúcich rozvojové projekty v cestovnom ruchu bez vzájomnej spolupráce

- Relativně nízký objem prostředků ve společném fondu na propagaci regionu a další aktivity v oblasti cestovního ruchu
- Velký počet provozovatelů turistických služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) s negativními dopady na daňovou výtěžnost obcí i sounáležitost podnikatelů s regionem
- Nekoncepční a nekonzistentní politika CR (nejsou naplňovány cíle Státní politiky CR – např. se zatím nezavedla povinná certifikace hotelů a ubyt. zařízení, nekoncepční využití prostředků ze ESIF ve stávajícím rozpočtovém období, nekoncepční a roztříštěná školení pro podnikatele a pracovníky CR financovaná ze ESIF i jiných zdrojů)
- Absence zákona o cestovním ruchu a legislativní překážky v této oblasti (např. není ukotvena spolupráce veřejné a podnikatelské sféry)
- Absence konzistentní koncepce rozvoje CR v území v souladu se zájmy ochrany přírody
- Nevyhovující legislativa týkající se hospodaření s majetkem státu (pouze krátkodobé pronájmy pozemků, komplikované procesy schvalování pronájmů pro realizaci potřebných investic)

4.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PŘÍRODNÍ ZDROJE A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Nedostatečná koordinace územního rozvoje ohrožující udržitelnost atraktivitu území

- Nízká úroveň vazby mezi strategickými cíli rozvoje území a územně-plánovací dokumentací
- Tlak na další rozšiřování infrastruktury sjezdového lyžování
- Naddimenzovaný rozvoj středisek bez ohledu na zachování tradičních urbanistických a architektonických hodnot území, nízká úroveň architektonického řešení nové výstavby,
- Orientace cestovního ruchu na zřizování turistických atrakcí na úkor přiměřeného využívání přirozených atraktivit
- Nedostatečné zapojování veřejnosti do projednávání záměrů a projektů s možnými významnými negativními dopady na životní prostředí a krajinný ráz
- Riziko nedostatečného porozumění principům udržitelného rozvoje a jejich nedostatečné akceptace a aplikace obyvateli, podnikateli i návštěvníky
- Nedostatečné využívání potenciálu brownfields v území

Hrozba snižování hodnot cenného přírodního prostředí, jako klíčové atraktivitu území, chráněné formou národního parku

- Vnímání, případně účelová prezentace ochrany přírody a krajiny jako omezujícího faktoru rozvoje území
- Posilování image území jako centra sjezdového lyžování na úkor požadavků na ochranu přírody a krajiny v rámci NP
- Oslabování institucionální i reálné role Správy NP, jako klíčového aktéra v území, mj. vzhledem ke snižování příjmů rozpočtu NP ze strany státu, vedoucí v důsledku k omezování rozsahu fakultativních činností (programy a aktivity zaměřené na veřejnost, údržba stezek, ad.)

- Ohrožení unikátní krkonošské přírody v důsledku předpokládaných klimatických změn (změna atraktivity území, nutný nárůst rigidnější ochrany ohrožených fenoménů)
- Rozvoj „moderních“ forem sportovních aktivit zvyšujících konflikty s požadavky na ochranu přírody (free ride, ledové lezení, čtyřkolky ad.).
- Změna požadavků konzumentů turistických a sportovních aktivit směrem k vyššímu komfortu s dopady na ochranu území (tlak na dopravní obslužnost v citlivých oblastech, apod.)
- Absence podmínek pro obnovení extenzivního hospodaření ve II. a III. zóně NP (pastva, seč)

Nevhodné, případně nedostatečné využívání přírodních zdrojů

- Rizika nedostatečné podpory využívání obnovitelných zdrojů v důsledku nekonceptního vývoje v posledních letech (solární a větrná energie), potenciálně vedoucí k tlaku na opětovné využívání fosilních paliv
- Četné užívání nekvalitních paliv a nekvalitních topenišť mající za důsledek nadměrné emise škodlivin do ovzduší zejména v zimních měsících
- Zvyšování tlaku na nadměrné využívání lesů, jako obnovitelného zdroje energie (biomasa), případně snahy o nevhodné zavádění rychle rostoucích dřevin s dopady na krajinný ráz.
- Zhoršení hydrologické situace oblasti v souvislosti s aktuálním využíváním vodních zdrojů (např. zasněžování), tak i budoucími dopady klimatických změn.
- Přetrvávající znečišťování vodních recipientů splaškovými vodami v důsledku nedostatečného zajištění šetrné likvidace splaškových vod v sídlech (kanalizace s ČOV, domovní čistírny, apod.)
- Zvýšená produkce komunálního odpadu v souvislosti s cestovním ruchem
- Využívání území mimo intravilán sídel, vedoucí k výstavbě na zelené louce se souvisejícími negativními dopady (záběr území, krajinný ráz, nárůst dopravy); rezignace na využití průmyslových i zemědělských brownfields
- Snahy o využívání přírodních zdrojů s potenciálně rizikovými dopady na životní prostředí (např. těžba břidlicového plynu, ad.).
- Riziko ohrožení využití přírodních léčivých zdrojů a urbanismu lázeňských míst

Podceňování společných požadavků na ochranu životního prostředí v obcích v území

- Podceňování rozvoje oblastí mimo území národního parku pro účely turistického ruchu (zázemí ubytování, existence atraktivit pro „nelyžující, existence infrastruktury, přenos některých rekreačních funkcí, propagace), s efektem snižování expozice citlivých částí území, nízká míra kooperace mezi obcemi v NP a mimo něj
- Zahušťování zástavby podhorských sídel, vedoucí k nevratné změně jejich charakteru
- Relativní podfinancování obcí ležících v NP a v jeho ochranném pásmu v důsledku objektivně zvýšených nákladů na ochranu ŽP ve srovnání s obcemi v jiných oblastech ČR; zvýšené náklady podnikatelů
- Snižování atraktivity bydlení v podhorských oblastech vedoucí k jejich vylidňování s negativními dopady na udržování a tím i stabilitu tamější kulturní krajiny
- Podceňování významu zemědělství pro rozvoj podhorských oblastí, včetně udržování krajiny přiměřeným zemědělským hospodařením

- Rizika nevhodného způsobu zemědělského hospodaření s následky degradace území

Nedostatky v péči o kulturní dědictví a jeho využití

- Zanedbaný stav některých kulturních památek v důsledku nedostatku prostředků na jejich obnovu a údržbu
- Absence veřejných zdrojů na obnovu cenných objektů bez statutu památkové ochrany (např. industriálních a technických staveb)
- Nedostatečné využití potenciálu kulturního dědictví pro CR, obecně malé využití prostor památkově chráněných objektů a nehmotného kulturního dědictví
- Nedostatečná péče o drobné sakrální památky

5 SEZNAM ZDROJŮ

- Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje: <http://www.kraj-lbc.cz/public/doprava/analyzaLK12/obsah.html>
- Celostátní sčítání dopravy 2010, ŘSD: <http://scitani2010.rsd.cz/pages/informations/default.aspx>
- Databáze demografických údajů za obce ČR: http://www.czso.cz/cz/obce_d/
- Generel rozvojového potenciálu Krkonoš, červen 2007, SURPMO a.s. Praha
- Integrovaná studie regionu Labe v Královéhradeckém kraji, duben 2012, 162 s.
- Integrovaný portál MPSV: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat>
- Integrovaná strategie rozvoje regionu Krkonoše (2013): <http://rozvoj.krkonose.eu/cz/dokumenty/>
- Investiční příležitosti v Královéhradeckém kraji: <http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/prumzony/>
- Krajská správa ČSÚ v Hradci Králové: <http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/home>
- Koncepce cyklodopravy v Královéhradeckém kraji 2009 – 2015, 110 s.
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2014 – 2020 – analytická část, Vystoupil a kol., 2. verze, červenec 2012, 105 s.
- Monitor (2014): Informační portál Ministerstva financí: <http://monitor.statnipokladna.cz/2013/>
- Národní geoportál INSPIRE (2014): <http://geoportal.gov.cz/web/guest/home>
- Oficiální turistické stránky Krkonoš: <http://www.krkonose.eu/>
- Plán péče Krkonošský národní park a jeho ochranné pásmo 2010 – 2020: <http://www.krnep.cz/plan-pece/>
- Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2016: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/socialni-oblast/rozvoj-soc-sluzeb/plan-rozvoje-soc-sluzeb/PlanSocialnichSluzebKralovehradecky2011-16.pdf>
- Politika územního rozvoje ČR, MMR 2008
- Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje 2007 - 2013, říjen 2007, 113 s.
- Program rozvoje cestovního ruchu turistické oblasti Krkonoše, prosinec 2003, Garep, 117 s.
- Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2011 – 2013, srpen 2010, 110 s.
- Regionální značky Krkonoš: <http://www.regionalni-znacky.cz/krkonose/cs/certifikovane-produkty/>
- Registr hromadných ubytovacích zařízení České republiky – ČSÚ: <http://www.czso.cz/lexikon/uz.nsf/index>
- Rozbor udržitelného rozvoje ORP Vrchlabí, svazek C, 2010, 113 s.

Správa Krkonošského národního parku: <http://www.krnap.cz/>

Stanovení vize a cílů Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014 – 2020, MMR ČR.

Statistická identifikace klastrů, národní zpráva – shrnutí poznatků, únor 2006, Czechinvest, 67 s.

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2006 – 2015, leden 2007, 116 s.

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020: <http://strategie2020.cz/>

Strategie rozvoje oblasti Krkonoš, II. etapa, prosinec 2001, 10 s.

Strategická operační část programu rozvoje územního obvodu Královéhradeckého kraje, prosinec 2001, 80 s.

Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb, plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2016, Královéhradecký kraj 2010, 80 s.

Strategie územně správního obvodu ORP Vrchlabí v oblasti sociálních služeb na léta 2015 – 2020: http://www.muvrchlabi.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18630&id_dokumenty=1679

Územně analytické podklady SO ORP Vrchlabí 2012: <http://www.muvrchlabi.cz/cz/mestsky-urad/up/uap/>

Územně analytické podklady SO ORP Trutnov 2012: <http://upd.trutnov.cz/>

Veřejná databáze ČSÚ: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/uvod.jsp>

Výzkum zaměřený na domácí cestovní ruch, vyhodnocení etap 2011-12, Czechtourism